

Wydanie Weekendowe

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

CENA
25^c

Published Since 1948
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 41 Rok (Vol.) LXVII

CHICAGO, ILL. Piątek-Sobota 28 Lutego-1 Marca (Fri.-Sat., February 28-March 1), 1975

Telephone BR unswick 8-8700

\$21 BLN. ULGI I ZWROTY PODATKOWE

Kandydat Na Burmistrza Porwany

Z Dnia

—GDZIE SĄ NASI
—PROFESOROWIE?

Narzekamy, że za mało o Polsce i Polakach w amerykańskich podręcznikach historii, oraz w książkach o sztuce i nauce w różnych epokach dziejów Europy. Nasze żale są całkowicie uzasadnione. Zarówno w pracach naukowych, jak popularnych, przeznaczonych dla mas czytających, dość dużo o nas. Nie należymy do narodów "ważnych" dla Zachodu. Obszerne uwzględnienie się Europy Zachodniej z Niemcami włącznie. Z Niemiec skok do "świętej" Rosji. Między Niemcami a Rosją była i ciągle jest prawie pustynia. Skromne wiadomości z dziejów Polski zwykle są doczepiane do dziejów Krzyżaków, Niemców, Rosji, a nawet Czech i Węgier. Rzadko kiedy poświęca się Polsce osobny rozdział.

Różne czynniki sprawiły, że Zachód traktuje po macoszemu dzieje i dorobek kulturalny Polski. Państwa polskiego nie było na mapie Europy przez 123 lata, a informatorami świata o obszarze między Niemcami a Rosją byli Niemcy i Rosjanie. Ponieważ jesteśmy narodem interesującym się innymi krajami i narodami, tym silniej oburzamy się na ignorancję narodów zachodnich wobec nas. Powinniśmy wziąć pod uwagę, że narody zachodnie ograniczały znajomość obcych państw do tych, z którymi prowadziły wojny lub ożywiony handel. Tradycje trudno przełamywać.

W ciągu dwudziestolecia niepodległości nie mogliśmy odrobić zaniechań wieków. Musielśmy uczyć się rządzenia i dyplomacji. Kraj był zniszczony wojną, zaniechany przez zaborców i biedny. Mimo to zdobyliśmy się na wielkie osiągnięcia na odcinku rzetelnego informowania obcych. Było nim wydanie "Cambridge History of Poland" — zbiorowej pracy historyków polskich, angielskich i amerykańskich, wydanej przez prestiżowy Uniwersytet w Cambridge (W. Brytania).

Powojenna sytuacja jest gorsza niż w okresie rozbiorów. Wówczas nasi nielegalni uczeni mieli wobec obcych jeden trudny do odparcia argument — Niemcy i Rosjanie winni zbrodni rozbiorów Polski — fałszując jej historię i pomniejszając dorobek kulturalny. Obecnie fałsz nauki i propagandy rosyjskiej głoszą na Zachodzie renegaci i oportuniści rządzący w Polsce, oraz potulni im polscy uczeni. Łatwiej było walczyć z Niemcami i Rosjanami, trudniej z Polakami wysługującymi się imperializmowi rosyjskiemu. Podobnych książek jak "Poland", którą reżim za pośrednictwem filadelfijskiego milionera Piszka rozprowadził po redakcjach czasopism i szkołach, docierając do tysięcy adwokatów, przemysłowców i t.d., jest więcej. "Poland" w skrócie rozkłada się bezpłatnie na wystawach i imprezach (m. in. w Muzeum (dokończenie na str. 11-ej))

Wieniec w Dachau

Bonn (UPI) — Trzydniowa, oficjalna wizyta w NRF rozpoczął izraelski minister spraw zagranicznych Yigal Allon od złożenia wienca pod pomnikiem ofiar hitlerowskiego obozu zagłady w Dachau.

W Białym Dniu Na Ulicach Berlina Zach.

Porywacze Żądają Zwolnienia Grupy Terrorystów

Berlin (UPI) — W doskonałe przeprowadzonej operacji troje porywaczy — dwóch mężczyzn i jedna kobieta — uzbrojonych w pistolety maszynowe uprowadziło w białym dniu na ulicy w Berlinie Zachodnim kandydata na burmistrza z ramienia chrześcijańskiej demokracji 52-letniego Petera Lorenza.

Porywacze uderzyli swoim samochodem w limuzynę Lorenza, pobili szofera i zostawiając go na ulicy odjechali z uprowadzonym jego samochodem.

Komentatorzy polityczni uważali, że Lorenz miał duże szanse zwycięstwa i pobicia po raz pierwszy od 20 lat burmistrza z partii socjal-demokratycznej, którym obecnie jest Klaus Schuetz.

Kandydaci na burmistrza przerwali swoją kampanię wyborczą, ale władze miejskie ogłosiły, że zapowiedziane na niedzielę wybory odbędą się.

Heinrich Lummer, drugi po Lorenzu dygnitarz partycji w Berlinie Zachodnim, powiedział, że "trzeba przyjąć za pewnik, że porywacze są członkami gangu Baader-Meinhof i trzeba przygotować (dokończenie na str. 11ej)

Sensacyjny Rabunek w Paryżu

Paryż (UPI) — Trzech bandytów obrabowało bank Societe Centrale w samym centrum Paryża przy Avenue de la Republique. Bandyci zastrzelili jednego kasjera, który zdołał naciśnąć sygnał alarmowy. Policja zdołała otoczyć budynek bankowy zanim bandyci uszli z łupem. Jeden bandyta został zastrzelony, ale dwaj pozostali zabarykowali się i przetrzymali 11-godzinne oblężenie.

W czasie telefonicznych pertraktacji bandyci zapowiedzieli, że mają na swoim koncie 20 napadów na banki i nie zamierzają "reszty życia spędzić w więzieniu", wobec czego żądają samochodu Alfa Romeo i okupu w wysokości \$476,000.

Ponieważ bandyci mieli podłufami sześcioro zakładników — policja ultimatum przyjęła. Gdy podstawiono żądany samochód — bandyci zwolnili trzech zakładników, ale uwięzili za sobą trzy kobiety-zakładniczki.

W ciemnościach nocnych, Polami Elizejskimi i dalej po mniejszych ulicach toczył się szaleńczy pościg samochodów i motocykli policyjnych za bandytami. Bandyci kierowali się w labirynt ulic i uszli ścigającym. W pewnym punkcie chcieli — bez powodzenia — zabrać limuzynę Rolls-Royce — ale zdołali tylko postrzelić w nogi kierowcę.

Udało im się natomiast zabrać samochód Jaguar, którym jechała prostytutka paryska. Zmusili ją do wyjazdu poza miasto i tam uwolnili zakładniczki i właścicielkę samochodu i uciekli na piechotę unosząc łup.

Zebrań wokół banku tłum kłóli policję, że dopuściła do ucieczki bandytów, ale policjanci byli bezsilni, bowiem bandyci szli do samochodu osłonięci zakładnikami.

Nie Czas Na Klótnie—Chwytajcie Za Wiosła

OPEC Żąda Stabilizacji Dolaru U.S.

Wiedeń (UPI) — Ministrowie przemysłu naftowego państw OPEC — Organizacji Krajoł Eksportujących Ropę — obradujący w Wiedniu żądali od Stanów Zjednoczonych ustabilizowania w ciągu trzech miesięcy wartości dolara, w przeciwnym bowiem razie — gdy utrzyma się obecna tendencja spadkowa waluty amerykańskiej — dolar przestanie być miernikiem wartości sprzedawanej ropy.

"W ciągu ostatnich kilku miesięcy wartość dolara spadła o 10% w stosunku do głównych walut europejskich. Jeżeli do czerwca zaznaczy się dalszy 10% spadek, będziemy musieli podjąć stosowną akcję" — powiedział irański minister Jamshid Amouzegar.

Wyjaśnił, on, że państwa OPEC wezmą za podstawę kalkulacji cen ropy "kombinowaną walutę" Międzynarodowego Funduszu Monetarnego tzw. SDRS (Special Drawing Rights), określającą też jako "papierowe złoto".

Międzynarodowy Fundusz Monetarny ustala wartość tego "papierowego złota" na podstawie średniej wartości głównych walut.

120 państw członkowskich Międzynarodowego Funduszu Monetarnego uważa tę instytucję za gwarant stabilizacji światowego systemu walutowego.

Minister Amouzegar zapowiedział, że ewentualne zmiany w polityce przeliczeniowej OPEC rozważane będą dopiero na następnej konferencji, która odbędzie się w czerwcu w Gabonie. Dodał on też, że nawet przyjęcie za podstawę "papierowego złota" nie zmieni faktu, że "nafta zawsze będzie płacona w dolarach".

Wspólny Front

Seoul (UPI) — Kapłani katolicy w Korei Poł. wezwali duchownych na Filipinach do utworzenia wspólnego frontu, celem zwalczania "dyktatorskich reżymów w obu krajach".

Sytuacja w Kambodży Beznadziejna

Phnom Penh (UPI) — Podczas, gdy na lotnisku Ponchontong co 20 minut ląduje amerykański samolot z ładunkiem ryżu lub amunicji dla otoczonej stolicy kambodżańskiej Phnom Penh, komunistyczne ostrzeliwują rejon lotniska rakietami. Do tej pory w pobliżu eksplodowało 14 rakiet, ale samoloty lądowały i startowały bez strat.

Dzienny koszt tych transportów wynosi ćwierć miliona dolarów. Most lotniczy ma być utrzymany bezterminowo, jakkolwiek ustalono, że chodzi o zaopatrzenie miasta w zapas ryżu z Teksasu i Louisiany wystarczający na 5 miesięcy.

Ambasador amerykański Phnom Penh John Gunther powiedział, że miasto padnie do kwietnia, jeżeli nie znajdą się odpowiednie fundusze na wzmocnienie sił rządowych i przerwanie otoczenia.

Upadek miasta przewidywał też obalony władca Kambodży książę Norodom Sihanouk, który w telegramie wysłanym z Pekinu stwierdza, że "żadne fundusze nie zapobiegną triumfalnemu wroczeniu wojsk Khmer Rouge do Phnom Penh w niedalekiej przyszłości".

Sytuację, którą amerykański Sekretarz Obrony James Schlesinger określił jako "poczną, ale nie beznadziejną", pogorszył fakt, że oddziały rządowe opuściły dwie ważne placówki w pobliżu lotniska Ponchontong.

15 Zabitych w Katastrofie

Sao Paulo (UPI) — Samolot pasażerski brazylijskiej linii lotniczej wkrótce po wyruszeniu z lotniska Sao Paulo rozbił się w czwartek rano o cztery domy znajdujące się w pobliżu lotniska. Śmierć w katastrofie poniosło 15 pasażerów i załoga samolotu. Kilka osób ze zniszczonych przez samolot domów, odniosło okaleczenia.

Tragedia w Kolejce Podziemnej

Londyn (UPI) — W londyńskiej kolejce podziemnej "Underground" na stacji Moorgate wydarzyła się tragedia, gdy poranny pociąg, wiozący ludzi do pracy, z ogromną szybkością przejechał stację i uderzył w murtowaną ścianę tunelu. Trzy pierwsze wagony zostały niemal całkowicie zniszczone.

Policja stwierdziła, że do tej pory ekipy ratownicze wydobyły 12 zabitych i 29 osób rannych. Ratownicy pracują przy pomocy palników acetylenowych, rozcinając splątany gąszcz żelaza.

Lekarze i pielęgniarki z pobliskiego szpitala św. Bartłomieja zorganizowali "salę operacyjną" na peronie stacji. Policja apeluje do społeczeństwa o krew do transfuzji.

Ambulanse zwożą już opatrzonych rannych do szpitali.

Cały system londyńskiej kolejki podziemnej został na 45 minut sparaliżowany. Po tym czasie pociągi zostały skierowane na inne trasy.

Władze nie są w stanie ustalić co było przyczyną tej katastrofy.

Odwołana Wizyta

New Delhi (UPI) — Yeshanwtrao B. Chavan, minister spraw zagranicznych Indii, odwołał swoją wizytę w Washingtonie. Oficjalny komunikat ministerstwa stwierdza, że "w obecnych okolicznościach minister spraw zagranicznych nie będzie mógł pojechać do Washingtonu na obrady połączonej indo-amerykańskiej komisji, wyznaczonej na 13 marca".

Komunikat nie nawiązuje do amerykańskiej decyzji wznowienia dostaw broni do Pakistanu, ale nie ulega wątpliwości, że ta właśnie decyzja sprawiła, że wizyta ministra Chavana została odwołana.

\$211 Mln. Deficyt w Bilansie Płatniczym

Washington, (UPI) — Deficyt w bilansie płatniczym w handlu z zagranicą wyniósł \$211 milionów w miesiącu styczniu — jak podaje Dept. Przemysłu.

Wartość towaru sprowadzonego z zagranicy wynosiła \$9.62 bilionów w styczniu, a import towarów amerykańskich z zagranicy \$9.41 bilionów.

Prok. Levi o Tajnych Aktach FBI

Washington (UPI) — Prokurator generalny Edward H. Levi, zeznając przed Komitetem Prawniczym Izby Niższej Kongresu, powiedział, że trzech prezydentów — John Kennedy, Lyndon Johnson i Richard Nixon, często korzystali z tajnych aktów Federalnego Biura Śledczego (FBI) dla celów politycznych. Levi nazwał to nadużyciem władzy prezydenckiej, gdy tajne akta FBI były wykorzystane dla osiągnięcia informacji o opo-

zycji politycznej w kampanii.

Levi podał dalej, że w prywatnym biurze długoletniego szefa FBI, J. Edgar Hoover, znajdowało się 48 tajnych aktów, które posiadały osobny materiał informacyjny o prezydentach, wysokich urzędnikach państwowych i 17 członkach Kongresu. W aktach FBI jak podał Levi, znajdują się tajne informacje o 6.5 milionach Amerykanów, włączając w to 1,605 byłych i obecnych członków Kongresu, w tym 883 senatorów i 722 kongresmanów. FBI posiada także obfite rekordy o wszystkich kryminalistach w kraju.

Z nieujawnionych nazwisk wiarygodnych źródeł rządowych, dowiedziano się, że prezydent Johnson najczęściej korzystał z tajnych aktów, dowiedziano się, prywatnym życiem wszystkich niemal wybitniejszych polityków, a szczególnie składem delegacji konwencji Partii Demokratycznej w roku 1964 w Atlantic City, oraz roku 1968 w Chicago. Johnson niejednokrotnie żartując z dziennikarzami, mówił, że "za-"

nam im udam się na spoczynek, muszę przeczytać moje tajne raporty z FBI."

Demonstracja Bezrobotnych w N. Jorku

Naw York. (UPI) — Tysiące bezrobotnych robotników przemysłu budowlanego wzięło wczoraj udział w masowej demonstracji przed ratuszem miasta Nowego Jorku. Demonstranci zablokowali ruch kołowy na drogach wiodących do mostów Manhattan i Brooklina wywołując wielkie zatory samochodów.

Policja okazała się bezsilną — wobec tak licznych tłumów. Policjanci otoczyli Ratusz Miejski ale nie starali się usunąć demonstrantów z zablokowanych przez nich ulic. Dostrzegło to ostrej wymianę słów między policjantami i demonstrantami. Demonstranci zapalili w plakaty z napisami — "We Want Jobs", "Stop Illegal Aliens From Taking American Jobs". Demonstracja została zaaranżowana przez unie robotników budowlanych w Nowym Jorku.

Uchwalone Przez Izbę Kongresu

Maksymalna Suma Zwrotu \$200 Za 1974 Rok

Washington (UPI). Izba Niższa Kongresu, stosunkiem głosów 317 do 97, głosowała wczoraj za ustawą przyznającą podatnikom ulgi i zwroty podatkowe na ogólną sumę \$21.3 bilionów, dla skuteczniejszej walki z recesją. Do uchwalonej przez Izbę ustawy dołączono poprawkę znoszącą dotychczas przyznane ulgi dla przemysłu naftowego w ramach tzw. "oil depletion allowance", czyli kredytów przyznawanych przy uszczuplaniu posiadanych zapasów naftowych i pokryciu wydatków w poszukiwaniu nowych złóż naftowych.

Uchwalona przez Izbę ustawa została przesłana do Senatu pod debaty, gdzie przywódcy demokratycznej, mimo spodziewanej silnej opozycji, mają nadzieję, że zostanie ona przyjęta w następnych tygodniach, umożliwiając wypłatę podatnikom zwrotów za rok 1974 w miesiącu maju.

10 PROCENTOWY ZWROT

Ustawa przewiduje 10 procentowy zwrot podatków do maksymalnej sumy \$200 a minimalnej sumy \$100 podatnikom za rok 1974. Jeśli ogólna suma federalnego podatku dochodowego za rok 1974 nie przekroczyła sumy stu dolarów, ustawa przewiduje zwrot całej sumy podatkowej. (dokończenie na str. 11-ej)

Ford Konferuje z Przywódcami Kongresu

Washington (UPI) — Prezydent Ford konferuje dzisiaj z przywódcami obu Izb Kongresu, z którymi na ich prośbę zrobi przegląd przygotowanego przez Demokratów w Kongresie, planu walki z recesją, inflacją i kryzysem energetycznym. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni sen. Mike Mansfield, przywódca demokratycznej w Senacie, "speaker" Izby Niższej kongr. Carl Albert z Oklahoma oraz przywódca większości demokratycznej w Izbie, kongr. James Wright z Teksasu, sen. John O. Pastore z Rhode Island i asystent przewodniczącego większości demokratycznej w Senacie, sen. Robert Byrd z West Virginia.

Program walki z recesją, przygotowany przez Demokratów w odpowiedzi na program przedłożony Kongresowi przez prezydenta Forda, przewiduje podwyżkę federalnego podatku na benzynę o pięć centów na galonie, zniesienia zarządzonej przez Prezydenta podwyżki taryfy celnej na sprowadzaną z zagranicy naftę, którą to uchwałę mimo sprzeciwu Prezydenta przeprowadzono w obu Izbach Kongresu mimo zapowiedzi weta Prezydenta.

Demokraci dążą także do przyspieszenia dodatkowych 8.7 procentowych wypłat z "social security" z datą wstecz do 1-go stycznia b.r. na pokrycie wzrastających kosztów utrzymania, zamiast obowiązującej daty 1-go lipca. Gdyby zalecenia Demokratów zostały przyjęte przez Kongres stanowiłoby to dodatkowe około \$16 miesięcznie dla osób samotnych znajdujących się na emeryturze, a \$27 dla przeciętnej rodziny.

O Problemach Polonii Amerykańskiej

Wywiad z Prof. Jerzym Lerskim

Profesor Jerzy Lerski przybył z Kalifornii do Nowego Jorku, aby wygłosić trzy odczyty: o Jacie, czyli o wszystkim, co to słowo symbolizuje; o infiltracji komunistycznej, przenikającej szeregach polonijnej, i o stosunkach polsko-żydowskich, które — jak stwierdza prof. Lerski — są również w pewnym sensie aspektem polskiej i polonijnej sprawy.

W wywiadzie, który publikujemy poniżej, podstawowym tematem stały się sprawy polonijne.

— Polacy w kraju — mówi prof. Lerski — domagają się od nas działania na rzecz niepodległości Polski, ponieważ sami mają ku temu ograniczone możliwości. Jeśli mamy działać w tym kierunku, musimy istnieć wśród nas grupa wolnościowa, bez reszty oddana sprawie i nie wchodząca w żadne kontakty z władzami warszawskimi. Mówię o kontaktach wszelkiego rodzaju: handlowych, towarzyskich i o wyjazdach do Polski. W zasadzie nie jestem przeciwny wyjazdom do Polski ludzi nie związanych z żadną działalnością polityczną. Ale ci, którzy podjęli się jakichkolwiek zadań, którzy próbują walczyć z wpływami komunistycznymi tutaj i z supremacją sowiecką w Polsce, którzy pełnią kierownicze funkcje w organizacjach polonijnych, a przede wszystkim — podczas swej kadencji — członkowie Kongresu Polonii Amerykańskiej, jako organizacje najbardziej reprezentatywnej i wpływowej, obejmującej całą Polonię w Ameryce i z którą liczą się władze warszawskie — w żadnym wypadku nie powinni jeździć do Polski, która posiadałaby państwowy tylko honor.

Handel i wymiana kulturalna z Polską są jak najbardziej wskazane ze względu na dobro narodu polskiego, ale powinny być one prowadzone pod kontrolą i za pośrednictwem amerykańskich czynników rządowych. W innym wypadku, czy to osoby prywatne, czy instytucje polonijne są narażane na różnego rodzaju presje ze strony PRL.

Wydaje mi się w związku z tym, że szczególnie należy wzmożnić działalność filantropijną, jako apolityczną i czysto humanitarną, a przynajmniej korzystać z pomocy państwa, jak np. pomoc dla zakładów dla ociemniałych w Łaskach.

Polonia w Ameryce — mówi prof. Lerski — miała zawsze opinię grupy jak najbardziej lojalnej, prawej, patriotycznej, zarówno w stosunku do Starego Kraju, jak i Nowej Ojczyzny. Ten "image" Polonii od pewnego czasu zaczyna się psuć. Polacy amerykańscy mogą utracić zaufanie czynników amerykańskich. Muszę stwierdzić, że nigdzie, w całych Stanach ten "obraz" nie jest tak niekorzystny, jak

właśnie w metropolii nowojorskiej. Zauważyłem, że znaczna część tzw. emigracji wojennej w Nowym Jorku — w odróżnieniu od innych miast w Stanach — jest zubożniała politycznie i raczej zajęta sobą. Nowo przybyli natomiast są nastawieni bardziej niepodległościowo i żywo zainteresowani polską sprawą. Tłumaczyć to można dwoma powodami: po pierwsze, skoncentrowana akcja infiltracyjna skierowana jest przeciwko temu właśnie centrum polonijnemu, po drugie, — w tym właśnie rejonie najbardziej rozpanoszyła się wśród Polonii tzw. "znieczulica", obojętność na sprawy narodowe. — Możliwe, że drugie jest wynikiem pierwsze.

W Polsce powstały różne i pod różnymi nazwami ośrodki opracowujące metody "neutralizacji" Polonii, w szczególności amerykańskiej. Ośrodki te interesują się przede wszystkim "rozkładaniem" polonijnych "central" — Kongresu Polonii, wszelkich fundacji, instytutów naukowych oraz polonijnej prasy. Są próby opanowania tych instytucji. Wchodzą także w rachubę różne przedsiębiorstwa, stacje radiowe, a także poszczególne osoby. Za dochody trzeba potem płacić, przede wszystkim uległością, a nawet wyrażaniem zgody na odgrywanie roli infiltracyjnego "kanalu".

Chwyt "finansowy" nie jest jedyny; czynnik warszawski stosują również szantaż. Może on dotyczyć rodziny w kraju lub utrzymania wizy. Może również być zastosowany w stosunku do osób odwiedzających Polskę. Dlatego do Polski trzeba jeździć wyłącznie za własne pieniądze, aby móc zachować niezależność i nie zaciągać żadnego długu wdzięczności wobec władz warszawskich, a będąc w Polsce należy unikać wszelkich wypowiedzi, często naiwnych i łatwowiernych, które potem — jak to się zdarza — są przez PRL-owskie media znieszczone i przekręcane.

W stosunku do swoich przeciwników spośród Polonii — czynników warszawskich stosują również metodę ośmieszania i metodę potrawy, a także straszenia procesem sądowym. Z ośmieszeniem i groźbą procesu zetknąłem się osobiście. Istnieją jeszcze chwyt psychologiczne, "rozpracowywanie" Polonii w sposób bardzo niebezpieczny. Są to: "metoda dzielenia" i "metoda zaszczytów"; zaszczytów bardzo wątpliwej natury, jeśli spojrzeć na nie z prawdziwie polskiej strony. Są to m. in. zaproszenia na przyjęcia do ambasady czy konsulatów PRL, ordery, doktoraty h.c., zdjęcia w reżymowej prasie, w tej prasie czy w telewizji wywiady itp., itd. Polonia, często pozbawiona w Stanach właśnie tego rodzaju satysfakcji, nierzadko pełna kompleksów, łatwo daje się chwycić na tę przynętę.

Metoda dzielenia jest bardziej zakamuflowana. Podsuwa się więc podziały na Polonię starą i nową, i najnowszą, na "realistów" i "niezłomnych", nadając temu zaszczytnemu słowu aspekt ośmieszający, zaostroża się spory ideologiczne i narodowościowe.

Tu dotykamy np. kwestii stosunków polsko-żydowskich. Polaków i polskich Żydów wiele łączy: — wspólne miejsce urodzenia, okupacja niemiecka, obecnie wspólny wróg. Istnieje wiele, często uzasadnionych, obustronnych pretensji, które należałoby przyczyszczyć dla dobra wspólnej sprawy, dla dobra własnego i dla dobra kraju, w którym żyjemy.

Prowadzę na uniwersytecie w San Francisco kurs historii Żydów w Europie, jedyny zresztą tego rodzaju na zachodzie Stanów. Interesuję się ostatnio tym zagadnieniem, którego jednym z ważniejszych aspektów są stosunki polsko-żydowskie. Przecież w XVI — XVIII wieku żyło w Polsce więcej Żydów niż gdziekolwiek indziej. — Ale chodzi o kontakty aktualne. Zorganizowałem więc przed kilkoma dniami, tu w Nowym Jorku, na terenie Polskiego Instytutu Naukowego, dyskusję, w której wzięli udział studenci polskiego i żydowskiego pochodzenia. Dyskusja trwała 3 godziny, była bardzo żywa, prowadzona po polsku i po angielsku. Wydaje mi się, że tego rodzaju szczere i otwarte dyskusje są najlepszą drogą do porozumienia i wzajemnego zrozumienia. Należy przeciwdziałać antysemityzmowi, podsyćcanemu w Polsce i wśród Polonii przez Moskwę. Należy zjednoczyć wszy-

stkie siły, aby przeciwdziałać największej aktualnie groźbie — sowieckiemu imperializmowi.

Polonię należy uświadamiać. Należy mówić o tym, że "detente" — które jest może częściowo winne dezorientacji Polonii, nie wpłynęło na zmniejszenie różnic ideowo-ustrojowych między U.S.A. i Z.S.R.R.; poza tym odprężenie może się skończyć (istnieją już tego pewne oznaki) i wówczas będą tu źle widziani ci, którzy przekroczyli "pewne granice".

Polonia winna zdawać sobie sprawę, że w kontaktach finansowo-handlowych z PRL tkwi niebezpieczeństwo: zależność finansowo-handlowa prowadzi do zależności politycznej, co z kolei może spowodować znalezienie się w kolizji z władzami amerykańskimi. To ostatnie może się odbić na całej Polonii, a nie tylko na współpracujących z Warszawą instytucjach, przedsiębiorstwach czy jednostkach, i to właśnie pod względem ekonomicznym. — Przy rozdziale posad czy stanowisk rządowych, wymagających zachowania pewnych tajemnic, będzie się też omijać Polaków jako mniej godnych zaufania.

Od pewnego czasu zaznacza się jednak odwrót od współpracy z PRL, szczególnie na terenie Chicago, Detroit, Connecticut i Kalifornii. To cieszy. Wszystkim nam bowiem powinno chodzić o odbudowanie autorytetu moralnego Polonii, a co za tym idzie także politycznego. Jest to nasze zadanie naczelne, tak samo jak kontynuowanie wysiłków wolnościowych.

Rozmawiała
Krystyna Wojtasik,
Nowy Dziennik.

Wystawa Sztuki Polskiej w Annapolis

Annapolis, Md. (K.W.) — 15-go marca, b.r., w pięknej galerii "Maryland Federation of Art Inc" w Annapolis odbędzie się otwarcie a 16-go marca, b.r., wernisaż wystawy sztuki polskiej, pierwszej w dziejach sztuki stanu Maryland. Zanim podamy bliższe szczegóły dotyczące tej zaplanowanej na trzy tygodnie wystawy, kilka informacji o marylandzkiej Federacji Artystów Plastyków.

Organizacja powstała w roku 1967-mym w celu krzewienia, propagowania i kulturywania sztuki, zachęcania do wystaw i gromadzenia prywatnych kolekcji. Zgromadziła dość liczne grono artystów-plastyków. W tej chwili Federacja liczy trzydziestu pięciu członków czynnych i jest wspierana przez "Maryland Arts Council of the National Endowment for the Arts". Po założeniu Federacji, pomyślano natychmiast o galerii, w której miejscowi artyści plastycy mogliby prezentować swe osiągnięcia i w której odbywałyby się wystawy innych znanych malarzy, grafików, rzeźbiarzy i mistrzów rzemiosła artystycznego. Od 1967 roku Galeria marylandzkiej Federacji Artystów znajduje się w samym sercu Annapolis, przy State Circle No. 18. W galerii odbywają się zresztą nie tylko wystawy, ale odczyty, spotkania, sympozja, dyskusje i pokazy, jedne tylko dla członków Federacji, inne otwarte dla szerokiej publiczności. Galeria "Maryland Federation of Art, Inc", jest placówką cieszącą się powszechnym szacunkiem i odgrywa ważną rolę w życiu kulturalnym stolicy stanu Maryland, całemu promieniu na inne miasta. Na pobliskiej Baltimore, Nowy Jork, New Jersey i na Waszyngton, stolicę całych Stanów Zjednoczonych. Jeśli wyjdzie się to nieprawdopodobne, — warto pamiętać, że przez piękne, stare Annapolis przewijały się

Z Życia Organizacyjnego ZNP

Skarbnik ZNP Edward Moskal Na Instalacji Gminy 177

W dniu 28 lutego, piątek o 8-ej wieczorem odbędzie się w Louis Hall, 1001 N. Wolcott posiedzenie instalacyjne Gminy 177 ZNP. Skarbnik ZNP Edward Moskal odbierze przysięgę od zarządu na rok bieżący.

Zapraszamy na to posiedzenie wszystkich Delegatów poszczególnych grup, należących do naszej Gminy. Na posiedzeniu wyborczym

wybrano Zarząd w składzie następującym: Tadeusz Pyrchla, prezes; Anna Pilarczyk, wiceprezesa; Kazimierz Musielak, wiceprezes; Anna Nikiel, sekr. prot.; Kazimierz Zdanowicz, sekr. fin.; Mieczysław Osikowicz, kasjer. Przewodniczył wyborom były prezydent Edward Różański. Sędziowie: delegaci Aniela Madura, Stanisław Pilch, Bolesław Szypczak.

Wiadomości z Gminy 87 ZNP — z Annowa

Apel Do Grup Gminy 87

Czas Wielkanocy się zbliża więc apelujemy do Grup należących do Gminy 87 ZNP by wspólnie z Gminą zechcieli składać życzenia wielkanocne naszym członkom i przyjaciółom. Okażemy tym również nasze podziękowanie redakcji Dziennika Związkowego, że popierał ich wysiłki przez złożenie naszych życzeń w tymże piśmie. Proszę jeszcze raz Grupy 1060 i 1797 o nadesłanie mi listy urzędniczych ich Grup na rok 1975, której dotyczących jeszcze nie otrzymałem.

Stanisław Oleksy, koresp. Gminy 87 ZNP.

Myśli...

Niektórym skrzydła potrzebne są po to, by mogli zrobić szum wokół siebie.

Trudno dokładnie oznaczyć, kiedy kończy się stare pokolenie, a zaczyna nowe, ale można przypuszczać, że gdzieś około dziesiątej wieczorem.

Posiedzenie

Klub Zmigród — zaprasza członków do wzięcia licznych udziału w posiedzeniu, które odbędzie się w niedzielę, 2go marca, w sali Lipskich, pnr. 2059 W. 19-ta ulica, o godz. 2-ej po południu.

Uwaga Grupy Przy Gminie 87 ZNP.

Podaje się do wiadomości Grupom przynależnym do Gminy 87 ZNP które mają delegatów lub delegatki do Stow. Obozu Młodzieżowego Okręgu 12-go i 13go ZNP, że walne zebranie tejże organizacji odbędzie się w niedzielę 9 marca, w sali Wozniaka Casino, pnr. 2530 So. Blue Island Ave., o godz. 1:30 po południu. Powodem zmiany sali jest, iż sala Cicero Society w Cicero, Ill. uległa spaleni się. Stanisław Oleksy — koresp. Gminy 87 ZNP.

Z Gminy 143 ZNP

Miesięczne posiedzenie Gm.

143 ZNP odbędzie się w niedzielę, 3 marca, w sali im. Jul. Słowackiego, pnr. 1700 W. 48-ma ulica, początek o godz. 7:30 wieczorem punktualnie.

Jest wiele ważnych spraw do załatwienia, a m. inn. mającego się odbyć Jubileusz 50-lecia naszej Gminy. Komitet pamiętnika na czele z przew. S. Piekarczykiem prosi o składanie ogłoszeń na tym posiedzeniu, zaś przew. kom. biletów E. J. Schiller prosi o zgłaszanie rezerwacji na bankiet.

Obecność wszystkich delegatów i delegatek jest wielce pożądana.

Edward A. Bodnicki, prez.; Helena Orawiec, przew. Kom. Jubileuszu; Maria L. Szeląg, koresp. Gminy.

PREMIERA!

Dziś od 6 — Sobota od 2 Niedziela od 12-tej

następne dni od 6-ej

Iskrzący gwiazdami ★★★★★

film ze złotej serii

Za chwilę szczęścia

z życia pełne gorczy!

Sensacyjny powieści

Antoni Marczyńskiego

w dramacie miłosnym

Los karze Wiesława

lecz nie wynagradza

Marii kłamiwej miłości!

* i druga atrakcja *

Chwyta za serce czarująca

legenda o dawnej Polsce!

W żywych kolorach:

Historia Żółtej

Cizemki

The Yellow Slippers

Stare zwyczaje, piękne stroje

i przygody Wawrzyka trzymają

wszystkich w napięciu!!

W KINIE

MILFORD

3319 N. Pulaski Rd.

róg Milwaukee, blok od Belmont

Telefon: 545-5922

Program Wieczoru Warszawianków

Marcowe spotkanie towarzyskie w Klubie Przyjaciół Warszawy odbędzie się w tę sobotę, 1 marca, w sali Lusaka Mission, 6965 W. Belmont.

W programie artystycznym zespół "Ale-Babki" (Wacława

Switaj, Weronika Połubińska i Jan Wojewódka) w atrakcyjnym repertuarze własnym. Czysty dochód z tego wieczoru w Warszawianków zostanie przekazany na szpital chirurgii dziecięcej w Warszawie. Zarząd Klubu (prezes Henryk Kudliński) serdecznie zaprasza na to spotkanie członków Klubu i stałych bywalców. Początek o 8-ej wiecz.

Niestrawność, Gazy, Zgaga?

Kropki Żołądkowe Dra. H. C. Lemke Dają Ulgę w Kłopotach Żołądkowych od przeszło 100 lat.

Z chwilą, gdy zaczycie Kropki Żołądkowe Dra. Lemke, rozpocznie się swe działanie natychmiast, dając poczucie ulgi w kłopotach żołądkowych, spowodowanych nadmierną ilością gazów i niestrawnością. Pobudzają one płynność soków trawiennych, a tym samym polepszają trawienie. Od roku 1871, tysiące ludzi korzysta z tego lekarstwa z zioł organicznych, które dają ulgę w kłopotach żołądkowych spowodowanych spożyciem nadmiernej ilości żywności lub napojów. Jego właściwości wiatropędne pomagają również w usuwaniu gazów z żołądka i jelit, znika wtedy uczucie ucisku i poczucie się swobodnie i wygodnie. Nie jest to jeszcze jeden środek przeciw nadkwasom. Jeśli wszystkie Kropki Żołądkowe Dra. Lemke. Gwarantujemy uczucie ulgi po ich zażyciu lub pełny zwrot pieniędzy. Są one obecnie do nabycia we wszystkich aptekach. Lemco, Ltd., Chicago, 60651 (Og.)

Teoretyczny Kurs Prawa Jazdy w Języku Polskim

Szkoła St. Jaworskiego zawiadamia, że kurs znajomości kodeksu drogowego w języku polskim rozpocznie się w sobotę, 1 marca, o godz. 10:00 rano, lub w poniedziałek, 3 marca, o 6:00 wieczór.

Kursy będą odbywały się pnr 4501 N. Milwaukee Ave. Wykłady będą trwały 3 dni, po 2 godziny każdorazowo.

Kurs jest przeznaczony dla nowoprzybyłych z Polski, którzy chcieliby poznać przepisy drogowe, obowiązujące w Illinois i następnie złożyć egzamin na prawo jazdy, lecz nie znają dostatecznie języka angielskiego. Uczestnicy po ukończeniu tego kursu mogą

zdać egzamin teoretyczny w biurze sekretarza stanu i otrzymać tak zwany "Instruction Permit".

Dodatkowo osoby, które ukończyły kurs, mogą zdać egzamin praktyczny na prawo jazdy w autach szkolnych. Cena za ten specjalny skrócony kurs umiarkowana.

Zainteresowani winni telefonować: 685-3344 w godzinach od 9:00 rano do 7:00 wieczór.

Instruktorem będzie St. Jaworski, właściciel szkoły jazdy autem "Cosmopolitan Driver Training School". (ogł.)

PODRÓŻE PACZKI EKA O

NAJLEPIEJ ZAŁATWIĆ przez 2 BIURA

BALTIC TRAVEL

3017 Milwaukee Ave. 235-2444-235-6050
5317 W. Lawrence Ave. 286-8484

NAJTAŃSZE PRZELOTY DO POLSKI.

2-go lipca do Europy w roku Świętym z M. Przemyskim.

Zgłaszajcie się wcześniej!

ZAPROSZENIE na ODCZYT

KLUB PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI (siedziba 2921 Milwaukee Ave., Chicago) zaprasza środowisko intelektualne Polonii na dwa interesujące odczyty, które odbędą się w lokalu Lusaka Mission, 6965 West Belmont Ave.

1 dnia 7 marca, piątek, o 7 wiecz. Prof. dr. Marian Drozdowski, kierownik Zespołu Studiów Północno-Amerykańskich Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, wygłosi odczyt na temat "RECEPCJA REWOLUCJI AMERYKAŃSKIEJ W POLSKIEJ MYŚLI SPOŁECZNEJ". Prof. M. Drozdowski, wybitny historyk, jest stypendystą Fundacji Kościuszkowskiej i przygotowuje pracę na 200-lecie St. Zj. A.P.

2 dnia 15 marca, sobota, o 6 m. 30 wiecz. odczyt red. Edwarda Puacza na temat "POLSKA WOBEC POLITYKI MELTING POT" (dyskusja). Adres: 6965 W. Belmont Ave.

Na każdym odczycie odbędzie się losowanie nagród książkowych, ofiarowanych przez Instytut Literacki w Paryżu, i Ars Polona w Warszawie.

PROSIMY ZANOTOWAĆ TERMINY ODCZYTÓW.

JUŻ CZAS Zrobić Rezerwacje NA WYJAZD DO POLSKI

Ponad 25 WYCIECZEK Na Rok 1975

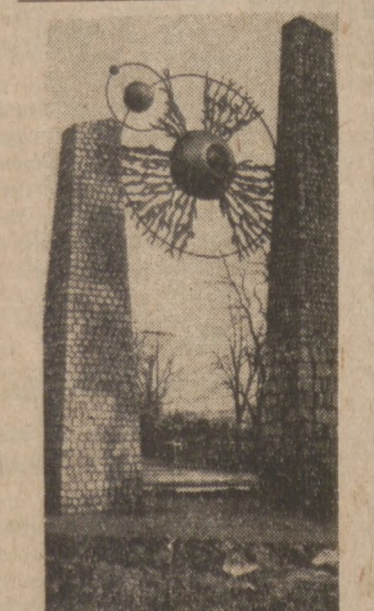
PACZKI, PIENIĄDZE I AUTA DO POLSKI.

Polskie Biura Podróży
INTERCONTINENTAL TRAVEL LTD.

828 N. State St. 787-4440
3055 N. Milwaukee Ave. 772-8010
5047 S. Ashland Ave. 254-3545

INCOME TAX SERVICE

POLSKA — Ciekawy akcent architektoniczny stanowi Brama Kopernikowska, którą wzniesiono niedawno przy wejściu do Inowrocławia.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny p.o. zarządcy KAROL R. SYNOWIEC
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJED. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25	Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75	Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00	Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00			

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy) — 20c

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) — 25c

Sens Zwycięstwa Mayora

Zdecydowane zwycięstwo mayora Richarda J. Daley w prawyborach nie było niespodzianką dla tych, którzy znają rzeczywistość polityczną naszego miasta i nie biorą swoich pobożnych życzeń za istniejący stan faktyczny. A jest nim bezporny fakt, że Partia Demokratyczna posiada przywódcę, który zarówno potrafił ustalić jej decydujące wpływy w Chicago i pow. Cook, jak i na przestrzeni dwóch dekad lat dobrze zarządzi metropolią chicagowską. Stwierdziłbym w indorsacji Mayora, że potrafi on uchronić miasto przed tymi trudnościami i kryzysami, jakie występowały i występują w innych metropoliach, że umiejętnie rozwiązywał problemy społeczno-gospodarcze, że prowadząc politykę wykazał i wysokiej klasy talenty administracyjne, wykorzystując je dla dobra ogółu mieszkańców.

Trzeba więc przede wszystkim uznać, że skoro w prawyborach zwięła w tym roku udział nie notowana nigdy w poprzednich latach ilość 52 procent obywateli uprawnionych do głosowania, to nie tylko organizacyjna sprawność Regularnej Organizacji Demokratycznej, ale przede wszystkim świadomość wyborców, iż trzeba uchronić miasto przed doktrynerskimi pomysłami reformatorów, spowodowała to demonstracyjne wyrażenie zaufania mayorowi Daley. Odnosił on bezporny sukces wyborczy, co napewno nakłada na niego wyjątkowej wagi obowiązki w okresie, gdy przemiany naszego życia wysuwają nowe problemy, gdy Mayor jest poważnie zaawansowany w latach i gdy niewątpliwie w jego umyśle wysuwa się potrzeba rozważań co do następce.

W kampanii przed prawyborami przeciwnicy Mayora stale szermowali pojęciem mitycznej "maszyny" demokratów, jakby było to jakieś kuriozum, obce praktyce i stylowi naszego życia publicznego. Ten frazes o "maszynie" zdaje się przekreślać zbiorową wolę obywateli, przylepiając im łatkę bezmyślności oraz bierne poddawanie się dyktando kapitanów precyzyjnych

Partii Demokratycznej. Jest to napewno niezgodne z rzeczywistością, a do tego wręcz obraźliwe dla tych setek tysięcy wyborców, którzy przez okres 20 lat z zaufaniem popierali Mayora, widząc naocześnie jego rzady, prowadzące do realizowania konkretnych programów rozwoju miasta oraz zaspakajania potrzeb jego mieszkańców.

I nasuwa się myśl, że wyborcy w Chicago są zbyt trzeźwi, aby podlegać złudnym hasłom zapowiedzi, jakimi szermowano w kampanii przeciw Mayorowi w imię mglistych założeń reformatorskich, gdy wiemy dobrze, że nie fantazje ale konkretny układ stosunków muszą być brane za podstawę dla rządzenia tak skomplikowanym organizmem samorządowym, z jego różnorodnymi układami społeczno-gospodarczymi, jakim jest nasza metropolia. Wyborcy słusznie więc odrzucili mrzonki, a natomiast udzielili silnego poparcia Mayorowi, który w praktyce rządzenia zademonstrował realizm, nie stroniąc zresztą od podejmowania projektów, wynikających z jego wizyjnego ujmowania potrzeb miasta w przyszłości.

Byłoby chyba dobrze, gdyby różne środowiska pięknoduchów, które szczególnie w "maszynie" liberalnego oponenta Mayora, a również w prasie śródmiejskiej z taką namietnością chciały narzucić wyborcom swoje doktrynerskie, a oderwane od życia koncepcje, zrozumiały wreszcie, że społeczeństwo nie chce ryzykować, że nie dary ich zaufaniem. Jest to najlepszy dowód rozsądku w ocenie zagadnień rządów miejskich i jest to jednocześnie godny podkreślenia wyraz dojrzałości obywatelskiej. Fantazjujący i zaślepieni reformatorzy powinni więc obecnie wyciągnąć dla siebie trzeźwe wnioski.

Mayor Richard J. Daley będzie nadal przywódcą, odpowiedzialnym za losy Chicago w najbliższych latach. Jesteśmy przekonani, że docenia on wagę zaufania ze strony obywateli oraz wagę mandatu, jaki wynika z jego sukcesu wyborczego.

Michajłow Znowu Przed Sądem

Jugosłowiański pisarz Michajło Michajłow ma znowu proces, oskarżony o szerzenie wrogiej propagandy. Opublikował bowiem cztery artykuły w rosyjskim tygodniku emigracyjnym "Posiew", jak też współpracuje z pismami zachodnimi.

Michajłow jest opozycjonistą w stosunku do rządzących w Jugosławii komunistów, a do tego naraził się poważnie w Moskwie, gdyż w 1965 r. opublikował swoje wrażenia z pobytu w Sowietach pt. "Moskiewskie lato", ujawniając ruch dysydencki w Sowietach, co zwróciło powszechną uwagę zachodniego świata.

Pisarz był już oskarżony i skazywany za swoje wystąpienia publicystyczne i przesiedziały w więzieniu ponad trzy lata. Nowy proces, który uważany jest za akcję na rzecz likwidowania antytytułowskiej opozycji w Jugosławii, a do tego i za gest pod adresem Moskwy, może przynieść surowy wyrok, jak sądzą zachodni obserwatorzy w Belgradzie.

Istnieje też pogląd, że proces Michajłowa jest fragmentem "porządkowania" sytuacji ideologicznej w Jugosławii, aby po odejściu Tito ruch dysydencki w różnej formie nie podejmował próby ideologicznych przemian. Stąd też reżym Tito rozprawia się z tendencjami nacjonalistycznymi w poszczególnych krajach republiki federacyjnej, jak też i z starego typu stalinowcami, którzy spiskowali na rzecz obalenia Tito. Według ocen dyplomatów zachodnich Tito chce złagodzić krytykę Moskwy z racji zwalczania stalinistów, wykazując przez nowy proces Michajłowa, że i ten typ dysydenta uważany jest za wroga.

Znamienne jest, że Tito przez wystąpienia przeciw krytyce reżymu, co zaznacza się od ponad dwóch lat, usiłuje zapobiec całkowitemu rozgardiaszowi po sobie, a liczy przecież 82 lata. Stąd też wzmocnia on rolę wojska, jak też likwiduje liberalniejsze ośrodki, szczególnie w dziedzinie piśmiennictwa.

Z procesem Michajłowa zbiegła się bowiem likwidacja marksistowskiego pisma "Praxis", jakie ukazywało się od 10 lat i z dużą swobodą dyskutowało problemy ideowo-polityczne. Władze postawiły redaktorom ultimatum: albo zmienić ton pisma, albo też zamknąć je. Redaktorzy zdecydowali pismo zamknąć, gdyż uznali, że poddała urzędowa agencja prasowa "Tanjug", że "nie istnieje warunki dla dalszej publikacji".

"Praxis" miał stale kłopoty z władzami, ale jednocześnie pismo było popierane przez liberalne koła partyjne, bo przecież było ono marksistowskie w podstawowym założeniu, a do tego wyrażało sprzeciw w stosunku do zwiększenia władzy Tito. Reżym zastosował więc typowe sposoby, aby uciszyć tę nie ortodoksyjną trybunę prasową: najpierw wstrzymano fundusze na wydawanie pisma, a następnie usunął ośmiu głównych współpracowników ze stanowisk na wydziale filozoficznym uniwersytetu w Belgradzie.

Ideologiczna postawa pisma wyrażała się przede wszystkim zwalczaniem zaciskania kontroli nad życiem politycznym kraju. Pismo zarzucało Tito, że obawia się bardziej liberalnego rozwoju wewnętrznego, bo osłabiałby on centralną kontrolę życia, sprawowaną przez aparat partyjny. Likwidacja pisma jest jeszcze jednym przejawem "porządkowania" sytuacji wewnętrznej Jugosławii, gdyż czas płynie i trzeba liczyć się, że zabraknie Tito.

To i Owo

Naukowcy badają od dłuższego czasu możliwości utrzymania życia biologicznego przez dowolnie długi okres. Próbuje dokonania tego przez zamrożenie organizmu.

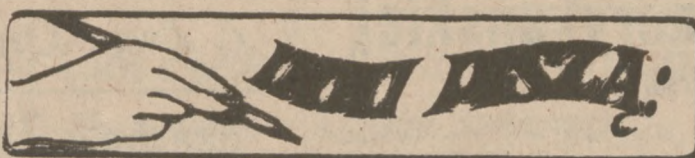
Niestety — jak się okazuje — tkanka zostaje zniszczona przez kryształki lodu, które powstają w niej w trakcie zamrażania. Gdyby udało się zmienić właściwości wody, zawartej w organizmie — być może — rzecz byłaby możliwa do osiągnięcia. Chodzi mianowicie o to, żeby woda w organizmie zamrażała przy jak najniższej temperaturze.

* * *

Strażnik pokazowego więzienia pod Paryżem, sprzedawał — w cenie \$400 — paczki więźniom. Zawierały one piłki do cicia krat, liny oraz wskazówki któreś — po opuszczeniu więzienia — najbezpieczniej uciekać.

* * *

W miejscowości Soltau w NRF turyści kupują świeższe powietrze w konserwach. Cena 2,5 marki (dolar) za puszkę. Podobno, towar ten cieszy się dużym popytem.

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji

Kwestia Kwalifikacji

THE WALL STREET JOURNAL — Piastująca obecnie funkcję zastępcy prokuratora generalnego Carla Anderson Hills może być najlepszą — albo też nie — kandydaturą na proponowane jej przez prezydenta Forda stanowisko sekretarza Departamentu Urbanistyki (Housing and Urban Development—HUD). Tylko czas udzielić odpowiedzi na to pytanie — założywszy, że senat zatwierdzi jej nominację, co wydaje się zresztą prawdopodobne.

Niemniej, hałaśliwie raczej wysuwane, argumenty przeciw kandydaturze pani Hills nie sprawiają wielkiego wrażenia. Pochodzą one głównie od tzw. "wyborców HUD", co jest waszyngtońskim delikatnym określeniem ludzi, osobliście zainteresowanych w jak największych rozmiarach budżetu tej federalnej agencji.

Tym "wyborcom" nie podobają się wybór Forda na nowego sekretarza departamentu z powodu domniemanego "braku doświadczenia" pani Hills. Przełożone na zwyciężczyni język oznaczać to przypuszczalnie, że nie są oni pewni, do jakiego stopnia identyfikować się ona będzie z rozważaniami firm konstrukcyjnych, związków zawodowych, miejskich departamentów budowlanych, inżynierów, kongresmanów i biurokratów, zapewniających departamentowi jego życie i istnienie oraz korzystających z pięciu i pół miliarda dolarów (z pieniędzy płatnika podatków), jakie wydać on ma w bieżącym roku.

Senator Proxmire uważa więc, że pani Hills "nie ma absolutnie żadnych znanych kwalifikacji na to stanowisko". Naszym jednak zdaniem, jako osoba "postronna" może mieć ona właśnie najlepsze możliwe kwalifikacje, szczególnie jeżeli idzie o poddanie rewizji poprzedniej działalności departamentu pod bardziej "kwalifikowanymi" szefami.

Możliwym więc jest, że "postronna osoba" podejrze ze zdrowym sceptycyzmem do pewnych żądań "wyborców HUD". Na szczegółową analizę zastępuje np. modne twierdzenie na temat "braku" domów. Większość bowiem napływających wiadomości świadczy raczej o nadmiarze domów w wielu rejonach metropolitalnych.

Wskazany też byłby sceptycyzm w związku z twierdzeniami, że należy doprowadzić nowe kapitały na kredyty dla przemysłu budowlanego. Dział ten otrzymuje już bardzo poważną pomoc w kredytach, co jest częściowo powodem powtarzających się periodycznie okresów "rozkwitu" i kryzysów, stanowiących rzeczywisty problem budownictwa. Właściwa polityka polegać powinna na pozostawieniu tego problemu prawom wolnego rynku w miejsce ciągłych finansowych zastrzyków rządowych.

Przypomnieć można nieścisłe doświadczenia na tle planów "rozbudowy miejskiej", wszczętych w imię wielkiego programu "Great Society". Ogromne, rzucane na ten cel sumy doprowadziły zarówno do korupcji jak niedostawu biurokracji.

Nie wiemy, w jaki sposób pani Hills stawi czoło tym problemom. Niemniej uchodzi ona za osobę, odznaczającą się krytycznym, skłonny do dokładnego badania zagadnień,

umysłem. Naszym zdaniem, jest to cenna bardzo kwalifikacja dla reprezentowania szerszej masy wyborców, troszczących się o to, czy rząd wydaje pieniądze podatkowe we właściwy i rozsądny sposób.

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR — Ogromne są problemy, w obliczu których stoi budowlany przemysł amerykański i rozwój miast. Konstrukcja domów mieszkalnych zmniejsza się do poniżej 900 tysięcy jednostek w ubiegłym roku — a zatem do połowy wyznaczonej oficjalnie cyfry. Stan zatrudnienia i sytuacja finansowa w wielu miastach są już na poziomie prawie kryzysowym. Poziom bezrobocie w centrum Detroit sięga np. 40 procent.

Chłodne przyjęcie, z jakim spotkała się nominacja pani Carl Hills na sekretarza Urbanistyki, może być bardziej odzwierciedleniem obaw, że Białe Dom nie docenia należyście powagi tej sytuacji, niż kwestionowania o sobie stych kwalifikacji nominatki. Niemniej opozycja przeciw tej kandydaturze jest bardzo energiczna. Senator William Proxmire, przewodniczący komisji, która przeprowadziła debatę nad tą nominacją, stwierdził, że pani Hills nie ma "absolutnie żadnych znanych kwalifikacji na to stanowisko", choć jest "zdolną i inteligentną osobą". Zarówno United States Conference of Mayors jak National League of Cities wypowiedziały się zdecydowanie przeciw jej nominacji.

Dla czego jednak kładzie się taki nacisk na "znane kwalifikacje"? Pani Hills jest z wykształcenia prawnikiem, a w ostatnich latach zajmowała stanowisko szefa wydziału cywilnego Departamentu Sprawiedliwości i wykazała wielkie talenty administracyjne. Takie ogólne kwalifikacje bywają pożyteczne też na innych stanowiskach — jak to wykazał choćby przykład Elliota Richardson, kolejno sekretarza Urbanistyki, Obrony i prokuratora generalnego.

Samym "męskim szowinizmem" nie można tłumaczyć opozycji przeciw pani Hills. Prezydent znajduje się pod stałą presją (m. in. ze strony swej żony), by porucił kobiecie jedno ze stanowisk w swym gabinecie.

Pieć nie stanowi jednak argumentu za czy przeciw nominacji. Podstawa oceny kandydatury pani Hills powinna opierać się nie tylko na jej dotychczasowym doświadczeniu, ale na jej zrozumieniu problemów departamentu i jej sugestiiach, w jaki sposób zamierza stawić im czoło.

Zrozumiałym jest, że przywódca miejscy zwracają się do Waszyngtonu o pomoc w zwiększonych rozmiarach utworzenie "federalnej przemysłowo-financej korporacji", zobowiązanej do gospodarczego odrodzenia miast.

Taka "nowa polityka urbanistyczna" jest palącą koniecznością zarówno dla rozwiązania krótkoterminowego kryzysu w przemyśle budowlanym, spowodowanym recesją, jak — na dłuższą metę — dla przemysłowej odbudowy kwitujących niegdyś centrów miejskich.

Prezydent Ford może dopomóc swej krytykowanej nominacji przez podkreślenie zobowiązań swej administracji wobec problemów miejskich.

Rządy Starców

NOWY DZIENNIK — W Chinach odbył się, odkładany od lat, zjazd "parlamentu".

Jak zawsze w państwach komunistycznych, oznacza to zatwierdzenie już dokonanych zmian po walce wewnętrzpartyjnej. W Pekinie walkę wygrał 77-letni Czu En-laj, który nadal pozostał premierem. Zastąpił go 80-letni Mao Tse-tung na stanowisku przewodniczącego partii i zwierzchnika sił zbrojnych.

Formalnym głową państwa, czyli odpowiednikiem Jabłońskiego, wybrano 89-letniego marszałka Czu Teh. Komunistów opanowali Chiny trzydzieści lat temu. Od tej pory rządził czterech wodzów domowej, nie doszedł do władzy ani jeden człowiek wychowany w państwie komunistycznym.

Tak samo jest w Polsce. Komunizm został narzucony przed przeszło trzydziestu laty. Ale nie przerwanie rządu przedwojennymi komunistami: Bie-

rut, Ochab, Gomułka, Gierk. Wszystkie działania w wieku emerytalnym.

W Rosji rewolucja bolszewicka odbyła się ponad 57 lat temu. I władza wciąż jest w rękach ludzi urodzonych i nawet wychowanych przed rewolucją. "Młody" Breżniew ma lat 68. Podobno choruje. Jego następcą miałby być Kirilenko. Także 68 lat.

Komunizm umie trzymać władzę. Ale trzyma ją kurczowo w sztywniejących rękach. Nie wiemy jeszcze, nie mamy znikąd doświadczenia, jak wyglądałyby rządy komunistyczne sprawowane przez ludzi urodzonych i wychowanych pod komunizmem.

Bezpośredni dyktator, którego najświeższym przykładem mielibyśmy w Portugalii, obejmując także dyktatury komunistyczne. Czu może żyć jeszcze 5 lat. Breżniew 10, Gierk 15, Castro 20. I co potem?

Edward Raczynski

Konsekwencje Ustępstw

Tekst przemówienia odczytane go na zebraniu publicznym pt. "Zdrada w Jalcie", zorganizowanym przez prezydium Rady Naczelnej i zarząd główny Kola b. Żołnierzy Armii Krajowej w dniu 14 lutego rb. w sali "Ogniska Polskiego" w Londynie.

Własny narodowy interes jest dla rządów z reguły troską naczelną. Trudno jest któremukolwiek z nich mieć to za złe i damagać się, by wyżej stawiał obowiązki wobec innych państw czy narodów pokrzywdzonych lub krucją w imię ideału.

Historia przekazała nam przykłady takich krucją i szlachetnych bezinteresownych świadczeń, ale nas zarazem poucza jak mało były one opłacalne dla tych, którzy je podejmowali. Egoizm własnego gniazda, narodu i państwa jest dzisiaj nadal doktryną niekwestionowaną. **Salus Rei publicae suprema lex!**

Świadomość tego stanu rzeczy nakazuje wszystkim rządzącym trzeźwe rozumowanie i unikanie błędów, które podsuwać mogą sentymentalizm lub wybujały temperament. Polityka — to przede wszystkim gra sił. Nie znaczy to jednak, by służenie interesowi własnemu pokrywało się miało z niedotrzymywaniem zobowiązań i ustepliwością wobec każdego nacisku. Odwrotnie! Zdecydowane wsparcie sojusznika i wierność głoszonemu zasadom jest nieraz metodą najpewniejszą.

Kiedy dzisiaj cofamy się myślą do konferencji jaltańskiej i jej następstw — nie możemy opanować gorczy. Wydarzenie polskiego sojusznika w szpony Stalina było początkiem i źródłem wielu zawodów doznanych przez mocarstwa zachodnie. Korzyści żadnej im nie przyniosło.

Droga zaś do Jalty utworzyła Stalinowi nieopatrna ustepliwosć naszych zachodnich sojuszników na przestrzeni czterech lat wojny. — Wspomnę tylko niektóre i przykłady dotyczące bezpośrednio Polski.

W jesieni roku 1941 wyjechała do Londynu do Moskwy pierwsza delegacja sojusznika wyższego szczebla w osobach ministra budowy samolotów lorda Beaverbrooka i ambasadora Stanów Zjednoczonych Averala Harrimana. Zadaniem ich było ułożenie sprawy dostaw zachodnich dla Sowietów. Przed wyjazdem panowie ci omówili zagadnienie z gen. Sikorskim i ze mną i obiecali, że wyłącza z całości zapotrzebowanie naszej armii w Sowietach, którą Wielka Brytania osobno zaopatrzy i uzbroi. Po przybyciu do Moskwy tej obietnicy nie dotrzymali, pozostawiając zaopatrzenie i uzbrojenie armii naszej całkowicie w dyspozycji Stalina. Po powrocie tłumaczyli nam, że musieli tak postąpić dla zdobycia zaufania sowieckiego władcy, który się im zrazu wydał podejrzliwy! To usteplstwo istotnie musiało spodobać się Stalinowi i dać mu wiele do myślenia.

W latach następnych tym mocniej naciskał o dalsze usteplstwa. W 1942 roku domagał się, wbrew postanowieniom Karty Atlantycznej, — przyznania ZSRR z góry państw bałtyckich, Bukowiny i Besarabii, co było zapowiedzią dalszych żądań kosztem Polski. Celu wtedy nie osiągnął na skutek opozycji Stanów Zjednoczonych, ale dało mu to sposobność wypróbować słabnącego oporu Zachodu. Słabnął odtąd szczególnie opór prezydenta Roosevelta, który w pewnej chwili uwierzył, że znalazł w Stalinie godnego partnera dla przewodzenia światu.

Najcyniczniejszą zapowiedzią takiego stanu rzeczy była w okresie poprzedzającym Jaltę konferencja teherańska. Los narodów dotychczas wolnych, a w tym los sojusznika polskiego, którego żołnierze, marynarze i lotnicy walczyli na wszystkich frontach, a Armia Krajowa stawała niezłomnym opór najeźdźcy — potraktowany został jako obiekt zamienny w grze między dyktatorami.

Wielka Brytania w osobie premiera Winstona Churchilla, a także ministra Edena liczyła się bardziej ze stanowiskiem naszego rządu i społeczeństwa i próbowała doprowadzić do załatwienia, które by rząd uznał za możliwe do przyjęcia. Ale w miarę postępów wojny, sukcesów Armii Czerwonej i pełnego zmboli-

zowania potęgi amerykańskiej — głos Churchilla stracił na sile, a jego propozycje na efektywności.

Rząd Mikołajczyka ustąpił 24 listopada 1944 roku. Nowy rząd premiera Arciszewskiego usiłował mocniej zaznaczyć opór polski przeciw grożącej naszej ojczyźnie krzywdzie, ale nie znajdował posłuchu ani w Waszyngtonie ani w Londynie. Tymczasem liczyły się już tylko akty sowieckiej przemocy.

Jako jedyny odtąd łącznik między naszym rządem a rządem brytyjskim interweniowałem nieustannie w Foreign Office podając tam szczegółowe wiadomości o gwałtach popełnianych w Polsce przez czerwonoarmiejskich, składam memorialy, domagałem się wystania do Polski misji międzynarodowej, wreszcie w przededniu konferencji jaltańskiej naciskałem o wspólną naradę obu naszych rządów. Jednak bezskutecznie.

Jalta więc była wyciągnięciem ostatecznych konsekwencji z tego co ją poprzedziło. Ale konsekwencją gorszą bardziej tragiczną niż przewidywać było można. — Z ust własnych Winstona Churchilla padło zdanie: w mojej obecności zdanie: **Nienaruszalności waszego terytorium państwowego nie obronimy, ale walczycy będą o waszą polityczną niezawisłość!**

Konferencja odbyła się bez nas i bez jakiegokolwiek porozumienia z rządem Tomasza Arciszewskiego. Odbyła się w miejscu wybranym przez sowieckiego możnowładcę w chwili, kiedy Czerwona Armia zapuszczała swoje zagony coraz głębiej w serce Europy, prezydent Roosevelt, chory i wycieńczony, snuł dalej swoje niewczesne sny o diarchii dwóch superpotęg pod zgodnym rozkazem jego samego i Józefa Stalina. Wynik takiego zebrania był przesądzony. Tekst komunikatu, dotyczący Polski, to kapitulacja przed Sowietami w obu zasadniczych sprawach, przesłonięta frazeologią i przyparowana szczyptą nieuzasadnionego optymizmu.

Tekst komunikatu jaltańskiego doręczono mi w Foreign Office 11 lutego, jeszcze przed publicznym ogłoszeniem. Dwa dni potem przesłałem do tego urzędu protest rządu polskiego. 18 lutego ponadto przesłał Adam Tarnowski, minister spraw zagranicznych w rządzie Tomasza Arciszewskiego, obszernie uмотywowaną notę na ręce sir Owen O'Malleya.

Od dnia 27 lutego do 1 marca 1945 roku odbyła się w Izbie Gmin debata "Jaltańska". Wyraz upokorzenia, które odczuwali polskowie Izby wobec poniesionej porażki i porzucenia polskiego sojusznika dał szczególnie wymownie obecny tu na sali sir Victor Rakes. Należał on do grona 27 posłów, którzy ośmielili się głosować przeciwko rządowi Churchilla.

Rakowski Wyrzuci Szczypiorskiego

Jak dotychczas, jedynym sygnatariuszem "Listu otwartego do Polaków w Rosji", — który spotkał się z represjami, jest Andrzej Szczypiorski. Otrzymał on brutalny list od Mieczysława Rakowskiego, redaktora "Polityki", wypowiadający mu dalszą współpracę. Szczypiorski nie był wprawdzie członkiem zespołu redakcyjnego, ale jego artykuły ukazywały się w "Polityce" dosyć często.

Tak więc Polak, obywatel PRL, został ukarany za to tylko, że upomniał się o prawa Polaków w ZSSR. Tego nie wolno. Nie wiadomo, czy Szczypiorski został również usunięty z radia i telewizji.

Miesiąc Czerwonego Krzyża

Prez. Ferald Ford proklamował marzec jako Miesiąc Czerwonego Krzyża.

Proklamacja Prezydenta wywodziła obywateli, aby popierali zbiórki na Czerwony Krzyż, ważną agencję społeczną, opiekującą się ofiarami nieszczęśliwych i kłopotliwych oraz służącą jako agencja opiekuńcza dla żołnierzy w czasie wojny i w czasie pokoju.

Ignacy Chrzanowski

Dzieje Pieśni Bogurodzica

Ciekawa jest historia tej pieśni którą przed wiekami śpiewało rycerstwo polskie na polach Grunwaldu — pieśni Bogurodzica.

Nie odrazu stała się ona wyrazem narodowego „patrium carmen”, jak ją nazywa Długosz. Pierwotnie, w wieku 13 kiedy się składała tylko z dwóch zwrotek, zawierających w sobie modlitwę do Najświętszej Panny, aby się przyczyniła za nami u Syna Swego, i do Jezusa Chrystusa, aby dla zasług św. Jana Chrzciciela dał nam „na świecie zbożny pobyt, po życiu rajski przebyty” — pierwotnie była pieśń „Bogurodzica” jedynie pieśnią kościelną, liturgiczną.

Później dopiero, jak mniemac wolno, nie tracąc swego pierwotnego charakteru pieśni nabożnej, t. j. śpiewanej podczas nabożeństwa, stawała się, rosnąc w coraz nowe zwrotki, ulubioną pieśnią pobożną, śpiewaną już nie tylko podczas nabożeństwa w kościele, ale i poza kościołem, np. podczas pielgrzymek, aż na koniec, może już w wieku 14, a w każdym razie w wieku 15, wciąż pozostając pieśnią nabożną i pobożną stała się nadto hymnem narodowym, kantykiem narodowo-religijnym, śpiewanym we wszystkich, a ż y c h, nadzwyczajnych chwilach, „gdy wzburzone uczucia piers rozpięły”.

A do chwili takich należały nie tylko bitwy pod Grunwaldem, pod Nakłem, pod Wilkomierzem, pod Warną, kiedy w roku 1440 nadeszła do Krakowa wieść o wybraniu Władysława Jagiellończyka królem węgierskim, Zbigniew Oleśnicki po odprawieniu mszy i po „Te Deum” zaintonował pieśń „Bogurodzica”, którą śpiewało nie tylko duchowieństwo, ale i całe społeczeństwo z niezmierną radością („cum ingenti jocunditate”).

Władysław Wiśniewski

Arrasy Wawelskie w XVI wieku

Według źródeł historycznych, już w chwili zaślubin Zygmunta I z Boną w roku 1518, wisiały w komnatach wawelskich arrasy. Wspomina o nich w „Epithalamium” Andrzej Krzycki, a także szlachcice neapolitański i późniejszy podskarbi królów Bony, Colantonio Carmignano, który zgodnie z humanistyczną modą, pod mianem „Parthenopeus Sauvius” opisał podróż Bony z Bari do Krakowa i jej uroczystości weselne.

Dalsze arrasy przybyły na Wawel jeszcze za panowania Zygmunta I. Na zlecenie królowej Bony, Seweryn Boner zamówił w roku 1526, w Antwerpii 16 arrasów, a w roku 1533 na zlecenie króla polecił wykonać w Brużes 92 opony (arrasy) z herbami Polski, Litwy i Mediolanu (Sforzów), oraz ze scenami figuralnymi. Z tych z roku 1518 i z późniejszych nie się do naszych czasów nie dochowało, podobnie jak nie znamy arrasów, które należały do wyprawy Bony, a które królowa wywiozła, wyjeżdżając z Polski.

Miłośnikami arrasów okazał się również następca Zygmunta I, Zygmunst August. Zamawianie przez niego we Flandrii arrasy stanowiły ważny przyczynek do dziejów kultury i kolekcjonerstwa polskiego. Jako wykonane za granicą nie należały wprawdzie do dziejów sztuki polskiej w ścisłym znaczeniu słowa, ale za to zrosły się niemal organicznie z wawelskim zamkiem.

Ówczesny zbiór arrasów Zygmunta Augusta był ogromny, gdyż obejmował 356 sztuk. Częściowo już w roku 1549 wisiały na Wawelu serie z dziejami Adama i Ewy, Kaina i Abela, Noego, Wieży Babel i Mojżesza, a pierwszy ich opis zawdzięczamy Stanisławowi Orzechowskiemu, który z okazji zaślubin Zygmunta Augusta z księżniczką mantuańską Katarzyną z rodu Habsburgów wydał panegiryk, mówiący między innymi i o dekoracjach zamku. W późniejszych latach panowania Zygmunta Augusta uzupełniono ten zbiór dalszymi seriami. Przybyły mianowicie arrasy ze zwierzętami na tle krajobrazów, z herbami oraz inicjałami króla na tle groteskowej ornamentacji.

Podobnie jak Rafaelowska seria „Dziejów apostołskich”, tak i wawelskie arrasy Zyg-

Nie dosyć na tem.

Już w wieku 15 nie tylko śpiewano tę pieśń jako modlitwę, już to błagalną, już to dziękczynną, ale także objaśnianą ja ludowi w kazaniach, jako źródło wiary i moralności chrześcijańskiej, i jeszcze w końcu w. 16 Hieronim Potodowski w swoich kazaniach sejmowych zaklinając szlachtę, aby nie uciskała kmieciów ze względów że są oni przecież nie niewolnikami, tylko obywatelami i rolnikami, powołuje się na „dawną Bogurodzicę”, która „Jadama, w wiecznym u Boga odpocznieniu siedzącego, zowie kmieciem Bożym”.

Dodajemy jeszcze inny szczegół.

Po ucieczce Walejusza senat krakowski, uchwalivszy pogotowie wojenne, postanowił jednocześnie dla przyuczenia mieszczan, aby się mieli na baczości, trąbić od czasu do czasu na trwogę „piosenkę starodawną zwykłą, ledwo nie każdemu w Polsce znaną — „Bogurodzicę”.

Wytworzyła się nawet już w wieku 15 legenda, że jak się wyraził jeden z kaznodziejów, tę pieśń „dawną ojcowie święci ułożyli”.

A w roku 1506 Jan Łaski, wydając zbiór praw polskich, wydrukował na ich czele pieśń „Bogurodzica”, jako pieśń „ze wszystkich najświętszą”, będącą „jakby wyrocznią „reklamą i natchnieniem św. Wojciecha”.

Stusnie powiedziano, że ani jednej dawnej pieśni w żadnej literaturze europejskiej nie opromieniała taka aureola, podobnie jak w czasach nowszych — śmiało można powiedzieć — żadnej pieśni narodowej, z jednym wyjątkiem „Marsyljanki”, nie opromieniała taka aureola, jak ta, która otacza naszą „Pieśń Legjonów”.

KOLBUSZOWA. — Plac Wolności.

Fot. L. Świąciecki

Tomasz Chludziński

Na Ziemi i w Stolicy Lasowiaków

O mieszkańcach Puszczy Sandomierskiej-Lasowiaków, opowiadano niegdyś następującą anegdotę. Kilkunastu z nich, żyjących z dala od większych osad ludzkich, w jakichś zagubionych wśród lasów chatynkach, straciło rachubę czasu i spóźniło się o całe tygodnie na wielkanocną rezurekcję. Wówczas proboszcz kazał im za karę trzy razy obejść kościół i śpiewać: Panie Jezu Chryste, zmartwychwstałeś jeszcze przeszłej niedzieli, a myśmy o tym nie wiedzieli.

Alleluja!

Podania, legendy, anegdoty ludowe nie są wynikiem li tylko ludzkiej fantazji. Na ich dnie zawsze znajdują się jakieś realia. Tak jest i w tym przypadku. Puszczańskie obszary wzdłuż Wisły i Sanu aż do XIV wieku były niejako rezerwatem i wyłączną własnością króla. Tu przed każdą większą wyprawą wojenną odbywały się łowy, w celu zgromadzenia na zapas mięsa, potem solonego lub wędzonego. Te same ziemie dostarczały miodu i wosku. Dodajmy też, że na podmokłych polach puszczy występowały pokłady rudy darniowej, przydatnej do wytopienia żelaza. Wreszcie samo drzewo stanowiło cenny surowiec, z którego wyrabiano dziegieć, smołę, potaż, węgiel drzewny...

A zatem puszcza na razie jeszcze nie potrzebowała ludzi osiadłych — rolników. Potrzebowała łowców, bartników, smolarzy, rudników... Takich, którzy pracowali tylko sezonowo, a potrafili poradzić sobie nawet z najcięższymi trudami, nie lękali się puszczańskich niebezpieczeństw, dobrze znosili izolację od szerszego świata i umieli bytować niemal jak pułstelnicy.

Dopiero w późniejszych stuleciach stopniowo napływali tu fale osadników. Zjawili się Mazurzy — rolnicy i zaczęli w y d z i e a ć p i a s z c z y s t e j, a gdzie indziej moczarowate puszczy półką i pola. Zetknęli się z wcześniejszymi osadnikami — woskami. Tych według niektórych badaczy tego regionu — już w XIV w. przyciągnęły co żywniejsze ziemie. A gdy przyszły czasy XVII-wiecznych wojen, królowie zaczęli tu osiedlać jeńców — Tatarów, Turków i nawet Szwedów. Reszty dopełniło osadnictwo wojskowe.

Różnie toczyły się losy wsi, budowanymi rękami coraz liczniejszych p r z y b y s z ó w. Część tych osad ludzkich przez długi jeszcze czas węgetowała na karłowatych wśród lasu, część wszakże zaczęła się rozrastać i stopniowo przekształcać w organizmy miejskie.

Do tych drugich należy dzisiejsza stolica jednego z powiatów województwa rzeszowskiego — Kolbuszowa, wzmiankowana jako własność rodu Leliwitów - Tarnowskich najpierw w aktach z lat 1392 i 1459 pod nazwą Poręby Wielkie, a potem, w roku 1508, jako Coluschowa. I choć na początku XVI wieku dwukrotnie napadli na nią i mocno poszczerbili Tatarzy, to jednak rozwijała się dzięki dogodnemu położeniu na „skrzyżowaniu kilku traktów handlowych i rychło przekształciła w ośrodek kłucza rodu Tarnowskich, w tzw. kolbuszowskie państwo.

Obok rezydencji właścicieli, obok kościołów wyrastały kupieckie kramy i domy z warsztatami rzemieślników. Coraz sławniejsze stawały się

kolbuszowskie targi na drewno i bydło. A w XVII w. kolejni właściciele Kolbuszowej, — Lubomirscy, założyli ze spółt artystów-meblarzy i utworzyli ośrodek meblarstwa kolbuszowskiego, słynny potem przez całe stulecia. Nadanie w roku 1690 praw miejskich Kolbuszowej stało się więc już tylko formalnym przypieczętowaniem istniejącego stanu faktycznego.

Rozwój rzemiosła, rozkwit handlu... To wszystko w czasach spokojnych. Ale przecież Kolbuszowa, podobnie jak wszystkie polskie miasta, znajdowała się nieraz i na wirach historii. Wtedy jej obywateli oraz mieszkańców regionu, zahartowani trudnym życiem Lasowiaków, porzucali swoje warsztaty i chwytały za broń. W r. 1771 pod Majdanem Kolbuszowskim wsparli konfederatów barskich. W r. 1831 oddział Lasowiaków wyruszył do Królestwa Polskiego na pomoc powstańcom listopadowym. W roku 1833 z Kolbuszowej wyszła — również do Królestwa — słynna wyprawa Żaliwskiego. Podczas Wiosny Ludów działał tu znany radykalny emisariusz — Julian Goslar. A gdy wybuchło powstanie styczniowe, kolbuszowianie zasilił oddziały, które podniosły się do walki z carskim zaborcą.

Nadszedł rok 1939. Już 9 września oddziały Wojska Polskiego grupy operacyjnej „Boruta” musiały toczyć ciężką walkę o miasto z nacierającą niemiecką 4 dywizją pancerną. Potem Kolbuszowa padła ofiarą silnego zombardowania i w dużym stopniu uległa zniszczeniu. A gdy wróg opanował już kraj, zaczął i tutaj rozstrzeliwać polskich patriotów, mordować Żydów i wysiedlać okoliczne wsie, by pozakładać swoje poligony wojskowe; jeden z nich powstał w rejonie Majdanu Kolbuszowskiego, gdzie Niemcy dokonywali m. in. prób z pociskami rakietowymi V-1 i V-2. I znów — podobnie jak w latach powstań narodowych — okoliczne lasy stały się bazą partyzantów i widowiską bitew. Nowego sensu nabrało wówczas stare lasowiackie powiedzenie: „Las — odcieś nas, a my — dzieci jego, idziemy do niego...”

W końcu lipca 1944 r. przyszło wyzwolenie. Jeszcze nad powiatem kolbuszowskim unosiły się dymy płonących osiedli, jeszcze świeciło pustkami 28 wsi wysiedlonych lub zniszczonych przez okupanta, a już mieszkańcy tej ziemi przystępowali do leczenia ran zadanych przez wojnę. Wysiedleńcy wracali do swoich rodzinnych miejsc, odbudowywali domy i zabudowania gospodarcze, uruchamiali zakłady pracy. Przeprowadzono reformę rolną, a wielka własność ziemską zajmowała tu około 15,5% powierzchni wszystkich gruntów w powiecie.

Parcelacja wielkich majątków złagodziła głód ziemi, lecz nie mogła całkowicie rozwiązać dotkliwego tu problemu wsi. Ledwie więc front przesunął się na Odrę, setki, a potem tysiące rodzin zaczęły wyjeżdżać na odcyskane ziemie zachodnie, gdzie czekały na objęcie wolnej gospodarstwa.

„Kto wie — pisał przed wiekiem penetrujący te strony Oskar Kolberg — czy nierównie gorszą epidemią niż cholera jest wychodźstwo do Ameryki, które w sposób zaskarżający opanołoby porzecze Wisłoki. Ludzie posiadający dobytek i nieruchomość

wyprzedają się, powszechnie przy sprzedawaniu takowe marują, przenoszą się za Ocean, rozmarzeni szczęścia i dobrobytu widokami, które im przedajni i od jakiejś piekielnej spółki rozsyłani agenci obiecują”. Dalej zaś Kolberg domagał się, by „wydać zakaz surowy w gminach, aby lud rolniczy i małomiejski, podporządkowany i rękodzielnictwa krajowego, tak lekko-myślnie nie przenosił się do Ameryki”.

Szlachetna to była troska wybitnego etnografa, ale cóż można było wówczas poradzić, skoro za ocean gnały ludzi przede wszystkim bieda i głód, a tylko bardzo rzadko lekkomyślność. Dziś już nikt z tych stron na szczęście nie musi szukać chleba na obczyźnie. Ani ci, którzy przeniesli się na piastowskie ziemie zachodnie, ani ci, którzy nadal gospodarują nad Wisłą, Sanem, Wiśloką i Tanwią, nie cierpią już niedostatku. Złożyły się na to wzrost oświaty rolniczej, zwiększone nawożenie mineralne gruntów, różne inwestycje rolnicze, mechanizacja prac polowych, melioracja.

Rozwija się również przemysł. Najpierw powstały zakłady obuwnicze, które później unowocześniono i poszerzono. Dziś mają one swoje filie w terenie. Wybudowanie w 1964 r. linii kolejowej (o której mieszkańcy miasta i regionu zabiegali już w zeszłym stuleciu) umożliwiło zlokalizowanie w Kolbuszowej dużego przedsiębiorstwa przemysłowego — Zakładów Żelbetowych Elementów Prefabryk o w a n y c h „Kolbert”; wytwórnia ta produkuje różnego rodzaju elementy żelbetowe z surowców miejscowego pochodzenia, takich jak żwir z pobliskiego Komorowa oraz ility krakowieckie z okolic Kolbuszowej. Powstały też: Zakład Remontu Maszyn Budowlanych, przetwórnia owoców i warzyw oraz zakłady meblarskie, które kontynuują dziś piękne tradycje dawnych k o l b u s z o w s k i c h r z e m i e ś n i k ó w. I trzeba jeszcze dodać, że wielu mieszkańców powiatu kolbuszowskiego znajduje zatrudnienie w powiatach sąsiednich, jak np. w wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu, w Zakładach Metalowych w Nowej Dębie, w hucie w Stalowej Woli, w Tarnobrzaskim Zagłębiu Siarkowym.

Najdroższy Film Włoski

Bernardo Bertolucci, twórca głośnego filmu „Ostatnie tango w Paryżu”, kręci obecnie w okolicy Parmy jeden z najdroższych filmów, jakie nakręcono we Włoszech. Zrobienie filmu ma kosztować 6 milionów dolarów. Tematem filmu są zmiany w życiu wiejskim, śledzone na przestrzeni dwu biografii, przygód dwu chłopców (Gerard Depardieu i Robert de Niro) urodzonych tego samego dnia. Jeden urodził się bogaczem, drugi — biednym bękartem. Choć są to chłopcy, których właściwie nie z sobą nie łączy, a wszystkie formy zaangażowania politycznego, konflikty klasowe — pozostają do końca przyjaćmi. To rodzaj utopii, bajki na temat ewolucji świata. Cały film zakorzeniony jest w rzeczywistości wiejskiej.

Paweł Hertrt

Ślepy Szajnocha

Na drewnianą deseczkę, z trzech stron obramowaną listwami, kładzie się arkusz papieru. Papier pokrywa się linijkami, z których każda jest szeroka na dostęp dzielący zazwyczaj pojedyncze wiersze manuskryptu. Ślepy człowiek zdejmując pierwszą linijkę i wieszając piórem po papierze. Gdy zapełni literami tę pierwszą stronicę, ułożył mu na deseczce następny arkusz. A kiedy skończy wreszcie ów znużony trud przebijania się ze swoich ciemności ku światłu, pomocnik czy lektor odczyta mu te wszystkie zdania, a on, słuchając uważnie, będzie je zmieniał, poprawiał, doskonalił. Tak ślepy Szajnocha napisał swoją rzecz o dwóch latach u kresu panowania Władysława IV, brzemiennych w straszne skutki i rozstrzygających o przyszłym epilogu dziejów tej niepospolitej — Rzeczypospolitej.

Zanim utracił wzrok, zanim ogarnęła go duża, nieprzerwana noc, dał dzieło klasyczne o Jadwidze i Jagiellie, kładąc na nim podtytuł nader skromny: opowiadanie historyczne. Dla nas, co z „Boską Komedią” załatwiamy się jakimś jednym spektaklem teatralnym, a z „Odyseją” robimy widowiska telewizyjne, myśl, że ktoś w ogóle może chcieć coś opowiedzieć, wydaje się mało poważna. Uporządkowany tok narracji, w której jest miejsce na komentarz i dygresję, przestrzeganie następstwa wydarzeń, ich logiki wewnętrznej, ich rozwoju i łączących je więzów przyczynowych po z o s t a w i l i ś m y gdzieś tam, w minionym stuleciu. Nie mamy na to czasu, jak gdybyśmy rzeczywiście nie dano go nam tyle, co naszym przodkom. Odrzuciliśmy to wszystko, co stanowiło o sensie i sile sztuki pisania, co sprawiało, że wielka powieść i wielkie dzieło historiografa było na równi nie tylko syntezą wiedzy o przeszłości, lecz nade wszystko świadectwem i miarą świadomości pokolenia, w którym owa synteza powstała. Kto by się kuśił o wielką panoramę dziejową, gdy tuż pod nogą otwierają się złudne przepaście głębiej analizy? Myślę, że umiejętność i ochota tworzenia takich wielkich obrazów miały

scisły związek z wiarą w znaczenie tego, co się tworzy, i z przekonaniem o wzniosłym przeznaczeniu takiej roboty. W swoim pierwszym wykładzie: mianym z utworzonej właśnie katedry historii Polski Szujski powiedział jak następuje: „Prawda w historii nie polega na nieprzywiązaniu się do żadnej prawdy i zasady, na nieprzyniesieniu z sobą lub zabiciu w sobie każdego przekonania; polega ona na zdobyciu dla wypadków historycznych tak szerokiej przestrzeni, na której by się z całą swobodą znaleźć i ugru-

pować mogły, a obraz całości wypadnie tym lepiej, im wyższy, im szerszy obejmujący duch, który je ustawił, aby nad nimi powiedzieć słowo swego sądu. Słowo to ostatecznym nie będzie i być nie może, ale dla ducha ludzkiego pozostaje wyżyna, z której było powiedziane”.

Wydaje się, że Szujski trafił tu w sedno wszelkiej działalności pisarskiej. Z pewnością owa wyżyna, z której się coś głosi, jest ważniejsza niż to, co się głosi. Wiadomo przecież, że każdy bywa omylny, pełen błędów i niedoskonałości, nikt nie ma sobie powierzonej prawdy absolutnej. Ale miarą naszego życia i naszej działalności jest właśnie owa

wyżyna, ku której rozmaitymi sposobami każdy człowiek zmierza, choć czasem nawet o tym nie wie lub tego nie chce. Tam, na owej wyżynie, okazuje się, jak zmienne i nie stałe bywają kryteria naszych prawd historycznych, a jaką siłę i trwałość ma te kilka prawd wiecznych, o których Kant pisał: „Dwie rzeczy wprawiają umysł we wciąż nowy i coraz to większy podziw i lęk pobożny, im częściej i trwalej myśl się tym zajmuje: niebo gwiaździste nade mną, prawo moralne we mnie”.

Poniżej tamtej wyżyny, o której w zastosowaniu do dziejopisarstwa mówił wtedy Szujski, nie może być ani nauk humanistycznych, ani sztuki. Ani historiografii, ani literatury pięknej. Przedział między nimi jest jednym z absurdalnych wymysłów naszej epoki, choć nie brak wodów, że to przedział złudny. Dość przypomnieć choćby dzieło Pawła Jasienicy, ową na tej wyżynie właśnie pisaną historię Polski piastowskiej i jagiellońskiej albo tom ostatni, lament nad Rzeczpospolitą dogasającą, aby dać przykład, że ani doniosłe odkrycia, ani jakieś szczególne nowości o znaczeniu pracy pisarskiej nie stanowią i nie są jej ostatnią instancją.

Ślepy Szajnocha, którego sobie wyobrażam, czytając „Jadwidę i Jagiellę”, nasunął mi te wszystkie myśli. Zawsze mnie to przejmują: — obraz udręki cielesnej, co towarzyszy owej pracy na wyżynie ducha. Garbaty Buonarroti na rusztowaniach, Wyspiański, gdy mu do styżnych palców przywiązują ołówek.

„Jadwiga i Jagiełło” to wielka, rozległa okoliczność, którą przystajemy wraz z Szajnochą i kierując się jego wskazówkami przystąpić do myśli, że z dumieniem i zachwytem wszystkiemu, co się na niej dzieje. Zanim zbliżymy się do postaci tytułowych, co tkwią w głębi tej ogromnej panoramy, musimy długo iść poprzez losy owych narodów i królestw, które w końcu takim, a nie innym obrotem rzeczy wyniosą ku władzy nad sobą te dwie tak niezwykle odmienne, a tak ściśle ku szczęściu nas wszystkich, połączone z sobą postaci. Jadwiga i Jagiełło otwierają ów wiek złoty, który już nigdy w naszych dziejach się nie powtórzy, lecz tak był bogaty i pełny, że zawsze z jego doświadczeń można czerpać.

Szajnocha sam jest tego najpiękniejszym przykładem. Ów syn Polki i Czecha, austriackiego mandariusza, który był częścią obcej maszyny administracyjnej zabranego kraju, najpierw spolszczył pisownię swojego obcojęzycznego tu nazwiska, a potem zasiadł w kajdanach w ciemnicy cesarskiego więzienia. Pewno to obce po części pochodzenie uczyniło go tak wrażliwym na niebezpieczeństwo teutonizmu, którego naporem w „Jadwidzie i Jagiellie” tłumaczy się losy księżniczki z domu andegawskiego i Gedyminowa. I ono może sprawiło, że tak pięknie potrafi opisać zaoranie owej Rzeczypospolitej jagiellońskiej, która ponad wiezy krwi i pochodzonej pisarskiej. Z pewnością owa wyżyna, z której się coś głosi, jest ważniejsza niż to, co się głosi. Wiadomo przecież, że każdy bywa omylny, pełen błędów i niedoskonałości, nikt nie ma sobie powierzonej prawdy absolutnej. Ale miarą naszego życia i naszej działalności jest właśnie owa

Tygodnik Powszechny.

Juliusz Słowacki

Odpuść Nam Nasze Winy

We łzach, Panie — ręce podnosim do Ciebie, Odpuść nam nasze winy, Niech się dzieje Twoja wola na ziemi i w niebie Przez nas — czyn Twoje czyny.

Niech się Two imię na wysokościach święci, Niech się święci trzy razy, Byśmy nie byli z ksiąg żywota wykłęci Dla naszych ran i zmay.

Pomnij, żeśmy wytrwali pod ręką trzech mocarzy, A duchaśmy nie dali. Nie poznalibyśmy ojc naszych bolesnych twarzy. Gdyby z grobowców wstali. Gdyśmy cierpieć mocno — wołaliśmy do góry, Jako gołębice: — Nie ciśnij! Duchy, jak gołębice, rozleciały się w chmury. Zatrwóż! Niech wrócą — błysnij! W tej błyskawicy ujrzymy Cię z daleka, Brat pozna brata I wszędzie nieśmiertelność, jak anioł z człowieka, I stanie się ludem świata.

Elżbieta Grzegorzycz

Tajemnice Chirurgii Sprzed 3500 Lat

W Pleszowie, na gruntach, które należą dziś do Nowej Huty, od 21 trwają prowadzone pod kierownictwem dra Stanisława Buratynskiego ratownicze prace archeologiczne. Ratownicze — to oznacza, że ekipy krakowskiego Muzeum Archeologicznego wkra- czają na pola, które mają stać się placem budowy — zanim zjawia się na nich spychacz i dźwigi, nim przedsiębior- stwa budowlane rozpoczną tu swoją działalność. Tereny po- łożone na wiślanej tarasie by- ły od wielu tysięcy lat bardzo dogodnym miejscem do osied- lania się ludzi. Zanim więc zjawia się tu współczesni, — dwudziestowieczni mieszkań- cy, zanim wyrosną nowe bu- dynki przemysłowe, archeolo- dzy badają — jak żyli tu kie- dyś nasi przaprzodkowie.

Prace archeologiczne ujawniły dotychczas szereg osad głównie z epoki neolitu i wczesnego brązu. W roku 1971 natrafiono na pierwsze, pojed-yncze pochówki z tych epok. W ciągu ostatnich dwu lat od- naleziono kilka grobów szkie- letowych z epoki wczesnego brązu, a więc sprzed około 3,5 tysiąca lat. Wśród nich w czasie badań w 1974 r. mgr Małgorzata Kaczanowska od- kryła szkielet mężczyzny uło- żony w charakterystyczny dla epoki sposób — na prawym boku (kobiety chowano na lewym), z podkurczonymi no- gami i rekoma ułożonymi przy twarzy, krótko mówiąc — w pozycji, jaką często przyjmujemy w czasie snu. Obok szkieletu odnaleziono

kamienną siekierę i kilka kościanych przedmiotów.

Człowiek ten był mężczyz- ną dość wysokim, mierzył o- około 175 cm wzrostu, atletycz- nie zbudowanym. Miał nad- zwyczaj silnie rozwinięte mię-śnie, wydłużoną i wąską głó- wę, dość nisko osadzone ocz- y w prostokątnych niemal ocz- dołach. Nie cierpiał zapewne na żadne poważne schorzenia i jedną dolegliwością, która towarzyszyła mu przez całe życie był ból zębów. Nie wie- my zatem, jakie przyczyny spowodowały, że poddał się poważnej operacji. Otóż czas- ka mężczyzny nosiła wyraźne ślady trepanacji. Operację tę przeżył i nie ona była powo- dem jego śmierci. Zmarł w wieku około 60 lat.

Wszystkie przytoczone na początku dane, dotyczące sta- nu zdrowia i postury mies- zkańca Pleszowa sprzed 3,5 ty- siąca lat, ustalono na podsta- wie ekspertyzy, której doko- nał antropologowie z Zakła- du Antropologii Uniwersytetu Jagiellońskiego — dr Krzysz- tof Kaczanowski i mgr Anna Głen.

Wzrost określono na podsta- wie zachowanych siedmiu ko- ści tzw. długich. Ich analiza pozwoliła też na określenie wieku mężczyzny. Zmiany, które zaobserwować można u nasady kości, charakterysty- czne są dla ludzi w wieku 55—60 lat.

To co wiemy o niezwykle silnie rozwiniętych mięśniach, można również ustalić na pod- stawie zachowanych kości. U

ich nasad znajdują się przy- czepy mięśniowe. Zależnie od rodzaju umięśnienia są one bardziej lub mniej wykształ- cone. U ludzi o wyjątkowo sil- nej muskulaturze są one bar- dzo wydutne, a ponadto na kościach długich występowały się rodzaj kostnego grzebie- nia.

W kościach odnalezionego szkieletu przyczepy mięśni- we rozwinęły się ponad prze- ciętną miarę. Zachowane ko- ści przedramienia pozwoliły również ustalić, że mężczyzna był nie tylko silnie zbudowa- ny, lecz w ogóle dość krzepki. Jedną z kości promieniowych leżących przedramienia uległa złamaniu, ale zrosła się ideal- nie — bez żadnych przemiesz- czeń.

Zęby. Skąd wiemy o bólu zębów naszego "wczesno- obraz- zowego przodka"? Otóż za- chowana szczeka i żuchwa po- zwalają na stwierdzenie lic- znych zmian zapalnych dziąseł. Nie był to więc zapewne zna- ny nam najczęściej ból spo- wodowany próchnicą zębów, bo na tę nie cierpiał, ale złym stanem przyzębia, słabym osa- dzeniem zębów w zębodołach. Dolegliwości te były zapewne skutkiem sposobu odżywiania się ówczesnych ludzi. Ich po- karm był twardy, wymagał długiego i silnego żucia. To z kolei powodowało silne roz- chwianie zębów, ich osłabie- nie i ciągłe uszkodzenia dź- się.

W końcu sprawa ostatnia i najciekawsza: przeżyta przez pacjenta trepanacja. Jak już powiedziano, nie nie wskazuje na to, by był to człowiek cho- ry, nie można zatem ustalić przyczyny tego zabiegu. Mo- żna jedynie snuć domysły.

Wiemy jednak, że trepana- cji dokonano i że pacjent żył po tej operacji co najmniej 6 miesięcy. Tyle czasu miano- wicie trwa zarastanie kości

wokół otworu trepanacyjne- go, bo sam otwór nie zarasta nigdy. Aby wyjaśnić to prze- rzyskiej: kość czaszki składa się z trzech warstw — a to z dwóch kostnych, które prze- dziela substancja gąbczasta. Tę ostatnią widzi się po doko- naniu otworu trepanacyjnego. Jeżeli po operacji pacjent żyje — zarastają brzozy otworu w ta- ki sposób, że gąbczasta sub- stancja staje się zupełnie nie- widoczna. Tak jest w tym właśnie przypadku. Wykształ- cona delikatnie kostna otocz- ka wokół otworu trepanacyj- nego pozwala nawet sądzić, że trepanacja nastąpiła na wiele lat przed śmiercią.

Nie wiemy, dlaczego doko- nano tego zabiegu. Kształt rany i kości wokół niej wska- zuje jednak na rodzaj narzę- dzia i sposób w jaki się nim posłużono. Narzędzie stanowi- ła zapewne kamienna ośleka, otwór zaś trepanacyjny uzy- skano przez tarcie nią kości czaszki. Możemy sobie wyo- brazić potężnego mężczyzny, którego musiał przy tej ope- racji trzymać kilka osób. Bo ból też możemy sobie wyobra-zić — ten nie zmienił się od tysiącleci.

Mamy więc do czynienia ze znaleziskiem ogromnie cieka- wym, tym bardziej że wyglą- d i budowa szkieletu nie odbie- gają od szkieletów znanych z innych cmentarzy sprzed 3,5 tys. lat na obszarach Pol- ski Południowej. Nie był to więc przybysz z obcych stron, lecz "krajani". — Podobnych znalezisk z tego okresu jest bardzo niewiele. Nauka zare- jestrowała za ledwie kilka przypadków udanej trepana- cji i to z czasów znacznie póź- niejszych. Nasz "pacjent" — przeżył trepanację, tym więk- sza jest wartość tego znale- ziska.

W Pleszowie nadal trwają prace archeologiczne. Przy-

Festiwal Krakowski

Wśród nieustannych festi- wali artystycznych, odbywa- jących się w Polsce, pierwsze miejsce, jako "miasto festiwa- li" zajmuje obecnie Kraków. W Krakowie odbywa się co roku ponad dwadzieścia ogó- lno polskich i międzynarodo- wych imprez festiwalowych z dziedziny plastyki, muzyki, filmu, sztuki ludowej itd.

Z każdym rokiem przyby- wa jakaś nowa impreza. Na rok bieżący przewidziane są jeszcze dwie dodatkowe "pre- miery imprezowe", a miano- wicie "Międzynarodowe Dni Muzyki Organowej" i "Wios- na młodych muzyków".

Schulz Po Francusku

W paryskim wydawnictwie Denael ukazały się dwa zbio- ry nowel Brunona Schulza (1892—1942) w przekładzie francuskim. Recenzję pisał Herberta Juin zamieścił "Le Monde" (6 grudnia 1974). — Obok recenzji dano reprodukc- je autotypografu autora.

Bruno Schulz ogłaszał swe nowele w niepodległej Polsce, w latach trzydziestych. Wy- różniony przez Akademię Li- teratury, autor "Sklepów cy- namonowych" mieszkał w Drohobyczu, gdzie był gimna- zjalnym nauczycielem rysun- ków. Po odbyciu studiów ma- larskich w Wiedniu i archi- tektury we Lwowie, resztę życia spędził w rodzinnym Drohobyczu; tam zginął od kuli niemieckiej na ulicy getta 19 listopada 1942 roku.

W. T. niosą one na pewno niejedno jeszcze ciekawe odkrycie. — Dzięki opisanemu tutaj mamy prawo twierdzić, że nasza me- dycina ma bardzo długą i cie- kawą historię.

Maria Szuszkiewiczowa

Świętosława — Najślawniejsza Piastówna

"Eryk, król szwedzki, za- warł przymierze z przepęto- nym królem Polski, Bolesła- wem, Bolesław dał w małżeń- stwo córkę albo swą siostrę", zanotował w kronice z XI wie- ku Adam Bremański. Jego dzieło, tak jak kronika bisku- pa Thietmara, Gesta Cnutonis regis i sago to niektóre źró- dła pisane, zawierające okru- chy informacji o burzliwych dziejach pięknej polskiej księżniczki Świętosławy, cór- ki Mieszka I i Dobrawy poślubi- onej przez Eryka w latach 983-985.

Małżeństwo Świętosławy z Erykiem podyktowała racja stanu. Mieszko I w swej eks- pansji na wybrzeża Bałtyku napotkał zaborcze zapędy Swena, króla Dunów, który pokusił się o opanowanie Wo- lina, zwanego przez Skandy- nawów Jomsborgiem. Sprzy- mierzeńcem Polski stał się za- tem król Eryk, rywalizujący ze Swenem, który z kolei po- pierał Królewicza Styrbjorna (wygnanego z tronu przez Olafa, brata Eryka) w jego roszczeniach do tronu szwedz- kiego.

Kronikę notują także, iż Eryk przyjął chrzest z rąk mnicha Poppa, prawdopodobnie kapłana dworu Świę- tosławy, oraz fakt urodzin w królewskim związku dwojga dzieci. Jednym z nich był Olaf, późniejszy król Szwecji, zwany Skotkonung, oraz cór- ka Holmfrida, żona Swenda, syna Haakona, zarządcy czę- ści Norwegii, która od roku 1000 należała do Szwecji.

W roku 995 zmarł Eryk. Sygryda jako królowa — matka władała Szwecją w imie- niu młodocianego Olafa. O rękę pięknej wdowy pocho- dzenia szwedzkiego, który u- biegając się wielu możnych Swi- jów; ale dla Sygrydy żaden nie był dość godnym aby stać się jej małżonkiem. Za- prosiła wszystkich załotników na ucztę. Zakończenie biesia- dy opisyje barwnie Antoni Gołubiew w powieści "Bolesław Chrobry": "... Królowie swi- jscy — rzece — was pię- ciu, a stolec jeden, jak be- dzie? Chcecie mnie brać, a droga do mnie nie wiecie ja- ka? — przez miecz. Jak ich pięciu było zbili się w kupę, który z mieczem, który z no- żem... A halla ona obłożona już była chrustem, zalanym smół; Sygryda wstaje nagle, cała krasna na gębie, wy- szła a wojów swoich woła. A ona sama własną ręką dźwi- rze zawarła, kołem tego pod- parła, już jej pacholek zagwie- niost — sama hallę z czterech stron podpaliła". Następnie poleciła swoim wojom: "A na mnie oczy podnieście i ramiona. Lećcie wtedy do rodów ich i nieście im wieść o śmierci i strachu onych pięciu. I niech- że nikt oczu nie śmie podnieść na Sygrydę, córkę Mieszki".

Podobno wielką miłością Sygrydy był król Norwegii Olaf Trygwasson, z którym zaręczyła się ok. 997 r. Wsku- tek nieporozumienia, Olaf u- derzył Sygrydę rękawicą w twarz. Do małżeństwa nie do- szło.

Polskę niepodległości po I wojnie światowej oraz dokumenty z kongresu pokojowego w Wersalu w 1919 r., przywiezione przez delegację amerykańską.

Orzeł Jagielloński z 1570 r.

Można by jeszcze długo wymieniać książki polskie lub obce, dotyczące polskiej historii, literatury, filozofii, religii, socjologii, nauk prawnych, nauk ścisłych, nauk politycznych i innych. Nie jest to, oczywiście, pełna kolekcja dzieł polskich, ale kolekcja na tyle reprezentatywna, że w oparciu o nią można prowadzić poważne badania naukowe nad różnymi aspektami historii, kultury i polityki polskiej. Biblioteka Kongresu posiadająca obecnie w swych zbiorach ponad 70 milionów dzieł, stanowi źródło niemal niewyczerpane dla naukowców z każdej dziedziny wiedzy. Ponadto — dzięki świetnej organizacji — działa ona bardzo sprawnie.

sio; królowa zaprzysięgła zemstę, a rękę oddała Swen- dowi Widłobrodemu, królowi Dunów.

Po zerwaniu z Sygrydą po- wtórza się w Sagach wersja, że Olaf żenił się z Thyra, sio- strą Swenda Widłobrodęgo. — wдове po pretencjach do tronu szwedzkiego Styrbjor- nie, Tymczasem z nie wyjaś- nionych bliżej przyczyn Olaf we wrześniu 1000 r. na czele potężnej floty najechał na sło- wiańskie wody i na Oresun- dzie wpadł w zasadzkę czyha- jącej na niego floty koalicyj- duńskiej — szwedzko - polskiej. Czy w jej zorganizowaniu do- pomogła Sygryda? Historycy nie ustalili przyczyn tej okru- tnej bitwy zwanej "Bitwą trzech królów", podczas któ- rej Olaf najprawdopodobniej stracił życie, a Norwegia wolność, w sprzecznych zaś przekazach skamandrow trudno doszukać się prawdy, jej istotnie Olaf zginął czy ocalał.

Drugie małżeństwo Sygry- dy nie było udane, chociaż w latach 999-1006 Sygryda uro- dziła troje dzieci: Harald, Kanuta i Świętosławę. Być może królowa nie mogła za- pomnieć wielkiej miłości do Olafa i Swend domyślił się, że małżeństwo z nim podyk- towane było tylko urażoną ambicją. Fakt jest, że w kilka lat po "Bitwie trzech królów" w 1007 r. Swend wy- pędził królową, o czym rela- cjonuje niemiecki kronikarz Thietmar: — "Córka księcia Mieszka, siostra jego syna i następcy, Bolesława, wygna- na przez męża na długi okres czasu, wiele musiała ona zno- sić wraz z innymi przykrościami".

Wygnanie Sygrydy trwało 7 lat. Lata te prawdopodobnie spędziła w Polsce. Donnie- manie to potwierdza wzmian- ka Emmy, żony Kanuta, z Gesta Cnutonis regis, według której ostatnie lata przed śmiercią świętą spędziła w Slavii. Po śmierci Swena w 1014 r. Sygryda wróciła do Danii, wnet jednak po wczes- nej śmierci Harald podążyła do młodszego syna, który ob- jął koronę angielską. Anglię na stałe miejsce pobytu wy- brała córka Sygrydy, Święto- sława, która została mniszką. Imię jej figuruje w Liber vi- tae opactwa Minster i Hyde w Winchester: "Sentslaue, soror Cnutonis".

Podczas swego pełnego przygód życia Świętosława piastowała jako kobieta naj- wyższe godności — królowej, królowej matki, królowej Danii i Norwegii, królowej mat- ki Anglii. Współcześni obda- rzili Piastównę przydomkiem dumnej — Storrady. Nie lu- bili jej jednak Skaldowie nor- wejscy, przypisując jej dumie organizację koalicji królów przeciwko Olafowi Trygvas- sonowi, który w starciu z królewską przeciwniczką stracił nie tylko tron, ale i życie. W związku z rozwikłaniem wielu tajemnic historycznych z okresu panowania pierw- szych Piastów Sygryda zna- laża się w literaturze pięknej. Wiele stron poświęcił jej m. in. wspomniany A. Gołubiew w powieści "Bolesław Chro- bry", W.J. Grabski w "Sadze o Jarlu Bronisław", J. Zylfińska w książce "Piastówny i żony Piastów".

Wielka Aktorka o Samotności

Jeanne Moreau jest aktorką o rozgłosie międzynarodowym. Po raz pierwszy na fe- stiwalu w San Francisco od- dane hołd aktorce francus- kiej. Jej rozgłos międzynarodowy równy jest temu rozgło- sowi, jaki mają tacy filmow- cy jak Louis Malle, Roger Va- dim, Peter Brook, Antonioni, Francois Truffaut, Luis Bu- nuel, Joseph Losey. Moreau napisała po raz pierwszy sce- nariusz filmowy, którego chce być reżyserem. Ma to być film na tematy kobiece. "Mój film prezentuje wariacje na te- mat samotności. Samotności, którą odczuwa się zarówno w młodości jak i w okresie do- rzości, a które nie ma nic wspólnego z brakiem komu- nikacji drogiej np. Antonioni- mu (...). Nie trzeba żałować naszej samotności. Kiedy się ją uzna, można dopiero wte- dy szukać wolności". Moreau nie jest feministką, uważa, że aby przezwyciężyć sytuację nierówności między mężczy- zną a kobietą, trzeba zaakcep- tować tę rzeczywistość jako jest. Jest realista. Poza na- kreśleniem własnego filmu Moreau planuje jeszcze za- grać w czterech innych fi- lmach, przygotować program piosenek.

Skarby na Kapitolu

Statuta Proumtie Snes neñ. Antiqua et Noua. re uisa diligēter et emendata

Sw. Wojciech i sw. Stanisław Szczepanowski — strona tytułowa "Statutu Gnieźnieńskiego"; wydawnictwo krakowskie z 1528 r.

Biblioteka Kongresu liczy sobie dokładnie tyle lat, ile stolica Stanów Zjednoczonych. W 1800 r. Kongres uchwalił ustawę, przeznaczając dużą na ówczesne czasy sumę 5000 dolarów na "zakup książek, które mogą być przydatne dla Kongresu oraz na odpowiednie dla nich pomieszczenie". Dziś budżet biblioteki wynosi 10 milionów dolarów. Na 1975 r. przewiduje się wydatkowanie 97 mln. dolarów.

Zbiory książek szybko wzrastały i mimo ogromnej kubatury główny budynek nie był w stanie pomieścić napływających nieprzerwanie książek i czasopism. W 1939 r. wybudowano więc tzw. Aneks, nowoczesny, marmurowy, z głównym gmachem podziemnym przejściem. Każdy z tych budynków liczy kilkanaście pięter, w tym wiele piętér pod ziemią. Mimo to wszyscy pracownicy skarżą się na ciasnotę.

Zbiory są naprawdę imponujące. W 1971 r. biblioteka Kongresu posiadała 64 mln. sztuk zbiorów, które zajmowały polki długości ok. 520 km. Poza 16 milionami książek w bibliotece znajduje się m.in. 121 tys. oprawionych tomów gazet, 30 mln. rękopisów, 3 mln. map, 300 tys. płyt, 175 tys. rysunków, 750 tys. rolek mikrofilmów oraz 155 tys. książek na taśmach magnetycznych.

Głównym zadaniem biblioteki jest wykonywanie prac badawczych — dla potrzeb członków Kongresu oraz dla poszczególnych komisji Kongresu. W praktyce każdy,

któ przekroczył wiek szkoły średniej, uprawniony jest do korzystania ze zbiorów i 16 czytelników. Najczęściej w czytelnich widuje się studentów i młodych naukowców.

Biblioteka dumna jest ze swoich rarytasów. Posiada pierwszą książkę wydrukowaną przez Gutenberga; największą kolekcję instrumentów Stradivariusa, rękopis projektu Deklaracji Niepodległości, sporządzoną przez Jeffersona, oraz rękopisy innych prezydentów Stanów Zjednoczonych, m.in. Lincolna.

POLONIKI

Mówi się, że "biblioteka Kongresu posiada wszystko". Także zbiory poloników. Są one bogate. Dotyczy to zarówno książek polskich, jak i książek obcych na tematy polskie. Pierwszym nabytkiem biblioteki z serii poloników było angielskie tłumaczenie Konstytucji 3 Maja, które znajdowało się w prywatnych zbiorach Tomasza Jeffersona. W 1968 r. szacowano, że biblioteka Kongresu posiada ponad 70 tys. książek dotyczących Polski.

Biblioteka Kongresu powstała w XIX wieku, nie mogła więc gromadzić polskich starodruków. Wśród białych kruców są tu jednak m.in. dwie polskie książki wydane na początku XVI wieku w Krakowie: wydana w 1506 r. Johanna de Sacro Bosco "Sphera materialis" oraz Ptolemeusza "Cosmographia", wydana w 1512 r. ze wstępem Jana ze Słobnicy.

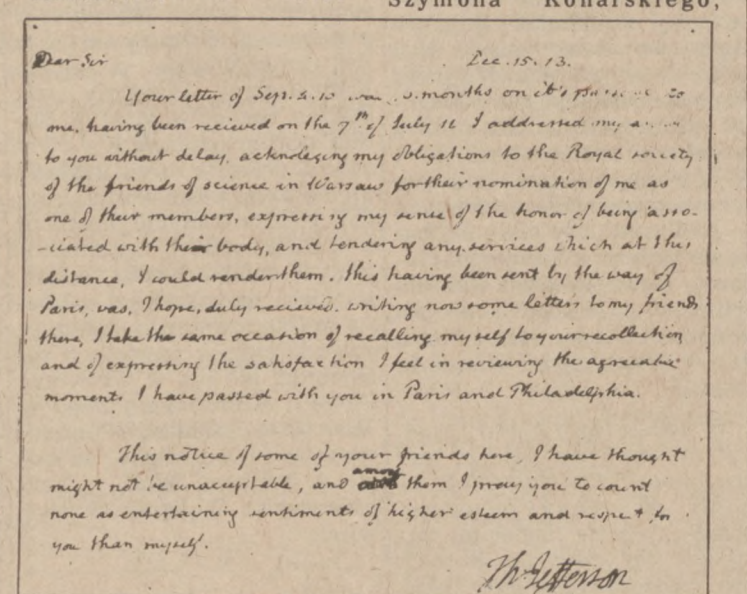
Dział "białych kruców" Biblioteki Kongresu posiada

również inne XVI-wieczne książki o Polsce lub pisane przez Polaków, takie jak pierwsze wydanie "De origine et rebus gestis Poloniarum" Marcina Kromera z 1558 r., traktat teologiczny kardynała Hozjusza, wydany we Francji w 1571 r., a przede wszystkim znajdujący się tutaj dwie XVI-wieczne edycje dzieła Kopernika "De revolutionibus orbium coelestium" (z 1543 r. i z 1566 r.).

Licząc się pozycje z XVII wieku, w tym książka o rolnictwie polskim pt. "Skład albo skarbiec zakonitých sekretów o ekonomii ziemianskiej" (Kraków, 1689 r.).

XVIII wiek reprezentuje przede wszystkim dzieło Stanisława Konarskiego "O skutecznym rad sposobie", wydane w Warszawie w latach 1760-63.

Wiek XIX — liczne są druki i dokumenty, związane z osobą Tadeusza Kościuszki, a także dwie napisane przez niego książki: "Exercise for Garrison and Field Ordnance", wydane w 1812 r. i pochodząca z 1808 r. "Manoeuvres of Horse

Fragmenty listu Jeffersona do Juliana Ursyna Niemcewicza.

Artillery"; obie wyszły spod prasy w Nowym Jorku. Są też w "dziale rzadkich książek" Biblioteki pierwsze wydania utworów Adama Mickiewicza, takich jak: "Konrad Wallenrod" (Petersburg, 1828), "Pan Tadeusz" (Paryż, 1834) i wydanie zbiorowe "Pism Adama Mickiewicza" (Paryż, 1844).

W dziale historycznym Biblioteka posiada (nowe) wydania historii Polski Galla

Stanisława Leszczyńskiego (króla) i Stanisława Staszica. Wszystkie te dzieła dotyczyły "naprawy Rzeczypospolitej". Znajdują się także w dziale prawnym Biblioteki materiały dotyczące Konstytucji 3 Maja (1791 r.).

x W dziale historycznym Biblioteka posiada (nowe) wydania historii Polski Galla

Panorama Krakowa z początków XVII wieku, ze zbiorów Biblioteki Kongresu. Publikacja z 1649 r.

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD In Formals, Pant-Suits, Dresses And Coats... Selected For Discriminating Women We feature half sizes. We Speak Polish

Verlene's Fashions "MILADY'S"

5714 W. BELMONT Chicago, Ill. 60634 Phone 286-4464

TUSCALOOSA, ALA. — Tornado, które kilka dni temu przeszło nad rezydencyjną częścią miasta, spowodowało śmierć jednej osoby oraz straty materialne przynajmniej na milion dolarów. Ponadto 50 osób zostało rannych. (UPI)

Nowy Numer "Na Antenie"

Ukazał się numer lutowy następujące tematy: Dziwne "Na Antenie", wydawanej jako stały dodatek do miesięcznika "Orzeł Biały" i zawierającej wybór audycji z programu Rozgłośni Polskiego Radia Wolna Europa.

"Na Antenie" daje pierwszeństwo materiałom dotyczącym aktualnych spraw krajowych, także takim, które są zatajane lub przeinaczane przez komunistyczne środki masowego przekazu. Znajdujemy ten materiał zwłaszcza w stałej rubryce — "Za Kulisami", która w numerze lutowym porusza m.in.

"ACEN w 30-tą Rocznicę Jałty"

New York. (KW) — W związku z trzydziestą rocznicą Jałty ACEN (Zgromadzenie Europejskich Narodów Ujarmionych) — rozesłał do władz amerykańskich, członków Kongresu i prasy oświadczenie, w którym napiewnował jednostronne decyzje powzięte przez Roosevelta, Churchilla i Stalina w Jałcie, w wyniku których Polska utraciła blisko połowę swego obszaru. Poza tym w Jałcie przypieczętowano także zabór przez Rosję Litwy, Łotwy i Estonii oraz prowincji rumuńskiej Bukowiny i Besarabii.

Zagwarantowane przez umowę w Jałcie wolne wybory zamieniły się w fałsz i kraje Wschodniej Europy znalazły się we władzy Sowietów, które im narzuciły przemocą ustrój komunistyczny. W rezultacie zachodnie granice sowieckiego imperium doszły do serca Europy, skąd armie sowieckie stały się zagrożeniem dla bezpieczeństwa.

Oświadczenie ACEN zakończyło się wezwaniem o przywrócenie narodom Wschodniej Europy prawa do samostanowienia i praw zagwarantowanych Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, co umożliwi im odzyskanie wolności i niepodległości.

"Chicago Tribune" z 10 lutego 1975 r. ogłosiło list przewodniczącego ACEN, Stefana Korbońskiego, o podobnej treści.

Skarga Cypryckich

Narody Zjednoczone, N. Y. (G.P.) — Rząd greckich Cypryckich wystosował skargę do ONZ na władze tureckie, które zajęły 40 proc. terytorium Cypru, usunęły z niego 200,000 greckich Cypryckich, stworzyły autonomiczną republikę i przyznały obywatelstwo jej 40 tys. żołnierzy oraz ich rodzinom, którzy naśłani z Turcji, okupują zajęte terytorium wyspy.

wyróżnienie przez Gierka pośła Konstatego Lubieńskiego ze "Znaku"; Wykrycie tajemniczego archiwum hitlerowskiego; Służba wojskowa kleryków; Nowa ustawa o dowodach osobistych; mowa jest także o prądach umysłowych wśród inteligencji.

Artykuł czołowy Pawła Zaremby "Prognostyka i historia" jest próbą przewidywania przyszłości naszego Kraju w oparciu o wydarzenia poprzedzające powstanie Polski Odrodzonej po zabobach. W dalszym ciągu lutowy numer "Na Antenie" — przynosi materiały dotyczące Polaków w Rosji, również cytaty z prasy zachodniej, przypisujące duże znaczenie wystąpieniu 15-tu intelektualistów do władz PRL w tej sprawie.

Na dalszych łamach znajdziemy m.in. artykuł Aleksandra Stypulkowskiej — o młodzieży w Polsce na podstawie ankiet; dalszy ciąg "Przyczynów do historii Bezpieki" Tadeusza Zenczkowskiego; komentarze Michała Garmnikowa o "Zmianie kursu dolara w PKO" — oraz Aliny Grabowskiej o "Propagandzie zimnowojennej" w obecnym okresie "odprężenia".

Eugeniusz Romiszewski — przedstawia osobliwą treść kalendarza "Książki i Wiedzy" rzuconego masowo na Polskę. Wymienimy też z treści lutowego numeru przebieg i wyniki wyborów w RWE "Człowieka roku w Polsce i świecie".

"Na Antenie" można zaprenumerować w administracji "Orła Białego/Na Antenie" — PCA Publication Ltd., 171, Battersea Church Rd., London, SW 11 3ND, lub w przedstawicielstwach w poszczególnych krajach, których wykaz podawany jest w każdym numerze.

Obrady Bibliofilów

W Wilanowie odbyły się obrady Komitetu Porozumiewawczego Towarzystw Bibliofilskich z całej Polski. Wzięli w nich udział czołowi przedstawiciele ruchu bibliofilskiego. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prof. Mieczysław Brahmner.

Głównym celem obrad było stworzenie wspólnego piśmnia bibliofilskiego i ustalenie płaszczyzny porozumiewawczej między stowarzyszeniami. O zadaniach bibliofilów mówili znakomity pisarz Jan Parandowski. Towarzystwo Przyjaciół Książki wręczyło dyplom członka honorowego wybitnemu bibliofilowi i bibliotece Karzowi Ksaweremu Świerkowskemu oraz dyplom uznania księgarzowi Piotrowi Hniedziewiczowi.

POLSKA. — Nieograniczona możliwość strzelania do wilków doprowadziła do niemal całkowitej zagłady tej rasy (jest ich w Polsce na wolności około 100 sztuk).

Naucz się Fryzjerstwa i Kosmetyki

Nasza szkoła posiada upoważnienie władz federalnych na kształcenie emigrantów nie mających stałego prawa pobytu.

Po szczegółowe informacje proszę telefonować:—
PI 9-2251 lub PI 9-2252
GODZINY: Pon., wt., czw. i ptki 8:30 do 8:30
środy i soboty 8:30 do 4:30.

ANTONIO SPIZZIRRI, właściciel

Mr. TONY'S School Of Beauty Culture

6440 W. Cermak Rd. Berwyn

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOSCI

POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI.

Duży wybór polskiego pieczywa wypiekane w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.

SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIEKU ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CIEBA. Naszej własnej domowej roboty PIEROGI z serem, kapustą, kartoflami, kartofle z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapustą i grybami. Ponadto świeże gołąbki, świeża kwaszona kapusta z polską kiebasą.

THE CRAGIN DELL i KLECZEWSKI BAKERY

5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181
Eugeniusz i Irena Kleczewski, właściciele
OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU.
Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6.

Kuhn

POLSKIE WINA
POLSKIE WÓDKI i LIKIERY
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE WĘDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERY

Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z Europy wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.

Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTE CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELĘ 9 RANO DO 6:30 WIECZ.

'MELODY OF LOVE-CLUB'

4458 S. Fairfield
Chicago, Ill. Tel. 247-1376
ZOFIA i ZYGFRYD MAKI oraz ANDRZEJ ORSZUK
Właściciele

zawiadamiają uprzejmie o otwarciu
Nowego Nocnego Lokalu pod nazwą
"MELODY OF LOVE-CLUB"
KTÓRY BYŁ OTWARTY
Z DNIE 1-GO LUTEGO 1975 ROKU

Dancingi w każdy piątek i sobotę od godz. 8-ej wieczór.
W niedzielę od 7-ej wieczór.

Do tańca przygrywa orkiestra zespołu "BERNOLAKA".
Również oferujemy piękną i wystrojoną salę na wesela, bankiety, przyjęcia rodzinne, zebrania, spotkania towarzyskie.
Zapewniamy doskonałą polsko-amerykańską kuchnię.
Prosimy Was o liczne przybycie.

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów
TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
Doświadczeni wykładowcy.

Po informacje telefonować lub pisać:—
DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
Dept. P — 1 blok od kolekcji.
Chicago, Ill. 60626 Telefon: 268-9102

WYJAZDY do POLSKI

SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce — każdego dnia.

SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.

PEKAO, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe, odzieżowe, maszyni rolnicze, materiały budowlane, lekarstwa i inne.

Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi
POLSKIE BIURO PODRÓŻY
STAUDACHER & RATKE
1650 W. 48th STREET
Chicago, Illinois Tel. YA 7-2324

FOR LENT FISH

SPECJALNIE NA OKRES POSTU
Codziennie Duży Wybór Świeżych Ryb
ORAZ
* SLEDZIE, SZMALCÓWKI i INNE
* IMPORTOWANE Z EUROPY, GOTOWE DO JEDZENIA KONSERWY RYBNE

A TAKŻE
* IMPORTOWANE Z POLSKI
Szynek "KRAKUS"—SER—CUKIERKI
* IMPORTOWANE Z EUROPY i KRAJOWE
KONSERWY—WĘDLINY—SŁODYCZE

VOLLENDORF'S DELICATESSEN
3944 W. NORTH AVE.
MÓWIMY PO POLSKU.
CODZIENNIE DO 6-EJ WIECZÓR.

DOSS TRAVEL SERVICE

Zorganizujemy podróż w najdrobniejszych szczegółach
EUROPA — STANY
(NA CALYM ŚWIECIE)
Specjalne Wycieczki
Grupowe do Europy.
Wstąpić lub zatelefonować
do więcej informacji

3259 N. Harlem Ave., Chicago, Ill. Tel. 777-7911

O'Malley & McKay INC.
For Custom Insurance Programs & Service

GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018
(708) 288-1212

OCZYSZCZENIE BOJLERA za \$9.50
i PALENISKA

Także Reperacje Urządzeń do Ogrzewania
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązań.
METROPOLITAN HEATING CO: MA 6-0634 — 889-4448

NOW OPEN!
Little Bucharest Restaurant
3001 N. ASHLAND AVE.
Serving Home-Cooked Rumanian German and American Food
We serve Cocktails.
Dining room open 5 p.m. till 11 p.m.
Sat. and Sunday 1 p.m. to 11 p.m.
For reservations phone 929-8640

CHCESZ DOSTAĆ LEPSZĄ PRACĘ?
ZAPISZ SIĘ DO SZKOŁY IBM,
GDZIE JĘZYK ANGIELSKI NIE JEST KONIECZNY
Kursy Dienne, Wieczorne i Sobotnie—Opłacanie Ratami

Po Informacje Telefonować — 372-7117/
BEZPŁATNIE POMOCZEMY W OTRZYMANIU PRACY

GORMAN INSTITUTE
A CHICAGO SCHOOL OF BUSINESS
10 S. Wabash Ave., 7 Piętro, Chicago, Ill. 60603
SZKOŁA IBM "KEY PUNCH"

George Loehnig & Company
3461 N. Lincoln Avenue

Największy wybór krajowych i importowanych materiałów do wyboru. Mamy zadowolonych klientów przez ponad 20 lat. Europejskie załóżony z naszego własnego importu po niskich cenach.
Godziny 9 rano do 6 wiecz. — Zamknięte w niedzielę.

Tel. WE 5-3818

STATE FARM
Auto
Life
Fire
INSURANCE

PO UBEZPIECZENIE TELEFONUJECIE DO:
STATE FARM INSURANCE COMPANIES
Bob Stefanczyk
Przedstawiciel
3922 W. DIVERSEY
CHICAGO, ILLINOIS 60647
Telefon: 486-0443
MÓWIMY PO POLSKU

STATE FARM
Insurance Companies
Home Office:
Bloomington, Illinois

5 1/4% NO MINIMUMS Add to or withdraw from account any time. Interest compounded quarterly, paid quarterly.	6 1/2% ON \$1,000 ONE YEAR MATURITY Interest compounded quarterly	6 3/4% ON \$1,000 10 MONTH SAVINGS CERTIFICATES	7 1/2% ON \$3,000 1 YEAR SAVINGS CERTIFICATES
---	---	--	--

LOOMIS SAVINGS and Loan Association
DWA BIURA:
6350 West 63rd St. Chicago, Ill. 60638 Tel. 586-6900
1359 West 51st St. Chicago, Ill. 60609 Tel. 927-6701-2

7 3/4% on \$5,000 6-year Savings Certificates

POLAND

For those who feel its time for Polish pride, here is a unique and elegant print portraying the national emblems and other heraldic devices used by Poles from A.D. 922 to the present. Historically accurate and artistically dynamic, it is especially lithographed in six especially-prepared colors on heavy parchment stock. When appropriately framed this 14 x 20-inch piece is a lifetime treasure splendidly proclaiming the glories of Poland.

Mail check or money order payable to **Armorial Heritage Prints** (\$4.95, tax included, for each postage-paid Poland print) to:

Great Lakes Graphics, Inc.
Skokie, Illinois 60076

Please send me _____ POLAND prints for which I enclose

Name _____
Street _____
City _____
State _____
Zip _____

OKAZJA CHARTEREM DO POLSKI

bezpośredni lot
Chicago-Warszawa-Chicago

już od **\$389**
Maksymalna cena \$466.80

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N. CIGERO, 6-CORNERS, CHIC. 60641
TEL. 286-6262, 6263

Bilety okretowe i lotnicze
w cenie linii lotniczych do
wszystkich miejsc U.S. i
świata. Tanie wycieczki
na Hawaje, Jamajkę i
Florydę. — Upoważniony
dealer PKO.

Z Milwaukee

WERNER TAX SERVICE
Federal and State
Correct, Neat, Reasonable.
Open Daily 9 to 9.
2732 W. VLIET 344-5161

MID AMERICAN MOTOR INN

134 W. North Street
WAUKESHA, WIS.
(414) 547-6146

Odszkodowanie Za Zniemczenie

Pod tytułem "Jako dziecko porwana do "zniemczenia" — pierwszy raz wystąpienie rodowitej Polki ze skargą o odszkodowanie — "Frankfurter Allgemeine Zeitung" donosi o postępowaniu sądowym przed sądem cywilnym we Frankfurcie. Skarżąca, żyjąca w NRF od czasu wojny pod nazwiskiem Hanny R., została wraz z siostrą porwana przez SS z Dobrzyca pod Krakowem. Nazywała się wówczas Janina Kucharska. Miała 9 lat. Ojciec został zesłany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i tam zginął.

Obie dziewczynki władze okupacyjne przekazały przybranym rodzicom w Niemczech dla zniemczenia ich. Gazeta umieszcza to słowo w cudzysłowie. Kilka lat temu Hanna R. alias Janina Kucharska, odwiedziła rodzinę strony. Tutaj poznała historię swojej rodziny, która była przedmiotem jednego z programów telewizji polskiej. W skardze do sądu Hanna R. domaga się odszkodowania za zniemczenie jej. W pierwszej instancji sąd odrzucił skargę, motywując to... przedawnieniem. Obecnie rozprawa została przerwana z myślą o szukaniu kompromisu przez Ministerstwo Spraw Społecznych Hesji.

Najwięcej Tytułów

Washington (GP). Okazuje się, że Herbert Clark Hoover (1874-1964), prezydent Stanów Zjednoczonych uzyskał rekordową ilość honorowych tytułów naukowych, bo 89.

"DON'T MISS THIS"
NATIONAL ENZYME CO.
Try Genuine N-Zimes With Each Cooked Meal, and Discover What You've Really Been Missing. Enjoy Normal Digestion — No Gas, Heartburn or Bloating — Still Eat The Things You Like. Be Sure It's Genuine N-Zimes Not a Substitute.
Our Specialty Since 1922
"If Your Local Health Food Store is Out Please Call Direct!"
4215 W. BELMONT 622-6662

HULA LESSONS
For Ladies of All Ages!
Learn the Rhythmic HULA of Hawaii and the Exciting Dances of Tahiti & Other Exotic Islands.
Excellent for WEIGHT CONTROL & Muscle Toning.
CALL TURIA NOW!
631-9160
Between 12 & 8 P.M.
Turia's Hawaiian Shop
5472 N. Milwaukee Ave.
Across from Shanghai Lil's Rest.
Classes start Feb. 25th

POLSKA. — Na Opolszczyźnie. kulturowe się stary ludowy obyczaj "topienia marzany", kukły symbolizującej zimą.

Zebranie Prezesów i Sekretarzy Gmin i Grup Do Obchodu 3 Maja

Wiceprezeska ZNP p. Helena Szymanowicz jako przewodnicząca Wydziału Oświaty ZNP, organizatorka corocznych obchodów uczczenia rocznicy Konstytucji 3 Maja, zwołuje zebranie prezesów i sekretarzy Gmin i Grup związkowych na środę, dzień 5go marca o godz. 7:30 wieczorem do sali biblioteki ZNP w Domu ZNP, pnr. 1520 W. Division ulica.

Będzie to pierwsze organizacyjne posiedzenie odnośnie urządzenia tegorocznego Obchodu Konstytucji 3 Maja w Chicago. Na posiedzeniu tym będą omówione dotychczasowe już przygotowania ogólne

przeprowadzone przez Wiceprezeskę i Jej biuro.

Prezes ZNP mec. Alojzy A. Mazewski poda zarysy ogólne obchodu 3 Majowego w 1975 roku i swoje życzenia związane z programem. Dlatego udział wszystkich prezesów Gmin i Grup jest konieczny.

Wszyscy urzędnicy Zarządu Centr. ZNP są również proszeni o przybycie jak i Dyrektorki i Dyrektorki z rejonu Chicago, oraz Komisarze i Komisarzki Okr. 12 i 13 ZNP.

Przewodnicząca Wydziału Oświaty ZNP

Helena Szymanowicz,
Wiceprezeska Z. N. P.

Otwarcie Skarbonki z Placu Zamkowego

Po raz czwarty skarbonka z syrenką ustawiona na placu Zamkowym przy makiecie Zamku wypełniła się datkami społecznymi na fundusz odbudowy.

Po 150 dniach zbiórki, 25 listopada br. przewieziona została do Skarbcza Narodowego Banku Polskiego, — gdzie dokonano obliczenia jej wartości.

W banknotach i bilonie — złożono 465.405,35 złotych. Poza tym znalazły się waluty obce z 36 krajów świata. W walutach wymienialnych po przeliczeniu było 3.513,74 dolarów (1.618 dol. amerykańskich, kanadyjskich i australijskich, 109,55 funtów ang., 1.391 marek zach., 1.015 koron szwedz., 4.274 jenów japońskich).

Wartość walut niewymienialnych po przeliczeniu na złote m. in. 1.351 rubli, 2.140 marek wschod., 5.511 forintów, drobnych kwot w funtach libijskich, tureckich i syryjskich

wyniosła 57.449 złotych. Fundusz gromadzony w złotych banknotach na koncie w PKO wzrósł o 522.854 zł. Wśród złożonych darów znalazło się 6 złotych obrączek, złoty pierścionek i kilka różnych monet srebrnych.

Po czterech przeliczeniach skarbonki złożono w złotych polskich — 1.764.719, w walutach niewymienialnych po przeliczeniu 204.669 zł, a w dewizach 12.806 dolarów.

Wyjęto również listy ofiarodawców m.in. — Felicja i Franciszek Pawłowscy z Toronto w Kanadzie piszą: "Będąc na urlopie w kraju i stolicy podziwialiśmy wspaniały wysiłek naszych rodaków w odbudowie "zamordowanego" Zamku. Przy tej okazji składamy skromną ofiarę jednego tysiąca złotych".

"Mnie już nie będzie, a Zamek pozostanie" pisze emerytka Ksenia Dorosz z Warszawy, dołączając do kartki banknot 100-złotowy.

Ogłaszajcie się w Dzienniku Związkowym!

Najstarszy Język Pisany w Europie

(KW) W Bułgarii, w pobliżu wsi Karanovo, w okręgu Stara Zagora, bułgarscy i włoscy archeolodzy znaleźli niewielką tablicę z terrakoty zapisaną znakami w formie stożkowej. Po prowizorycznych badaniach uczeni doszli do wniosku, iż jest to rodzaj olbrzymiej pieczęci i pochodzi z około roku 3000 przed Chrystusem.

Najbardziej ciekawym aspektem odkrycia jest fakt iż znaki na tablicy nie są hieroglifami, czy ornamentacją geometryczną, ale noszą wszelkie cechy ideogramów, albo liter czy grup literowych odzwierciedlających język mówiony. Zachowało się z tego okresu wiele napisów zarówno w Egipcie jak i w świecie minojskim, nad Morzem Śródziemnym, ale są to prawie bez wyjątku bądź hieroglify, skróty rysunkowe pojęć, które przedstawiają albo znaki umowne, oznaczające własność przedmiotu, wagę, wymiar, czy kierunek ruchu. Pismo, tzw. linearne na Krecie, a potem kursywa czyli pismo demotyczne w Egipcie przyszyły znacznie później, około r. 1500 przed Chr. Napisy w Karanovo są co najmniej o tysiąc lat starsze.

Jest to najstarszy napis, jaki dotąd znaleziono w Europie. Językowa jego filiacja jest nieznana.

Specjalnie Dla STARSZYCH PAŃ

Mycie i Ułożenie \$2.50
Strzyżenie Włosów \$1.50
Specjalność w Lutym 1975
TRWAŁA ONDULACJA
Tylko środy, czwartki i piątki
Godziny 9 do 2.
Mówimy po polsku.

MARIA'S BEAUTY SHOP.

1147 N. Austin Blvd.
378-9778
"Miłe Miejsce
Do Odwiedzania".

Zakopiańska "Starówka"

Zespół pracowników Instytutu Urbanistyki i Architektury Politechniki Krakowskiej pod kierunkiem prof. Stefana Zychonia, zakończył inwentaryzację centrum miasta Zakopanego z przejściem na stare Kościelisko. Głównym celem podjętych prac jest przywrócenie Krupówkom i ulicy Kościeliskiej ich dawnego piękna architektonicznego. Ulice te zostaną uporządkowane, znikną z nich szpecące miasto budy, a w ich miejsce zostaną zrekonstruowane budynki, które kiedyś tu stały. Między innymi odbuduje się restaurację Karpowicza, która w starym Zakopanem odgrywała podobną rolę jak "Jamá Michalkowa" w Krakowie. Dawne piękno przywróci się również słynnemu schronisku "Staszczkówka".

HERE IS... THE MAN

To see for all your family insurance needs

STAN KAPKA

4325 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60618
Tel. 784-1030 Bus.
Tel. 965-7488 Home

MOWIMY PO POLSKU.

STATE FARM
Insurance Companies
Home Offices:
Bloomington, Illinois

BLACK STEER FINER FOODS 3140 N. CALIFORNIA

Blisko Belmont i Elston — Tel. 539-4510

Wielka, Nowoczesna Grosernia — Delikatesy — Świeże Mięso — Własnego Wyrubu Smaczne Wędliny na sposób europejski. Wszystkie Nasze Produkty w 100% Gwarantowane.

CENY NIŻEJ PODANE SĄ WAŻNE TYLKO DO SOBOTY, 8 MARCA WŁĄCZNIE

Mięso taniej ale tylko w BLACK STEER

IOWA CORN FED—ZE ŚRODKA KRAJANE

KOTLETY WIEPRZOWE ..... \$1¹⁹ funt

NA BARBECUE—(Back Ribs)

WIEPRZOWE ŻEBERKA ..... \$1³⁹ funt

W NATURALNYCH JELITACH

PARÓWKI ..... 98^c funt

WŁASNEGO WYROBU—Beef Sausage

KIELBASA PIWNA ..... \$1²⁹ funt

POMIDORY z FLORYDY ..... 33^c funt

MAMY POZATEM PONAD 20 RODZAJÓW ZNAKOMITYCH WEDLIN WŁASNEGO WYROBU ORAZ PONAD 50 INNYCH TANIOŚCI KTÓRYCH NIE MIEŚCI TO OGŁOSZENIE.

Wielki Wybór Domowych Salatek i Innych Przymaków.
GODZINY: Pon., Wtorki i Soboty — 9-6; środy, Czwart. i Piątki — 9-8; w Niedziele 9-1.
Bezpłatne parkowanie przy sklepie. MÓWIMY PO POLSKU.

CLARA SZELLER

była właścicielka polskiego zakładu kosmetycznego "MAGIC OF EUROPE", dyplomowana kosmetyczka z Polski, Europy i Ameryki przeniosła SWÓJ ZAKŁAD KOSMETYCZNY DO DOMU PNR.

5038 N. NORMANDY

CHICAGO, ILL. 60656

Dla umówienia wizyty telefonować w poniedziałki, środy, czwartki i niedziele cały dzień, oraz pozostałe dni po 9ej wieczór **792-1440**

We welcome our Polish-Americans friends at Chicago Pizza Restaurant

2010 WEST CHICAGO AVE.

THE BEST PIZZA IN TOWN.

Specializing in — Steaks, Ribs, Shrimp, Spaghetti, Hamburgers, Lasagna and Veal Parmesan.

Phone — 342-7373
We put up orders for churches & organizations.

WYTNIJ i WYŚLIJ w KOPERCIE

INTERESUJE MNIE ZAKUP MIESZKANIA
W POLSCE.

w miejscowości _____

województwo _____

_____ pokoje
z kuchnią i łazienką

które piętro _____

w którym miesiącu **1975**

w którym miesiącu **1976**

PROSZĘ O BLIŻSZE INFORMACJE

imię i nazwisko _____

Adres: _____

TYLKO PRZEZ PEKAO ZAKUPISZ NAJLEPIEJ MIESZKANIE w POLSCE

PEKAO DYSPONUJE W ROKU 1975 MIESZKANIAMI

w WARSZAWIE

w MIASTACH WOJEWÓDZKICH: Białystok, Bydgoszcz, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Opole, Poznań, Rzeszów, Wrocław

w MIEJSCOWOŚCIACH PODGÓRSKICH: Jasło, Krosno, Limanowa, Nowy Sącz, Nowy Targ, Nysa, Pszczyna, Rybnik, Żywiec

NAD MORZEM: Gdańsk, Gdynia, Koszalin, Międzyzdroje, Ustka

w UZDROWISKACH: Cieplice, Duszniki Zdrój, Inowrocław, Kłodzko, Kołobrzeg, Krynica, Łądek Zdrój, Polanica, Rabka

ORAZ W 74 INNYCH MIEJSCOWOŚCIACH NA TERENIE CAŁEJ POLSKI

Żądajcie ofert od autoryzowanych dealerów lub wprost od PEKAO TRADING CORPORATION, 225 Park Avenue South, New York, N.Y. 10003, Tel. (212) 674-3003.

OFERTA JEST BEZPŁATNA

Na podstawie ofert dokonacie wyboru i rezerwacji odpowiedniego mieszkania w wybranej miejscowości. REZERWACJA NIE WYMAGA ZAPŁATY PEŁNEJ NALEŻNOŚCI ZA MIESZKANIE.

Council 139 PNA Bowling League

	Won	Lost	Pts.
Fara Insurance	44	31	60
Chuck's Wagon	44	31	58
Club Mono Lounge	44	31	57
Geo-Dot's Lounge	38½	36½	54½
2nd Federal	39	36	52
Dr. Blazewicz	37	38	47
Lesh's Lounge	34	41	47
Krupa's Lounge	34½	40½	46½
Wheels SAC	35½	39½	46½
Sliz's Foods	34	41	45
Dick's Motors	35	40	44
Ted's Place	31½	43½	40½

Chuck's Wagon surmounted an obstacle in their challenge for the league title as they swept two games and three points from a strong team like Dr. Blazewicz in Council 139 PNA bowling activities at Archer Kedzie Lanes last Friday night. B. Miernicki had his marksman ability at Large as he tallied 215-579 to pace the victors while G. Kubon hit 535 for the optometrists.

Fara Insurance tangled with a tartar as they took a pair of games from Geo. & Dots Lounge and three points. Joe Kwiatkowski continued his hot kegling as he scored 225-614 for Fara's and the smallest guy in the league J. Brniak was the rogue on a rampage for Geo. & Dot's with 225-632.

Krupa's Tavern maintained their victory habits with a double win and three points over Dick Peter's Motors. R. Iwanowski led the attack with 223-535 and D. Spiewak hurled 172-519 for the Motors, to stem complete defeat.

Club Mono Lounge were well oiled as they geared a sweep over 2nd Federal with Rick Taras in the drivers seat with 225-603 while J. Ponczak was the mechanic with 540. H. Garant paced the Savings & Loan with a 532 score.

Ted's Place finally found favor with lady luck as they stopped Lesh's Lounge for a pair of wins and three points. S. Klis pitched a 554 series for the winners and C. Ptaszkowski was tops for Lesh's with a 504 series.

Fred Michon had a hot tomato as he pitched 235-606 to aid Sliz's Foods in stopping a tough Wheels SAC for a double win and three points. D. Garcia led the high hats with 221-580.

Wheels SAC 1017 968 9913 2898
Sliz's Foods 886 988 1086 2960
WHEELS: A. Kmak 519, T. Zebig 521, D. Garcia 580, E. Krawczyk 476, A. Michon 457.

SLIZ'S: R. Przytycki 489, M. Jania 562, L. Suty 439, R. Wesolowski 537, F. Michon 606.
Lesh's Lounge 963 932 877 2772
Ted's Place 953 1060 944 2957

LESH'S: F. Sier 485, M. Ptaszkowski 419, J. Quinn 420, C. Ptaszkowski 504, G. Ptaszkowski 503.
TED'S: B. Bukauski 532, S. Szereby 460, S. Klis 554, T. Sosnowski 443, E. Waltee 515.

2nd Federal 971 982 957 2810
Club Mono 990 1045 1004 3039
2ND FEDERAL: M. Dziemela 529, S. Cosino Sr. 496, F. Wincer 513, E. Jerzak 458, H. Garant 532.

MONO'S: T. Szafranski 527, F. Siwiec 521, A. Tarsa 560, Rick Tarsa 603, J. Ponczak 540.
Dr. Blazewicz 896 1034 916 2846
Chuck's Wagon 985 927 999 2911

CHUCK'S: B. Miernicki 579, B. Yanke 552, J. Mason 523, C. Burger 523, W. Mason 503.

DR. BLAZEWCZ: E. Janachowski 4993, D. Kut 490, G. Kubin 535, N. Rydel 506, J. Cronin 513.
Geo-Dot's 880 870 832 2582
Fara Ins. 1044 1120 893 3057

Geo. & DOT'S: T. Stapanato 534, B. Sergen 428, J. Brniak 632, D. Woods 453, C. Rzesut 535.

FARA'S: J. Knażycki 567, R. Dahlberg 555, G. Wojciechowski 506, J. Matajka 593, J. Kwiatkowski 614.

Dick's Motors 944 997 914 2855
Krupa's Tav. 1024 1003 9905 2932

MOTORS: F. Mikolajczyk 444, E. Kubicki 442, D. Spiewak 519, T. Piotrowski 507, P. Piotrowski 493.

Krupa's: R. Iwanowski 535, D. Wojcik 515, N. Hakala 517, J. Swinock 522, F. Hartig 525.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

WIELKI FINAL ROZGRYWEK HALOWYCH

Na zakończenie doskonale przeprowadzonego sezonu halowego odbędą się dziś, w piątek, 28 lutego, następujące mecze w tej kolejności:

Youth — Rams
Adria — Wisła
Green-White — Hercules
Slovaks — Tanners
Kickers — Schwaben
Lions — Croats
US '72 — Jets
Koreans — C.D.T.

W ub.ątek drużyna Wisły uzyskała w swej grupie I-sze miejsce, bijąc w dobrym stylu zespół Rams 3:1. Tabela First Division po ostatniej rundzie wygląda jak niżej:

	pkt.	st.br.
Wisła	14	29.9
Adria	11	16.7
Youth	9	16.8
US '72	8	21:16
Rams	7	17:20
C.D.T.	6	7:21
Jets	2	5:39
Koreans	0	4:26

Dzisiejsze mecze Wisła — Adria, Youth — Rams oraz US '72 — Jets zdecydowały o drugim względnie 3-cim miejscu wymienionych drużyn w grupach. Żadna z nich już nie może zagrozić zespołowi polskiemu, mistrzowi I Division. Należy jednak sądzić, że formalny mecz Wisły, zespół polski rozegra prestiżowo, jeśli już nie dla siebie, to dla swoich kibiców i sympatyków — pozyskanych dobrą podstawą w obecnych rozgrywkach halowych. Drużyna polska trenowana przez Waldemara Obrębskiego zdała w pełni egzamin.

Jak się dowiadujemy bezpośrednio po rozdaniu pucharów w hali Chicago Armory, tego samego wieczoru, — bez względu na godzinę, zarząd klubu sportowego Wisła i drużyna zapraszają na wspólny wieczorek w lokalu klubowym, 3625 W. Wrightwood, róg Monticello. Klub będzie otwarty przez całą noc.

NOWY ZARZĄD KS WISŁA

W ostatnią sobotę, dnia 22 lutego odbyło się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Wisła S.A.C., w czasie którego podsumowano piękna działalność tej organizacji w roku 1974. W czasie wyborów sprawnie przeprowadzonych przez W. Obrębskiego, ukonstytuował się w wyborach — przez aklamację następujący Zarząd:

Inż. E. Mazur, prezes; M. Kuczyński, wiceprezes; E. Nowak, przew. Kom. Fin.; J. Guzik, wiceprezes sportowy; John Jenies, kier. lokalu klubowego; Ed. Drozd, wiceprezes do spraw kulturalnych; W. Centkowski, menażer drużyny; St. Karaś, kierownik zaopatrzenia klubu; E. Skiba, sekr.; J. Jakubow, skarbnik; pani Wanda Guzik, Henryk Czaplak, J. Gogola i W. To filo, członkowie zarządu; H. Czaplak, delegat do N.S.L.; J. Sliwa, przew. komisji rewidycyjnej.

Nowy zarząd zaprasza na zabawę, jaka się odbędzie jako "Tradycyjne Józefinki", w sobotę, dnia 15 marca, w sali St. Gregory Banquet Hall, 6700 W. Diversey Ave. Gra znana orkiestra Bialo-Czerwoni. Rezerwacje i informacje: BE 5-3634. Na "Józefinkach" spotyka się nowy zarząd, sportowa Polonia i 1-sza drużyna Wisły, która właśnie zdobyła mistrzostwo w rozgrywkach halowych lej Dywizji.

DOROCZNY BAL "STARSZYCH PANÓW"

Chicagowska grupa piłkarska starszych panów, zorganizowana w Illinois "Alte Herren" Soccer Division, do której do grupy należą następujące drużyny w alfabetycznej kolejności — Aurora Kickers, Chicago Kickers, A.A.C. Eagles, H-F United, S. C. Fichte-Rams, S. C. Green-White, Liths, Real F. C. Schwaben A. C., urządził III doroczny bal, który odbędzie się 8 marca, o godz. 7:30 w Rosco Hall, 2044 Rosco ul., — na który zaprasza swoich członków jak i wszystkich "starszych panów" z "tamtych dobrych czasów".

Na balu tym rozdane zostaną nagrody za pierwsze trzy miejsca uzyskane w rozgrywkach ligi "starszych panów" (Old-boys). Do tańca przy-

grywać będzie orkiestra "Three Diamonds", a doskonała kuchnia M. Schneider będzie do dyspozycji od godz. 8 wiecz do 1:30 w nocy.

MISTRZOSTWA EUROPY MŁODYCH NARCZARZY

W fińskiej miejscowości Lieto odbywają się mistrzostwa Europy juniorów w narciarstwie klasycznym. W biegu juniorów na dystansie 15 km, bardzo dobrze spisał się reprezentant Polski Jan Dragan, który zajął 4 miejsce — najlepsze w historii startów Polaków w mistrzostwach Europy juniorów.

Mistrzem został Temu Pitkanen (Finlandia) przed Mikolajem Simiakowem (ZSRR) i Dieterem (RNF). Dobrze spisał się też Andrzej Zarycki w dwuboju klasycznym, zajmując 5 miejsce — 401,9 pkt. Mistrzostwo zdobył Norweg Sandberg — 426,3 pkt., a wicemistrzem został Winkler (NRD).

ZŁOTY MEDAL W STRZELANIU

W Londynie rozpoczęły się ostatnie mistrzostwa Europy w strzelaniu z broni pneumatycznej. W pierwszym dniu reprezentanci Polski zdobyli złoty Medal, dwa srebrne i trzy brązowe. Złoty medal — zdobyli juniorzy w klasyfikacji drużynowej w strzelaniu z karabinka pneumatycznego, wyprzedzając Szwecję i Austrię. Indywidualnie Ireneusz Jagodziński — zdobył medal brązowy. Srebrne medale — zdobyli polska drużyna kobiet w tej samej broni oraz Andrzej Trajda w konkurencji mężczyzn. Brązowymi medalistami zostali Irena Młotkowska w konkurencji indywidualnej kobiet oraz polska drużyna mężczyzn.

WIELOBÓJ ŁYŻWIARSKI

Po pierwszy dniu mistrzostw świata w wieloboju

łyżwiarskim kobiet odbywającym się w Hadze (Holandia) prowadziła Amerykanka Sheila Young — 90,107 pkt. przed Karin Kessow (NRD) — 91,337 pkt. oraz Polką Erwiną Rysiówną — 91,397 pkt. Druga Polka Janina Korowicka zajmowała 14 miejsce — 94,537 pkt. Erwina Rysiówna zajęła 2 miejsce w biegu na 1500 m oraz 5 w biegu na 500 m.

DOBRE WYNIKI LEKKOATLETÓW POLSKI

Świetnie spisali się polscy lekkoatleci, startujący w międzynarodowym mityngu lekkoatletycznym w Toronto. I. Szewińska wygrała bieg na 300 jardów — 40,1, a w skoku o tyczce triumfowała W. Buciariski — 5,35. Drugie miejsce w swych konkurencjach zajęła E. Katolikowa — 800 jardów — 2,09,4 i W. Kozakiewicz — tyczka — 5,20. Polscy tyczkarze pokonali w tym mityngu tej klasy zawodników, co Isaksson.

W halowym mityngu lekkoatletycznym rozegranym w Winnipeg — Irena Szewińska wygrała bieg na 300 m — 38,9. Druga Polka, Elżbieta Katolikowa zajęła pierwsze miejsce w biegu na 800 m — 2,05,2, — a Henryk Szordykowski triumfował na dystansie 1 mili — 4,04,4. Skok o tyczce z a k o n c z y ł się podwójnym zwycięstwem Polaków. Zwyciężył Wojciech Buciariski — przed Władysławem Kozakiewiczem. Na tych samych zawodach Amerykanin — Dwight Stones, który przed kilku dniami ustanowił najlepszy w świecie halowy wynik w skoku wzwyż — 2,28 m, uzyskał tym razem w swej specjalności 2,24 m.

W Katowicach odbyły się halowe lekkoatletyczne mistrzostwa Polski, które były generalną próbą obiektu i obsługi przed halowymi mistrzostwami Europy zaplanowanymi na pierwszą połowę marca br. Zarówno wyposażenie katowickiej hali widowiskowo sportowej i obsługa zdążyła celująco ten ostatni eg-

zamin przed spotkaniem najlepszych lekkoatletów Europy.

Laureatka wielu konkursów, najlepsza lekkoatletka Europy 1974 I. Szewińska, — zdobyła także Grand Prix Francuskiej Akademii Sportu.

Oto lepsze wyniki mistrzostw Polski: Skok wzwyż mężczyzn Włodzimierz Perka — 2,13, trójskok Michał Joachimowski — 16,42, 60 m ppł kobiet Grażyna Rabsztyń — 8,12, w dal mężczyzn Zbigniew Beta — 7,67, 400 m kobiet Danuta Piecyk — 54,78.

Belgijski długodystansowiec Emile Puttemans podczas halowych zawodów w Paryżu uzyskał świetne rezultaty 6 mil przebiegł w 27,16, a kontynuując bieg osiągnął na 10,000 m 28,12,4. Oba te wyniki są najlepszymi halowymi rezultatami na świecie. Poprzedni najlepszy wynik na dystansie 10,000 m należał do Fina Tuominea z Finlandii, który poprawił go o 52,8 sek.

SLALOM SPECJALNY O PUCHAR ŚWIATA

W Neaba (Japonia) odbyły się kolejne zawody narciarskiego Pucharu Świata. Slalom specjalny mężczyzn wygrał Hans Hinterseer (Austria), wyprzedzając o 6 setnych sekundy Szweda Ingemara Stenmarka. Slalom gigant kobiet wygrała Anne-Marie Proell-Moser (Austria) przed swą rodaczką Moniką Kaserer.

W klasyfikacji Pucharu Świata mężczyzn po 18 konkurencjach prowadzi Gustavo Thoeni (Włochy) 206 pkt. przed Austriakiem Franzem Klammerem 190 pkt. i Stenmarkiem — 175 pkt. Po 20 konkurencjach kobiet w klasyfikacji pucharowej prowadzi Proell-Moser — 268 pkt. przed Hanni Wenzel (Lichtenstein) — 168 pkt. i Rosi Mittermaier (NRD) — 162 pkt.

Zarzuca U.S. Uległość Wobec Saudi Arabii

Los Angeles, Calif. (UPI) — Kongr. Henry A. Waxman (D-Calif.) zarzucił władzom federalnym uległość wobec Saudi Arabii jeśli idzie o anty-semityzm.

Waxman w udzielonym wywiadzie prasowym, odczytał list jaki wysłał do Sekr. Stanu Kissingera, w którym zarzuca władzom amerykańskim, że ulegając żądaniom Saudi Arabii, nie zezwalają Amerykanom żydowskiego pochodzenia wyjazdu do Saudi Arabii.

Kongr. Waxman, który jest żydowskiego pochodzenia, — niedawno temu miał udać się z członkami komitetu spraw wojskowych Izby Niższej Kongresu do Saudi Arabii, ale władze tego państwa odmówiły mu wizy wjazdowej, — udzielając ją później po interwencji Dept. Stanu.

Waxman, który wraz z komitetem zwiedził Saudii Arabię, Iran, Egipt i Izrael, powiada że podczas rozmowy z królem Saudii Arabii, Faisalem, zapytał się go dlaczego Saudi Arabia stosuje dyskryminację wobec Żydów.

Faisal miał odpowiedzieć: — "Nie ma miejsca dla Żydów w Saudii Arabii. Są oni naszymi wrogami. Żydzi Amerykańscy jak i Żydzi w całym świecie stoją po stronie Izraela. Przyjaciele naszych wrogów — są naszymi wrogami".

Porwany Polityk

Berlin (UPI) — Policja zachodnio-berlińska podała wiadomość, że Peter Lorenz, przywódca opozycyjnej partii chrześcijańskiej demokracji w Berlinie Zachodnim, został porwany.

Kierowany przez szofera jego samochód został zatrzymany przez nieznanych osobników. Szofer został z samochodu wyciągnięty, pobity i pozostawiony, a porywacze odjechali wraz z Lorenzem.

News and Views...

By Ken Konrad

MONDAY, MAR. 3, will mark the 228th birthday of American Revolutionary War hero General Casimir Pulaski. A law passed by Congress in 1973 designates the first Monday in March as Pulaski Commemorative Day and urges that teachers and students devote a portion of the school day to study and honor Pulaski. Aloysius A. Mazewski, president of the Polish National Alliance and Polish American Congress, commented: "With the celebration of the U.S. bicentennial just a year away, it is fitting that we pay homage to this Soldier of Liberty, and bring to the attention of all citizens his heroic deeds in this country's fight for independence." A special program about Pulaski will be broadcast Monday on the Chicago Board of Education station, WBEZ-FM (91.5). General (Count) Pulaski was born near Warsaw on March 4, 1747. After a distinguished military career in Poland, he arrived in America on June 23, 1777, and almost immediately went to Washington's headquarters to prove himself a "good officer." And that he did. On March 28, 1778, Congress authorized formation of an Independent Corps of Light Cavalry, appointed him a brigadier general, and gave him command of the unit which became known as "the Pulaski Legion." After a career of valor, Pulaski was mortally wounded at the Battle of Savannah and died abroad the American brig Wasp on Oct. 11, 1779. A symbolic funeral was held on Oct. 14, and on Nov. 11 General Washington ordered that the password and response in all Army units for the day be "Pulaski" and "Poland" in honor of the fallen hero of two continents.

AMONG THOSE elected to fill 13 positions on the 25-member St. Mary of Nazareth Mental Health Center Advisory Board are Norbert Kosinski and Walter Sojka, according to Arthur Stachurski, chairman. Donald Babicz, executive vice president of Norwood Federal Savings and Loan Association, has been appointed chairman of the 1975 Cancer Crusade for Region II. Notes about Chicago area men in Uncle Sam's service: Air Force Capt. Ronald J. Lisowski, an astronautical engineer, is now stationed at Offutt AFB, Neb. Staff Sgt. Dennis W. Swieton has been named Outstanding Noncommissioned Officer of the Quarter in his unit at Yokota AB, Japan. Congratulations, and all happiness to newlyweds Mr. and Mrs. Tod Poremski, who were married Feb. 22 at 10:30 a.m., in St. Tarcissus Church. She is the former Nancy Ellen Grainer, daughter of Mr. and Mrs. Norbert Grainer. He is the son of Dr. and Mrs. Ted Poremski. Following the ceremony,

there was a dinner and reception in the Penthouse Ballroom of O'Hare Inn.

MARBLE ENTHUSIASTS are invited to come and "knuckle down" for a tournament March 13 at 4 p.m. at Dunham Park, 6231 W. Giddings. Participants will compete in two divisions: Midget Division (11 years and under) and Junior Division (12 through 14). Chicago Park District will supply the marbles. Remember those days when you were the mibz king of your neighborhood? ... It won't be long until baseball is on the scene again, because some Cubs and White Sox are in training camp already. What's more, the Cubs will be on WGN radio on March 16 in the first of ten games which will be broadcast from the South-west. The Cub "voices" again will be perennial Vince Liyod and Hall of Famer Lou Boudreau; they also do the regular season games. By the way, don't be surprised if Dick Stelmazek makes it big this season as one of the Cub catchers. ... Hope you got to vote Tuesday and that your man won. ... Keep smiling until next weekend!

Wzmrożona Propaganda Ateizmu w ZSRR

Kraków (DP). — Prasa krajowa nie ukrywa, że propagandę ateizmu bardzo wzmoczone w Rosji Sowieckiej. Nie jest to szczęśliwa zapowiedź dla PRL, gdzie ostatnio wzory sowieckie stały się jeszcze bardziej niż dawniej "godne naśladowania".

Prasa krajowa podała że w radzieckim miesięczniku — "Nauka i religia" opublikowano wywiad ze starszym redaktorem redakcji literatury naukowego ateizmu wydawnictwa KC, KZPR "Politizdat" — Tamarą Trifonową, — która zapowiedziała ukazanie się pozycji, przeznaczonych dla różnych kategorii czytelników: wykładowców i studentów, propagandzistów, aktywistów partyjnego i komсомольского oraz dla masowych odbiorców, w tym i wierzących.

Ukaże się m. in. trzecie wydanie podręcznika "Naukowy ateizm", almanach — "Prelekcje ateistyczne", zbiór "Świat wokół nas" oraz odpowiednia beletrystyka.

Zainaugurowane też zostaną nowe serie: — "Biblioteka ateisty" oraz "Rozmowy o świecie i człowieku".

WE'RE CELEBRATING 1975 WITH MORE INTEREST

Standard Federal Savings is happy to announce a new 7 3/4% per annum, 6 year, \$1,000 minimum certificate account.

All Standard Federal certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. Your savings in either a passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

For over 65 years, Standard Federal Savings has been the financial center of Chicago's Southwest side serving people with integrity, faith and trust.

7 3/4%

Yearly

CERTIFICATE ACCOUNTS*
6 Year Maturity
YIELD INCREASE TO 8.17%
on interest accumulated for 1 year

7 1/2%

Yearly

CERTIFICATE ACCOUNTS*
4 Year Maturity
YIELD INCREASE TO 7.90%
on interest accumulated for 1 year

6 3/4%

Yearly

CERTIFICATE ACCOUNTS*
30 Month Maturity
YIELD INCREASE TO 7.08%
on interest accumulated for 1 year

6 1/2%

Yearly

CERTIFICATE ACCOUNTS*
1 Year Maturity
YIELD INCREASE TO 6.81%
on interest accumulated for 1 year

5 3/4%

Yearly

CERTIFICATE ACCOUNTS*
90 Day Maturity
YIELD INCREASE TO 6.002%
on interest accumulated for 1 year

5 1/4%

Yearly

PASSBOOK SAVINGS*
Interest Paid To Date Of Withdrawal
YIELD INCREASE TO 5.39%
on interest accumulated for 1 year

Your savings in either a Standard Federal passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

* All certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Monday, Tuesday, Thursday,
Friday - 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday - 9 a.m. to noon
Wednesday - No Business Transacted

Szperacz

Rok 1830 i Wielka Emigracja

W prasie krajowej roi się od dyskusji na najrozmaitsze tematy. Byłoby ich znacznie więcej, gdyby nie to, że nieunikniony byłaby ciężka cenzura. Amatorzy polemiki muszą wybierać, a po wybraniu dobrze zastanowić się, kiedy można mówić pełnym głosem, kiedy go zawiesić albo modułowac. I co przemilczeć. Stosunkowo największe możliwości daje tematyka historyczna, chociaż i na tym terenie nie można poruszać się z absolutną swobodą. Ale teren jest dość obszerny.

Wiecej na przykład powstanie listopadowe. Ukazała się nie tak dawno książka Jerzego Łojka pt. "Szanse powstania listopadowego". Prof. Dutkiewicz poparł naczelna tezę Łojka: wojsko Królestwa Kongresowego mogło odnieść zwycięstwo. W wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi paxoskich "Kierunków" powiada między innymi:

"Spośród naszych powstań powstanie listopadowe miało, moim zdaniem, największe szanse zwycięstwa. Można je nazwać powstaniem zmarnowanym szans. W czasie ofensywy wiosennej 1831 roku (w marcu i kwietniu) wiele zależało od decyzji naczelnego wodza. Niestety, gen. Jan Skrzynecki nie potrafił wykorzystać sytuacji. Energiczne uderzenie na gwardię i rozbicie tych wyborowych oddziałów armii rosyjskiej mogło doprowadzić albo do wycofania się generała Dybicy z Królestwa, albo walnej bitwy w warunkach znacznie lepszych niż pod Ostrołęką. Siły rosyjskie znalazły się wówczas w bardzo trudnej sytuacji, mając za plecami Wieprz, nie dysponując dobrą drogą odwrotu, gdy tymczasem Polacy, mając pełną swobodę, mogli przysłać się szybko..."

Prof. Dutkiewicz, podobnie jak Łojek w swojej książce, nie powiedział żadnej rewelacji, a tylko zebrał i podał w zwięzłej formie argumenty znane od dość dawna. Co stało na drodze zwycięstwa? Oddajmy jeszcze raz głos Dutkiewiczowi:

"Wielką odpowiedzialność ponosi naczelny wódz, generał Skrzynecki, ale za nim stały określone siły społeczne. Stara generacja nie wierzyła w zwycięstwo, dążyła do układów... Nie zdano również rozstrzygać kwestii chłopskiej, nie nadano powstaniu rangi rewolucji społecznej. Chłopi liczyli, że sejm zrobi coś dla nich... Świadczą o tym m.in. lektura pamiętników chłopskich. Rozczarowani, nie poparli powstania..."

Wszystko to prawda, ale mimo to nie wydaje się, by ewentualne zwycięstwo wojskowe mogło doprowadzić do odbudowania niepodległego państwa. Od razu rodzi się zasadnicze pytanie. Wyobraźmy sobie, że wyprawa na gwardię odbyła się we właściwej chwili (chciał tego gen. Prądzyński) i doprowadziła do ich rozgromienia. I co dalej? Rosja znalazłaby się w trudnym położeniu, tym bardziej że epidemia cholery już doprowadziła do ogólnego wzburzenia i do rozruchów chłopskich na większą skalę, niż to w rzeczywistości się stało. Ale co powiedziano by na to w Berlinie i Wiedniu? Austria, być może zawahałaby się, Prusacy — na pewno nie. I najpewniej powtórzyłyby rok 1794, obłężenie Warszawy i Szczekocin. A o walce na dwa albo trzy fronty nie było, rzecz prosta, mowy.

Łączy się z tym chronologicznie sprawa tzw. "wielkiej emigracji", która coraz to zaprząta uwagę i wywołuje jeszcze jedną niekończącą się polemikę. Jest to temat o tyle niebezpieczny, bo mimowoli przypominający o istnieniu obecnej emigracji politycznej, ale krajowi dyskutanci na ogół już nauczyli się lawirować między podwodnymi rafami i skałami i czynią to bardzo zgrabnie.

Dokola emigracji polistopadowej owinięta jest legenda literacka, że emigranci byli niepoprawnymi, rozwichrzonymi romantykami, pograżonymi aż po uszy w "potępięńczych swarach", beczynnie wycekującymi "wojny powszechnej o wolność ludów", która za ich życia nie miała nadziei i nie nadeszła za życia następnych, najbliższych pokoleń. Romantyzm nie wyczerpuje zagadnienia. Stefan Bratkowski zwrócił uwagę w warszawskiej "Kulturze", że wśród weteranów powstania nie brakowało ludzi rzetelnej pracy i solidnego wysiłku. Uczyli się obcych języków, zdobywali wiedzę na zachodnich

uniwersytetach i na zaimprowizowanej niemal z niczego Politechnice Polskiej, wybijali się w niejednej dziedzinie, jak np. w inżynierii i medycynie, budzili szacunek w obcych społeczeństwach. Bratkowski pisze:

"Spodziewali się wrócić do kraju jako przodownicy postępu gospodarczego. Gdy tak się nie stało, pokolenie następne podawało już rękę pozytywizmowi, dominując niekiedy na ekskluzywnych uczelniach politechnicznych i zdobywając uznanie pracownictwa i rzutkością".

Toteż — wtóruje Bratkowskiemu inny polemista — pora już skończyć z dychotomią: romantycy albo organiczni. Tu dodać należy, że nawet pozytywizm był w Polsce nie tyle zdecydowanym przeciwnikiem się romantyzmowi, co organicznie jego złudzeń, przeniesieniem go na bardziej realny grunt. Filozofii pozytywistycznej, wyrosłej z koncepcji materialistycznych, ulegali stosunkowo nieliczni. Romantyzm podzielała była twórczość Adama Asnyka, Bolesława Prusa, Orzeszkowej, Konopnickiej... Sienkiewicz zaczął od "Szkiców węglem", ale w świadomości narodowej utrwalił się jako autor "Trylogii", która z pozytywizmem nie miała już nic wspólnego. A w ostatnich latach życia pisał niedokończoną powieść o Legionach Dąbrowskiego... Takich przykładów jest więcej.

Zresztą zdarzało się niejednokrotnie, że pozytywizm i romantycy znajdowali wspólny język i szli ręką w rękę w wspólnym działaniu. A czy romantyzm polski miał wiele wspólnego z typowym romantyzmem zachodnim? Początkowo tak, gdy naśladowano Byrona, Waltera Scotta, Schillera. Ale potem w pismach Młódciewicza, Słowackiego, Krasińskiego mit zbuntowanego Prometeusza został przezwyciężony w chrześcijańskiej koncepcji świata; jak to ktoś celnie określił, Prometeusz został przez polskich romantyków ochrzczony.

Dyskusje historyczne mają w warunkach, w jakich przeżywa społeczeństwo polskie w kraju, ogromne znaczenie. Po pierwsze, interpretacja marksistowska dziejów ponosi w nich mniej lub bardziej jawne klęski; po drugie — bardzo często dają one asumpt do snucia analogii z sytuacją obecną i utrwalają najwzrostszą część narodu w psychicznym i duchowym oporze. Nie orientując się, czy to, co słyszałem o odczuciu się pewnego dziennikarza sowieckiego po parotymniowym pobycie w Polsce, jest anegdotą autentyczną, czy też zmyśloną. Mniejsza o to. Otóż na wyjeździe, zapytany co sądzi o Polsce i Polakach miał odpowiedzieć: "Jest to najweselejszy barak w naszym obozie..." Najweselejszy — być może, ale co ważniejsze, jest to barak, którego mieszkańcy w bardzo wysokim procencie nie pogodzili się z brakiem wolności. W jednej z opozycyjnych powieści sowieckich (w Rosji ukazują się nie mogła) przeczytałem dialog, bardzo dla tego zagadnienia istotny. W streszczeniu wyglądał on następująco. Młody komсомолец oświadcza, że Stalina należy kochać, wszyscy go kochają. Na to jego oponent: "Taka miłość oślepia i ogłusza na głos prawdy; kochając Stalina, zakochałeś się we własnej niewoli!"

Bez żadnej optymistycznej przesady — wszystko wskazuje na to, że naród polski w niewoli zakochany nie jest.

Tydzień Polski

Instytut Letni Floryda-Poznań

Gainesville, Floryda (KW) — Szkoła letnia Floryda-Poznań uzyskała zatwierdzenie przedmiotowego programu — przez Uniwersytet Floryda, — dla uczących się języka polskiego, w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Polska).

Kurs odbędzie się w okresie od 21 czerwca do 16 sierpnia 1975 roku. Można również zapisać się w tymże okresie na kurs historii Polski, kultury, problematyki współczesnej oraz literatury. Po dalsze informacje należy pisać na adres: — Dr William Sullivan, 433 Grinter Hall, University of Florida, Gainesville, Floryda 32611.

Z Dnia

(Dokonczenie ze str. 1-ej)

Polskim na podobno ciekawej wystawie sztuki sakralnej).

Jak obcy mają o nas dobre pojęcie, jeżeli w wydawnictwach z Polski, zohydza się okres jagielloński, z którego możemy być dumni. Pomija się lub pomniejsza największe osiągnięcia, a wylhrzymia pańszczyznę, oraz rozpustę i głupotę szlachty, choć w Rosji uwielbianej przez polskich autorów tych antypolskich bzdur propagandowych, pańszczyzna była dużo cięższa niż w Polsce, a bojarzy nie stali wyżej kulturalnie od naszej szlachty. Nie warcholi, li się jak nasi magnaci, bo groził im stryczek. Nie było w Polsce powszechnej wolności, ale gdzie ona była? Wolnością cieszyła się tylko szlachta. Konstytucja 3-go Maja wykazała, że ta szlachcka wolność mogła etapami objąć cały naród, gdy zamordyzm carów zamieniał się w jeszcze gorszy zamordyzm bolszewików.

Rozdmuchuje się w tych wydawnictwach z Polski okres piastowski. Za dużo miejsca poświęca się walkom jakiegoś Mszczuja Garbatego z Mściwojem Kulawym, książkami na Pomorz lub Śląsku, prawdopodobnie zmienionymi, którzy dbali o swoje interesy rodzinne, a nie polskie lub niemieckie interesy narodowe, bo świadomości narodowej wtedy nie znano. Natomiast pomija się najważniejsze wytyczne polityki największych Piastów — trzech Bolesławów: Chrobrego, Śmiałego i Krzywoustego, którzy wobec groźby niemieckiej z zachodu zabezpieczali granice wschodnie popieraniem przyjaznych władców w Kijowie. Chrobry także w Pradze. Jagiellonowie bez wojny osiągnęli cele Chrobrego. Wicie to było przyczyną wojny w 1920 r.? Zaborec Piłsudskiego, który chciał przyłączyć do Polski "obecne ziemie"? A więc "zaborec" Polska i broniąca się przed tą zaborem "świąta" Rosja.

W okresie rozbiórów mieliśmy garstkę uczonych, ale dwóili się oni i tróili, by prostować kłamstwa nauki niemieckiej i rosyjskiej. Obecnie podobno na wyższych uczelniach w Stanach Zjednoczonych pracuje kilka tysięcy wykładowców i pracowników naukowych polskiego pochodzenia. Tylko garstka daje znać o sobie. Gdzie jest reszta? Polonia nie odczułaby ich braku, gdyby ich w ogóle nie było. Dobrze, że spora grupa polskiej i polonijnej inteligencji zapewnia sobie wygodne życie. Ale, czy nie ma ona żadnych obowiązków wobec matki-ojczyzny, która ich na świat wydała? Nie oburzają jej kłamstwa, identyczne z głoszonymi przez Niemców i Rosjan, w masowo kolportowanych wydawnictwach rzekomo "polskich", bo pochodzących z Warszawy? Polonia nie jest na "poziomie"? Na jakim poziomie ma być, jeżeli jej elita intelektualna, poza kilku wyjątkami, zamknęła się w swoim małym światku między wykładowcami i byrdzykami i plotkarskimi przyjaciółmi?..

Jan Krawiec

KOZERA Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica (naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. YArds 7-3388

BAFIA Funeral Home

1810 W. 18-ta ulica
Tel. CAnal 6-2298
— i —
1745 W. 47-ma Ulica
Tel. YArds 7-8407

ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiętkowy kielich lub cyboryum (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym miśm lub jakimś księdzu, którego wybierze, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pięknym i niezwykłym. Szybko dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

Kandydat Na Burmistrza Porwany

(Dokonczenie ze str. 1-ej)

się na żądanie przez nich okupu politycznego." Przewidywanie to spełniło się co do joty. W liście skierowanym do obecnego burmistrza i zaopatrzonym w fotografię uprowadzonego, terroryści zapowiadają zamordowanie Lorenza jeżeli w ciągu 72 godzin władze nie wypuszczą z więzienia sześciu skazanych terrorystów.

"Dokładne spełnienie naszych żądań stanowi gwarancję, że Lorenz zostanie wypuszczony cały i zdrowy. W przeciwnym razie, konsekwencją będzie los, jaki spotkał głównego sędziego Guentera von Drenkmana" — głosi list porywaczy. Sedzia von Drenkman został zastrzelony we własnym domu 10 listopada ub. r. Burmistrz Klaus odczytał list porywaczy przedstawicielom władz federal-

W Poniedziałek Dzień Pułaskiego w Illinois

Springfiel, Ill. (CT)—Stan Illinois w poniedziałek obchodzić będzie oficjalnie "Dzień Pułaskiego" dla uczczenia 228 rocznicy urodzin generała Kazimierza Pułaskiego, bohatera dwóch światów. Święto "Dnia Pułaskiego" w stanie Illinois zostało wprowadzone przed dwoma laty, wyznaczając pierwszy poniedziałek marca, jako "Dzień Pułaskiego".

Generał Kaimierz Pułaski, urodzony w roku 1747, walczył o niepodległość Polski i Stanów Zjednoczonych. Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych w roku 1777, przez dwa lata jako generał brygady dowodził własną kawalerią w wojnie o niepodległość. Zmarł w dniu 11 października, 1779 roku, śmiertelnie ranny podczas bitwy o miasto Savannah, Georgia.

Przeszkolenie Pilotów Irańskich

Stratford, Conn. (UPI) — Firma "Sikorsky Aircraft Co." przystąpiła wkrótce do przeszkolenia pilotów i personelu lotniczego Iranu, w obchodzeniu się z sześciu helikopterami zakupionymi przez rząd Iranu. Firma zabiega o wynagrodzenie trzech gmachów uniwersytetu Bridgeport, na pomieszczenie wojskowych Iranu. Spodziewanym jest, że przeszkoleniu zostanie poddanych około 110 żołnierzy i lotników.

KALENDARZYK

Dziś — piątek, dnia 28 lutego — Teofila, Romana, Antoniny.
Jutro — sobota, dnia 1 marca — Albina, Antoniny.
Pojutrze — niedziela, dnia 2 marca — Radosława, Heleny, Amelii.

Walne Zebranie Koła S.P.K. Nr. 15

Doroczne walne zebranie Koła odbędzie się w niedzielę, 2 marca, o 2:30 po południu w 1-szym terminie i o 3-ej w 2-im terminie. W siedzibie Koła w Domu Stow. Nowej Emigracji, 1514 North Milwaukee ave. Wszystkich członków prosimy o punktualne przybycie.

Zarząd

PATKA Funeral Homes
Zakład Dla Pogrzebów Air Conditioned.
JAN PATKA, Dyrektor
1256-58 W. 51st Street
BO 8-5257

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME
Nowoczesne Kaplice
Ochładzane
1427 W. CHICAGO AVE.
Tel. MO 6-2673

ŻYWA PAMIĘĆ
Pamiętkowy kielich lub cyboryum (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym miśm lub jakimś księdzu, którego wybierze, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pięknym i niezwykłym. Szybko dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki

nych i miejskich oraz zapowiedział zwołanie następnej sesji w godzinach późniejszych.

List porywaczy został przesłany jako pospieszny do biura agencji prasowej DPA. List był nieofrankowany i agencja zapłaciła \$1.20 za przesyłkę. Załączona fotografia przedstawia Lorenza siedzącego na brzegu łóżka z napisem u jego stóp "Wieżień Ruchu 2 Czerwca." Ma on na twarzy wyraz zniechęcenia i pozabawiony jest okularów.

Nazwa organizacji terrorystycznej "Ruch 2 Czerwca" nawiązuje — jak wyjaśniła policja — do demonstracji lewicy w 1967 roku, protestujących przeciwko wizycie w Berlinie Zachodnim Szacha Iranu. W czasie tej demonstracji policja zastrzeliła jednego studenta.

Z nadchodzących co chwila depeesz dowiadujemy się, że porywacze domagają się wypuszczenia z więzienia sześciu członków bandy Baader-Meinhof, ale nie samych przywódców Andreasa Baadera i Ulriki Meinhof.

Ponadto żądają, aby władze miały w pogotowiu z pełnym ładunkiem paliwa odrzutowiec Boeing 707 z czteroosobową załogą oraz osobistością, która w charakterze zakładnika będzie towarzyszyła bandzie w drodze do nieujawnionego miejsca. Porywacze sugerują, aby zakładnikiem był pastor protestancki i członek chrześcijańskiej demokracji Heinrich Albertz, który swe go czasu był burmistrzem Berlina Zachodniego.

Każdy z wypuszczonych z więzienia terrorystów ma otrzymać w gotówce \$8.800. Ponadto porywacze żądają, aby policja nie podejmowała jakiegokolwiek akcji.

"Nie ma być policji na ulicach. Żadnej kontroli, żadnych rewizji po domach, żadnych aresztowań, żadnych plakatów z fotografiami podejrzanych, żadnych apeli o współpracę do społeczeństwa" — piszą porywacze.

W chwili oddawania tej depeszy do druku nie wiadomo czy i jaką akcją zdecydowały władze. Wiadomo jedynie, że Zarząd Miejski zaoferował nagrodę w wysokości \$44,000 za informacje o trójce porywaczy Lorenza.

Julia Foryś
(z domu Zajackowska)
po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 27-go lutego 1975 roku, o godzinie 4:30 po południu, w średnim wieku. Zамieszkiwała w Libertyville, Ill. Złotki bleda spoczywały w wolności, 1 marca br. od godz. 4ej po poł. w zakładzie pogrzebowym pnr. 6000 Milwaukee Ave.
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 marca, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee Ave. do kościoła, a stamtąd na cmentarz Maryhill.
Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:
Karl, mąż; Anna Gallaga, siostra w Kalifornii, oraz i siostra w Polsce wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się Zakład pogrzebowy B. F. Malec i Synowie Telefon 774-4100

Stanisław Stomiany
Wet. 1-szej Wojny Światowej po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 27-go lutego 1975 roku, o godzinie 6:50 wieczorem, w starszym wieku.
Zамieszkiwał w dzielnicy Brighton Park.
Złotki można odwiedzić w sobotę od 3-ej po południu.
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 3-go marca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego Owcieja, pnr. 4256 S. Mozart ul., do kościoła S.S. Pieciu Braci Polaków i Męczenników, a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Panieńskiego, na parcelę familijną.
Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:
Henrietta (z domu Spender), żona; Joseph (Mildred) Edward (Dorothy) i Stanley J. (Diane), synowie i synowie; Katarzyna Kucharska, siostra; 7 wnucząt, 3 prawnucząt; wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się: Frank A. Owcieja, Telefon: 254-3838.

Stanisław Stomiany
Wet. 1-szej Wojny Światowej po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 27-go lutego 1975 roku, o godzinie 6:50 wieczorem, w starszym wieku.
Zамieszkiwał w dzielnicy Brighton Park.
Złotki można odwiedzić w sobotę od 3-ej po południu.
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 3-go marca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego Owcieja, pnr. 4256 S. Mozart ul., do kościoła S.S. Pieciu Braci Polaków i Męczenników, a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Panieńskiego, na parcelę familijną.
Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:
Henrietta (z domu Spender), żona; Joseph (Mildred) Edward (Dorothy) i Stanley J. (Diane), synowie i synowie; Katarzyna Kucharska, siostra; 7 wnucząt, 3 prawnucząt; wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się: Frank A. Owcieja, Telefon: 254-3838.

\$21 Bln. Ulgi i Zwroty Podatkowe

(Dokonczenie ze str. 1-ej)

Zwroty podatkowe nie mogą przekroczyć sumy \$200 bez względu na roczny zarobek i wpłacone podatki. Uchwała przewiduje, że ulgi i zwroty podatkowe w sumie \$16.2 bilionów, dla indywidualnych podatników, będą rozdzielone na rok 1974 i 1975 — z tym że maksymalna suma zwrotów za rok 1974 nie przekroczy \$200 a reszta będzie przeznaczona na obniżkę podatków za rok 1975. \$5.1 biliona przeznaczona na ulgi i zwroty podatkowe dla przemysłu, podnosząc przynajmniej procent do dziesięciu procent.

Zgodnie z uchwałą Izby, biedna rodzina składająca się z czworga osób, której dochód roczny nie przekroczy sumy \$4,300 byłaby zwolniona od płacenia podatków federalnych. Jedną z prowizji ustawy przewiduje podwyżkę przyznanawanych podatnikom potrąceń (deductions) z 15 do 16

procent, z maksymalną sumą potrąceń \$2,500 dla samotnych a \$3,000 dla pary małżeńskich.

Wiesław Ochman w Operze Metropolitan

Od czasu Jana Kiepury na słynnej scenie nowojorskiej Metropolitan Opera nie było polskiego tenora. Dopiero w tym roku, z początkiem marca, w "Met" — jak nazywany jest w skrócie ten potężny przybytek sztuki operowej — pojawił się Wiesław Ochman w premierze "Nieszporów sy-cylijskich" Verdiego.

Poza premierą Wiesław Ochman weźmie udział — w pięciu kolejnych przedstawieniach, z których jedno będzie transmitowane bezpośrednio na antenie radiowej.

Partnerką W. Ochmana będzie sławna Monserrat Caballé.

In Memoriam
W dniu 2go marca minia siódma rocznica śmierci najdroższego męża mojego, brata, wujka, zięcia i szwagra, ś.p.
Zygmunta Rajskiego
W intencji Zmarłego odprawione zostaną Msze św. w niedzielę, 9go marca, w następujących kościołach: o godzinie 9:30 rano w kościele Św. Jana Bożego w Chicago, 2go marca w Buffalo, New York, przez księdza Korneliana; w Fort Wayne, Indiana, przez księdza Krason; w South Bend, Indiana, przez księdza Rdzok, i Doylestown, Pennsylvania, przez księdza Zembrzuskiego.
Drogi Mężu, nie chce się wierzyć że nie jesteś z nami Już siedem lat minelo jak Cie Bóg powołał do Siebie, Lecz w naszych sercach i modlitwach pozostał na zawsze niezapomniany Mężu mój.
Choć zamknąłś powieki Mój i odeszłaś na wieki. Smutne jest życie bez Ciebie od świtu do zmroku, Lecz nie odwrócim Boskiego wyroku. Wierzymy że za pracą Twoją i poświęceniem Bóg wynagrodzi cię niebiosa. I da od trudów wieczne odpoczywanie, Za znoiny żywot i pielgrzymkę ziemską. My Ciebie codziennie czule wspominamy. Pamięć o Tobie w swych sercach chowamy. Niech Ci Stwórca da spoczynek wieczny, Nam pozostaje tylko łzami serdecznym.
Dobry Jezu, a Nasz Panie Daj Mu Wieczne Spoczywanie Niech Spoczywa w Spokoju Wiecznym.
Do licznego współdziału w nabożeństwach i modlitwach oraz Mszy św. zapraszają wszystkich krewnych, znajomych oraz przyjaciół.
W nieutulonym i ciężkim żalu, oraz wielkiej żałobie pogrzeżeni: Helena, żona; wraz z całą rodziną Rajskich oraz rodziną Flisak.

Podziękowanie
Dotknięci bolesną stratą po śmierci najukochańszego męża mojego, ojca, teścia, dziadka i pradziadka naszego, ś.p.
Stanisława Wawrzyniaka
Z głębi serc wyrażamy najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim przyjaciołom i znajomym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do oddania ostatniej ziemskiej przysługi Zmarłemu. Dziękujemy Panom, którzy nieśli trumnę na miejsce wiecznego spoczynku; wszystkim, którzy odwiedzali zwłoki i wyrażali nam swe współczucie; wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie. Składamy serdeczne Bóg zapłać.
Zoną Lottie, syn Marian z żoną Jadwigą (córka Irena Grabowska z mężem Kazimierzem, wnuki i wnuczki w Polsce), córka Emilia Sitkowska z mężem Arturem.

Dr. Teresa Felicetti-Kutza, M.D.
(ŻONA Ś.P. MICHAŁA J. KUTZA, M.D.)
po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 25go lutego, 1975 roku, o godzinie 5:45 wieczorem, w podeszłym wieku.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 1go marca, o godzinie 8:45 rano, z zakładu pogrzebowego Casey-Laskowski pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła St. Peter Canisius (Msza św. o godz. 9:30), a stamtąd na cmentarz Mount Carmel na parcelę familijną.
Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:
Piotr M. (Jane) Kutza i Michaj J. Kutza Jr., synowie i synowa; Rose (Sig) Sakowicz, siostrzenica z mężem; wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się Casey Laskowski, Telefon 777-6300, (27, 28)

Anieli Marusarz
(z domu Wajda)
Członkini Tow. Białego Orła Grupa 2727 ZNP, Tow. Podhalan Św. Antoniego Nr. 1206 ZPRK i Koła Nr. 19 im. Andrzeja Duchy-Knapczyka ZNP, Podhalan w Am., po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 27-go lutego 1975 roku, o godzinie 6:30 rano, w średnim wieku.
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 3-go marca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 1718 W. 48-ma ul., do kościoła Najśw. Serca Pana Jezusa, a stamtąd na cmentarz Zmarłych w Panieńskiego, na parcelę familijną.
Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:
Józef, mąż; Genowefa (Henryk), Mrozek, Franciszek (Karolina), Józef i Bronisława (Robert) Fesselt, córki, synowie, synowie i zięciowie; Franciszka Wajda, żona ojca; Jan Wajda w Detroit, Mich. i Franciszek (Maria) Wajda, bracia i bratowa; Władysław, Anna Wozny, Maria, Agnieszka Kubek, Stanisław i Józef Wajda, pół-siostry i półbracia w Detroit, Mich.; 8 wnucząt; wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się Franciszek A. Kozera, Telefon: YA 7-3388.

Kalendarzyk Historyczny Na Miesiąc Marzec

Rocznica Powstania Na Śląsku Przeciw Uciśkowi Pruskiemu. — Wywłaszczenie Polaków z Ojczyźnej Ziemi Przez Niemców. — Przysięga Kościuszki Na Rynku Krakowskim. — Rocznica Urodzin Kaz. Pułaskiego.

4-go marca 1789 — Pierwsza sesja Kolonialnego Kongresu Stanów Zjednoczonych po ratyfikowaniu konstytucji przez 13 stanów, odbyła się w New York City, N. Y. — Pierwsza sesja Kongresu Stanów Zjednoczonych w Washingtonie, D. C., odbyła się 17-go listopada, 1800 roku.

4-go marca, 1748 — urodził się Kazimierz Pułaski, syn Józefa Pułaskiego, starszy waleczny. — Bohater dwóch światów, generał brygady i twórca kawalerii amerykańskiej, oraz dowódca Legionu Pułaskiego podczas walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Ranny podczas bitwy o miasto Savannah, Georgia, zmarł w dwa dni później — 11-go października, 1779 roku. Imię Pułaskiego czczone jest w całym Stanach Zjednoczonych i dane było różnym powiatom, miasteczkom, szkołom itd.

5-go marca 1953 — zmarł jeden z największych zbrodniarzy świata, czerwony car Rosji sowieckiej — Stalin. Rządy "obłakana" okrucieństwem przekroczyły nawet Dengis-Chana.

10-go marca 1848 — w Bytomiu na Śląsku wybuchło powstanie przeciwko uciśkowi władz pruskich "Rewolucjoniści" zapelnili wielką masą rynek — notując świadectwo zwycięstwa — wszczęli bunt przeciwko ogólnemu uciśkowi, domagając się równoprawnienia z klasami uprzywilejowanymi. Do zbuntowanego 10-go dołączyli się górnicy z Szarleja.

11-go marca 1818 — zwiłki Tadeusza Kościuszki, przy-

wiezione przez specjalną delegację z Solury (w Szwajcarii), spoczęły w Krakowie, w kościele św. Floriana, na Klepaczu. W kilka tygodni później (23 kwietnia 1818), zwłoki tego wielkiego polskiego patrioty, a przy tym "obywatela całego świata", złożono na Wawelu.

12-go marca 1959 — Kongres Stanów Zjednoczonych przeprowadził uchwałę przyjmującą wyspy hawajskie do Unii jako 50-ty stan.

14-go marca 1925 — nadanie pierwszego transatlantyckiego programu radiowego z Nowego Yorku do Londynu.

16-go marca 1596 — król Zygmunt III Waza przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy. Od tego czasu datuje się niezwykle szybki rozwój nowej stolicy.

16-go marca 1802 — założenie Akademii Wojskowej w West Point, której plany fortyfikacyjne opracował generał Tadeusz Kościuszko.

19-go marca 1887 — zmarł Józef Ignacy Kraszewski — wybitny powieściopisarz polski, znawca, miłośnik i popularyzator polskiej historii i kultury.

19-go marca 1919 — premier brytyjski Lloyd George sprzeciwiając się nadmiernemu — jego zdaniem — osłabieniu Niemiec, złożył w Radzie Najwyższej państw sprzymierzonych protest przeciw zamierzonemu przyłączeniu Gdańska do Polski. Krótkowzroczna polityka Lloyda George'a i niektórych innych polityków angielskich ułatwiła Niemcom szybkie podźwignięcie się z klęski i spowodowała, że już

po 20 latach Anglii (jak i reszta świata) ponownie musieli krwawić się w wojnie z Niemcami, którzy znów sięgnęli po panowanie nad światem.

20-go marca 1908 — parlament pruski uchwalił ustawę przewidującą wywłaszczenie Polaków z ich ojczyźnej ziemi. Stosowana poprzednio akcja wykupu, popierana rozmaitymi środkami administracyjnymi (historia wozu Drzymały) nie wydawała się germanizatorom dość skuteczną. Paragraf 13 uchwalonej ustawy brzmiał: "Państwu przynależy się prawo w tych okęgach, gdzie zabezpieczenia niemieckie nie da się inaczej osiągnąć, jak przez wzmocnienie i zaokrąglenie posiadłości niemieckiej przez tworzenie osad, potrzebne na to grunta — nabyć w razie potrzeby, drogą wywłaszczenia."

23-go marca 1824 — urodził się Teodor Tomasz Jeż (prawdziwe nazwisko — Zygmunt Miłkowski), wybitny działacz niepodległościowy i pisarz — autor powieści historycznych.

23-go marca 1941 — po raz pierwszy dwa słyne polskie dywizyjony bombowe — 300 i 301 stacjonowane w Anglii dokonały w pełnym składzie nalotu na Berlin.

24-go marca 1794 — na krakowskim rynku Tadeusz Kościuszko złożył uroczystą przysięgę. Odczytany akt Powstania zapowiadał między innymi "Uwolnienie Polski od obcego żolnierza, przywrócenie i zabezpieczenie wszelkiej przemocy i usurpacji tak obecnej jak i domowej." Tak zaczęło się pierwsze polskie powstanie narodowe, zwane Insurekcją Kościuszkowską.

26-go marca 1943 — grupa warszawskich harcerzy — żołnierzy konspiracji z Armii Krajowej — zaatakowała na rogu ulic Długiej i Bielańskiej przejeżdżający samochód niemiecki więzienny, który miał wieźć harcmistrza Jana Bytnara — jednego z przywódców Szarych Szeregów (konspiracyjnych oddziałów harcerskich nastawionych na działalność dywersyjną wobec okupanta). Akcja pod Arsenałem była pierwszym w czasie okupacji większym wystąpieniem bojowym na ulicach Warszawy. W jej wyniku 25 osób odzyskało wolność, a wśród nich i "Rudy" (Bytnar), który jednak na skutek tortur stosowanych wobec niego przez gestapo podczas przesłuchiwań, zmarł po czterech dniach straszliwych męczarni. W tym samym dniu (30-go marca) zmarł również jego bliski przyjaciel — Aleksy Dawidowski — "Alek", ciężko ranny podczas akcji pod Arsenałem. Dziejom tych dwóch bohaterów i innych warszawskich harcerzy poświęcił Aleksander Kamiński swą słynną książkę p. t.: "Kamienie na szaniec". Książka ta stała się ulubioną lekturą polskiej młodzieży.

28-go marca 1848 — założył Adam Mickiewicz Polski Legion we Włoszech, który szlakiem oddziałów Dąbrowskiego miał utworzyć sobie drogę do Polski. Mickiewicz sformułował jednocześnie "Skład Zasad", którymi w myśl jego ówczesnych zapatrywań, miała się kierować odrodzona Polska. Głównie wskazania Mickiewicza dla nowego porządku w kraju to między innymi: — swoboda wyznania, wolność, równość i braterstwo wszystkich narodowości.

29-go marca 1937 — zmarł Karol Szymanowski, wielki polski muzyk, uznawany za największego współczesnego kompozytora w dziedzinie muzyki polifonicznej.

29-go marca 1961 — przyjęcie 23-ej poprawki do Konstytucji Stan. Zjedn. nadającej obywatelom "District of Columbia" (stolica) prawo głosowania w wyborach.

NEW YORK. — Trafiono na trop międzynarodowej organizacji, która produkowała i sprzedawała pirackie kopie filmowe. W czasie obławy i rewizji w siedzibie Picsonic Reproductions Corp. (na zdjęciu) skonfiskowano kopie najnowszych filmów. Przemysł filmowy tracił w ten sposób przeszło miliard dolarów rocznie tytułem należnych honorariów. (UPI)

Prof. Michał Rytel Wyróżniony

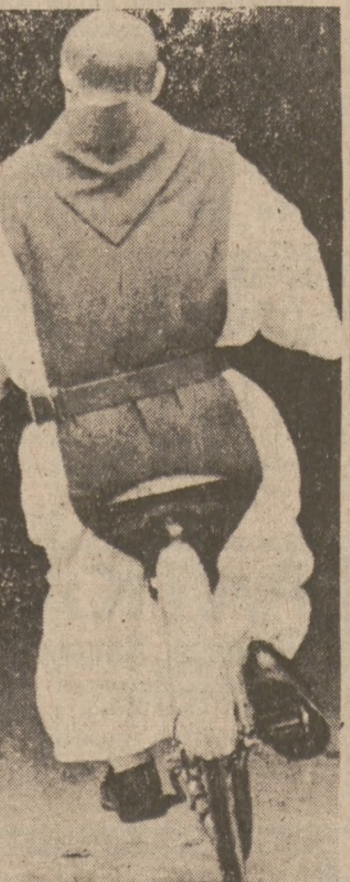
W dniu 7-go lutego Główny Komitet — National Board of Medical Examiners, układający całą politykę egzaminacyjną oraz program egzaminów na stopień lekarza medycyny, uprawniającym do praktyki w Stanach Zjednoczonych, wybrał (selected) prof. Michała Rytla na członka tegoż Komitetu na okres czterech lat "from the leaders in medical education". Prof. Rytel jest pierwszym Polakiem wybranym do National Board of Medical Examiners. Był wybrany z pośród 350,000 lekarzy w Stanach Zjednoczonych do powyższego Komitetu jest nie tylko wielkim wyróżnieniem ale równocześnie zaszczytem.

Rok bieżący jest szczególnie szczęśliwy dla młodego prof. Rytla, syna dr Aleksandra Rytla. W styczniu bowiem prof. M. Rytel za: "outstanding creative achievement in medical science" — otrzymał nagrodę Fundacji Alfreda Jurzykowskiego. Gratulujemy — i życzymy dalszych osiągnięć w medycynie dla dobra ludzkości. Związek Lekarzy Polskich.

4-Dniowy Tydzień

Washington (G.P.) — Agencje federalne otrzymały zezwolenie wypraktykowania możliwości, czy nie można byłoby wprowadzić 4-dniowy tydzień pracy, z tym, że dzień pracy miałby 10 godzin (40 godzin na tydzień).

Poza tym polecono im wypraktykowanie systemu "ruchomych godzin" w służbie cywilnej.

VINA, CALIFORNIA — Brat Joseph Matthew na motocyklu koło swego opactwa w dolinie Sacramento. Jest on jednym z 26 zakonników Trapiстів w New Clairvaux Abbey w Vina.

POLSKO AMERYKAŃSKA FIRMA Rozbudowująca Swoj Interes w Rejonie Chicago OFERUJE OGRANICZONĄ ILOŚĆ BEZPIECZNEJ INWESTYCJI,

które partycypują w programie rozdziału dochodów i są gwarantowane przez bank z zarobków firmy.

TERMIN 15 MIESIĘCY.

Suma Inwestycji	Gwarantowany Wzrost Sumy	Miesięczny Czek
\$ 2,500	\$ 3,750	\$ 85.00
\$ 5,000	\$ 7,500	\$ 170.00
\$ 10,000	\$ 15,000	\$ 340.00

Rozdział dochodu jest wypłacany miesięcznie inwestorom. Całkowita suma zainwestowana jest zwracana inwestorom po upływie 15 miesięcy.

Prosimy telefonować na numer: 252-7847

po bliższe informacje bez zobowiązania. Czwartek i piątek od 11:00 do 9 wiec, a w soboty od 2:00 po poł. do 7:00 wiec.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE I TELEWIZYJNE W CHICAGO Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"

Stacja WZRT-FM. 93.1 KC

W Każdą Niedzielę 10-11 Rano
REF-RENO
Właściciel

GODZINA MIĘDZYNARODOWA

W Każdą Sobotę 6:35-7:30 Wieczór

Stacja WTAQ 1300 KC

777-2800
Jadwiga i Tony Pienkowski
Kierownicy

"KONCERT NIEDZIELNY"

Stacja WXRT-FM. 93.1 KC

W Każdą Niedzielę 11-12 w Pol.
Kierownik Programu
STAN ŁOBODZIŃSKI

GODZINA RELIGIJNA OO SALWATORIANÓW

Stacja WJOB—1230 KC

Niedziela 12:00-12:30

"W DRODZE DO EMAUS"

Program Religijny
OO Salwatorianów

Stacja WTAQ—1300 KC

Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

PROGRAMY RADIOWE JANA CAPUTY

W NIEDZIELĘ
WJOB—1230 KC
(Hammond, Ind.)

1:30 do 2:00 Po Pol.

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI I EUGENIUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"

Stacja WSBC—1240 KC

W Każdą Niedzielę 3-3:30 Po Pol.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"

Stacja WSBC—1240 KC

W Każdy Wtorek 9-10 Wiec.

Kierownik Programu
ROMUALD
MATUSZCZAK

PROGRAM ZWIĄZKU KLUBÓW MAŁOPOLSKICH

Stacja WOPA—1400 KC

W Sobotę od 6:30 Wiec.

Kierownik
TADEUSZ KUCZEWSKI

ZENON KWIATKOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Sobotę 6-7 Wiec. "Polska

Godzina Rozrywkowa"

7-7:30 Wiec. "Polka Party"

WESOLY PROGRAM RADIOWY

Stacja WOPA 1490 KC

W Każdą Niedzielę 10:30 Rano

Kierownik
MAŁY WŁADZIO
JAGIELŁO

MICHAŁ PRZEMYSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę 4-4:30 Po Pol.

ROBERT LEWANDOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę 4:30 Po Pol. 6 Wiec.

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepiej zdjęć zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

20% ZNIŻKI

PRZY KUPNIE NAJNOWSZYCH FASONÓW PERUK DLA PAN I PANÓW, ORAZ PERFUM, KOSMETYKÓW I BIZUTERII.

DARMO PORADY w doboru odpowiednich kremów do indywidualnej cery każdej klientki.

Polski zakład kosmetyczny

MAGIC OF EUROPE

2426 N. HARLEM AVE.

Tel. 453-9611

Właścicielka KRYSZYNA POTYŃSKA.

Bezpłatny parking.

KITCHEN REMODELING SALE

Możecie zmodernizować Waszą kuchnię za tylko \$299.50 instalując piękne szafki Formica złożone z 60" podstawowej szafki, 60" ściennych szafki. Formica Counter top 60" długi, podwójny zlew ze "stainless steel" i Delta kran "single lever". Całość tylko \$299.50. Instalacja dodatkowo. Wielki wybór szafek do łazienek. Modernizujemy również łazienki. Kosztorysy bezpłatnie.

J. B. KITCHEN CABINETS

2920 Milwaukee Avenue

227-6801

Otwarte Pon i Czwartki 9 rano-9 wiec, Wtorki, Środy, Piątki, Soboty 9 rano- 5 po poł. oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

POLAMART INTERNATIONAL ENTERPRISES presents

The Polish Folk Song and Dance Company

"RZESZOWIACY"

Direct From Poland - Company of 70

with SINGERS, DANCERS & ORCHESTRA

4 performances in Chicago.
LANE TECHNICAL HIGH SCHOOL AUDITORIUM (Western - Addison)

SOBOTA, 15 Marca, o 4 po poł. i 8 wiec.
NIEDZIELA, 16 Marca, o 3 po poł. i 7 wiec.

BILETY do nabycia w Polish Record Center, 3055 Milwaukee Ave. i innych znanych miejscach przedsprzedaży.

W East Chicago, Ind. **RZESZOWIACY** wystąpią w **CZWARTEK, 13 Marca o 8 wiec.** w **WASHINGTON HIGH SCHOOL AUD.** Columbus Dr.

UCZCIE SIĘ I POPRAWIAJCIE SWÓJ JEZYK ANGLIJSKI w ST. SCHOLASTICA HIGH SCHOOL

7416 N. Ridge
KLASY w czwartki od 7ej wiec. do 9ej, w soboty od 10ej rano do 12ej w południe.
Po informacje telefonować RO 4-2413 lub 465-6738 o każdym czasie.

NAUKA JAZDY AUTEM

Cheesz szybko dostać prawo jazdy lub masz kłopoty z egzaminem kontrolnym? Zapisz się na tygodniowy kurs do szkoły jazdy autem ST JAWORSKIEGO

Zapisy codziennie od 9 rano do 7 wiec
Telefon 685-3344

Cosmopolitan Driver Training School
4501 N MILWAUKEE AVE.

United Polish American Councils

2905 NORTH MILWAUKEE AVENUE

CHICAGO, ILL. 60618 Tel. 252-4700

• bezpłatnie organizuje kursy: języka angielskiego i polskiego, kreslarsstwa i spawania;

• pomaga w zdobywaniu prawa jazdy samochodem;

• organizuje przyjemne i pożyteczne spędzenie wolnego czasu;

• pomaga w wielu sprawach życiowych.

WYKORZYSTAJCIE TE SZANSE

POLSKA — Przejazd tratwami przez słynny z niepewtarzalnego uroku Przełom Dunajca. Trasy wycieczkowe wiodą przez najpiękniejsze krajobrazowo tereny.

Daley Rozważy Nominację Singera Do Rady Szkolnej

Mayor Daley odbył pierwszą konferencję prasową po zwycięstwie w prawyborach Partii Demokratycznej. Daley, w wyrażnie dobrym humorze oświadczył, iż nie ma żalu do swoich oponentów ani nawet do prasy.

Wszystkie najważniejsze dzienniki oficjalnie poparły kontrkandydata mayora, Williama Singera. Do końca swojej kampanii Richard J. Daley bombardował środki masowego przekazu krytycznymi uwagami.

W czasie czwartkowej konferencji, aczkolwiek podkreślił, iż chwilami odnosił wrażenie, że część edytorów była pisana w kwaterze wyborczej Singera, prasa spełniała tylko swoje zadanie. Ponadto wie on również, że naczelni redaktorzy wprowadzają zmiany do reportaży i artykułów, nadając im odpowiedni do swoich upodobań charakter. Daley dodał, iż nie widzi jednak powodów, aby jego dalsze stosunki z prasą miały być z tego powodu gorsze niż, do czasu tej kampanii.

Zgodnie z przypuszczeniami Daley był zapytany o swego najpoważniejszego oponenta, Singera, który wiele uwagi skupił w czasie swojej kampanii na problemach szkolnictwa. W odpowiedzi na jedno z pytań mayor stwierdził, iż być może rozważy nominację

Zderzenie Auta z Autobusem

Osiem osób odniosło obrażenia, włącznie z czworgiem dzieci, w czwartek, gdy autobus szkolny, uderzony przez samochód, przewrócił się w Oak Forest. Sześć osób w tym kierowcę autobusu i kierowcę auta przewieziono do szpitala, gdzie zostali opatrzeni, a później zwolnieni. Dwóch pasażerów auta zatrzymano w szpitalu, ale stan ich nie budzi obaw.

Wypadek miał miejsce o 3:45 na skrzyżowaniu 160-ej i Lorel, gdzie nie ma sygnalizacji świetlnych.

Northwestern Uniu. Zapowiada Wyższe Czesne

Northwestern University ośmiem lat z rzędu podnosi opłaty czesne. Najnowsza podwyżka podniesie czesne do dwukrotnie wyższego poziomu niż wynosiła opłata w 1967 roku. Dla studentów niedyplomowanych czesne zostanie powiększone o \$360, czyli do sumy \$3,840. Osiem lat temu płacono \$1,800.

Wyższe czesne zostało podwyższone podwyżką płac dla wykładowców i ogólny wzrost kosztów utrzymania uczelni.

Rozwój Handlu Polsko-Kanadyjskiego

W kanadyjskim handlu zagranicznym Polska odgrywa minimalną rolę. Dotyczy to zarówno importu jak i eksportu. Zapewne można natomiast dodać, że podobnie jak w innych państwach europejskich. Jakkolwiek Kanada i Polska nie są poważnymi partnerami handlowymi to jednak z każdym rokiem wymiana wzrasta co zapowiada zmianę. Fakt, iż wzrost wymiany odbywa się systematycznie i obejmuje coraz to nowe artykuły zdaje się być szczególnie wymownym probierzem. Polski handel zagraniczny jest całkowicie w rękach państwa jak i zresztą niemal cały przemysł. Nieliczne spółdzielnie produkcyjne, zrzeszenia rzemieślnicze itp. eksportują wyłącznie za pośrednictwem odpowiednich komórek państwowych.

Kontrola eksportu — podobnie jak i importu — jest centralna, ale tak jak za produkcję odpowiedzialne są różne przedsiębiorstwa, centrale pewnych przemysłów tak i eksportem i importem zajmują się odpowiednie centrale. Posiadają one wyraźnie określone zadania i zakres kompetencji. Ale w nakreślonych ogólnych ramach działają zgodnie z aktualnymi potrzebami rynkowymi, gdy chodzi o import, i sytuacją na rynkach międzynarodowych, gdy chodzi o eksport.

W PRL działają również przedsiębiorstwa o kapitale mieszanym. Spółkami państwa — jakiegoś konkretnego zrzeszenia — są firmy zagraniczne dostarczające wyposażenie, względnie technologię, personel techniczny itp. W zależności od umowy odbywa się później wspólna eksploatacja, w tym i eksport, względnie inaczej ustala się współdziałanie, wywiązanie się z finansowych zobowiązań.

Najbardziej rozbudowaną komórką handlu zagranicznego jest przedsiębiorstwo DAL. Nie bez wpływu zapewne jest fakt, że DAL — Towarzystwo Handlu Zagranicznego Spółka Akcyjna — została założona w Warszawie w 1937 roku. Oczywiście poza nazwą obecne przedsiębiorstwo ma z dawnym jeden wspólny cel to jest handel zagraniczny, ale opiera się na innych podstawach, wynikających z całkowicie odmiennego ustroju gospodarczego i politycznego i naturalnie radykalnie odmiennych warunków na rynkach międzynarodowych.

DAL jest udziałowcem w następujących przedsiębiorstwach handlowych: ANGLO-DAL i DALTRADE w Wielkiej Brytanii, DALTRADE-Nigeria, INDOPOL — Indie, METALEXFRANCE — Francja, DALIMEX — Kanada, FALCONDA VENEZOLANA — Wenezuela, DAL — Internat Trading Co. — Liban, CALANDA — Holandia, OSTANA — Austria.

W Kanadzie firma DALIMEX istnieje od grudnia 1965 r. Centrala mieści się w Montrealu. W ubiegłym roku zawarto pierwszą bardzo poważną umowę o dostawę do Polski leśnego sprzętu mechanicznego. W Warszawie działa odpowiednik biura montreal-skiego, którego głównym zadaniem jest oczywiście znajdowanie klientów dla kanadyjskich produktów. Kanadyjskie przedsiębiorstwa jak dotychczas — wykazują małe zainteresowanie rynkiem polskim, który jest już obecnie poważny i ciągle wzrasta. Stąd duża rola Dalimexu, który poszukuje produktów kanadyjskich dla polskich klientów i kanadyjskich klientów dla polskich produktów.

★ PRACA

Live and Work in Beautiful Toronto, Ontario, Canada

Excellent Immediate Opportunities

NEW DIRECTIONS IN

MENTAL RETARDATION WITH METROPOLITAN TORONTO ASSOCIATION FOR THE MENTALLY RETARDED

REQUIRED IMMEDIATELY

- 1 Director, Recreation and Camping
- 1 Protective Service Worker
- 1 Social Worker — M.S.W.
- 1 Activity Program Supervisor
- 1 Manager — Adult Residential Facilities
- 3 Residential Counsellors
- 1 Junior Secretary

SALARIES NEGOTIABLE CONTRACT POSITIONS WITH OPTIONS TO RENEW

Direct Resume in Confidence or Call 416-361-0773

MRS. M. SMYTHE (DEPT. P.)

186 Beverly Street, Toronto, Ontario, Canada

\$1,624 Zrabowano w Kinie State Lake

Dwaj uzbrojeni mężczyźni dokonali rabunku w kinie State Lake, w śródmieściu, 190 N. State, o godz. 8:15 rano w piątek, na godzinę przed otwarciem. Zarządzający, Carl Becket przyszedł przed 8-mą by przygotować pieniądze — po które przyjechał Brinks Inc. Wchodząc zobaczył dozorcę 17-letniego P. Portera stojącego z dwoma mężczyznami. Gdy zbliżył się — dwaj zamaskowani osobnicy zagrozili mu rewolwerem, kazali otworzyć kasę ogniotrwałą a potem zmusili obu do położenia się na podłogę. W kasie było \$1,624. Nie stwierdzono, czy bandyci spędzili całą noc w kinie, czy weszli nad ranem.

DEPENDABLE plant labor. Fringe benefits. Vic. Ashland and Cortland. — 486-7177.

COMPOSER OPERATOR IBM

Chance to work in many areas of production of small newspaper with national circulation. An energetic person with 2 years experience. 45-50 wpm. References. Call

363-1550 — Hyde Park

Real Estate Sales

Very aggressive, active and congenial office has opening for one sales person who wants to increase their earnings. Full co-operation from management. Confidential interview. Come in — let's talk!

DEDES

6213 W. Belmont NA 2-6200

★ Pomoc Domowa

WOMAN TO CARE FOR ELDERLY WOMAN

Live in. Prepare meals. Light housework. North Side Chicago. 263-2796

Between 10:30 a.m. to 5 p.m. Some English necessary.

KOBIETA do sprzątania w Evergreen Park, raz w tygodniu. Konieczne trochę angielskiego. 499-1020

LIVE-IN housekeeper. Must speak English. Own room, T.V. 1 child, 8 years old. — 272-1871.

Potrzebna Odpowiedzialna DOROSŁA KOBIETA

Do prowadzenia gospodarstwa i opieki nad 2 dziećmi w wieku szkolnym. Do zamieszkania. — Nieco angielskiego wymagane.

DOBRA ZAPŁATA.

Tel. 677-6421

po 6:30 wiecz.

HOUSEKEEPER to live in. Must speak some English. 472-3426.

POSZUKUJE pani do zajęcia się 2 dziećmi, w wieku przedszkolnym oraz lekkiej pracy domowej. Zamieszkać na miejscu. — Okolica Deerfield. — 634-3048.

CLEANING WOMAN

2 DAYS PER WEEK. STEADY. Chgo North side. Gd pay. Gd. transportation. Some English necessary. CALL — SU 4-2277

\$15 — 5 GODZIN, 1 raz w tygodniu. Musi znać trochę angielskiego. — 935-7360.

POTRZEBNA opiekunka do 2 dzieci, 1 lub 2 dni w tygodniu. Helenowo. — 227-6113.

★ Poszukuje Pracy

ZAOPIEKUJE SIĘ dziećmi lub starszą osobą, oraz przyjmie wszelkie prace domowe. — 772-6149.

WYKWALIFIKOWANA kucharka z Polski, szuka pracy. 378-1958.

★ AUTA

FORD Pinto 1974. 8,000 mil. — Sprzedam tanio. — 583-8092.

PLYMOUTH 1969 w dobrym stanie do sprzedania. — 247-8381.

BUICK Skylark 1965. W bardzo dobrym stanie. Cena \$195.00. — Dzwonić po 6-ej — 282-4250.

★ Milwaukee Wisconsin

★ AUTA

1974 PLYMOUTH FURY III 4 Dr sedan, V-8 auto, power steering, power brakes, radio, white sidewalls, wheel covers. 15,000 miles—\$3,000. Other good convert and clergy car buys. all makes, models. For demonstration —

(414) 425-2580 CANA CAR FLEET LEASE SALES, INC. 11227 W. Forest Home, Hales Corners "WHERE THE BARGAINS ARE"

Wpadł Pod Koła Kolejki CTA

36-letni mężczyzna doznał poważnych obrażeń, gdy wpadł pod pociąg kolejki CTA. Przewieziono go ambulansem straży pożarnej do Mercy Hospital, gdzie stwierdzono tożsamość ofiary: William Matlock, lat 36, zam. 7740 S. Rhodes, Matlock doznał obrażeń głowy i nogi, był przytomny ale nie wyjaśnił dlaczego znajdował się na torze. Motornicy Melvin Clark zeznał, że Matlock skoczył lub upadł na tor, gdy pociąg wjeżdżał na stację przy 35 i State. Motornicy zahamowali, ale pierwszy wagon 6-wagonowego pociągu przejechał nad Matlockiem. Wypadek spowodował 22-minutową przerwę w godzinach najwęższego ruchu, gdy ludzie wracali z pracy.

★ AUTA

1974 PLYMOUTH FURY III 4 Dr sedan, V-8 auto, power steering, power brakes, radio, white sidewalls, wheel covers. 15,000 miles—\$3,000. Other good convert and clergy car buys. all makes, models. For demonstration —

(414) 425-2580 CANA CAR FLEET LEASE SALES, INC. 11227 W. Forest Home, Hales Corners "WHERE THE BARGAINS ARE"

Wpadł Pod Koła Kolejki CTA

36-letni mężczyzna doznał poważnych obrażeń, gdy wpadł pod pociąg kolejki CTA. Przewieziono go ambulansem straży pożarnej do Mercy Hospital, gdzie stwierdzono tożsamość ofiary: William Matlock, lat 36, zam. 7740 S. Rhodes, Matlock doznał obrażeń głowy i nogi, był przytomny ale nie wyjaśnił dlaczego znajdował się na torze. Motornicy Melvin Clark zeznał, że Matlock skoczył lub upadł na tor, gdy pociąg wjeżdżał na stację przy 35 i State. Motornicy zahamowali, ale pierwszy wagon 6-wagonowego pociągu przejechał nad Matlockiem. Wypadek spowodował 22-minutową przerwę w godzinach najwęższego ruchu, gdy ludzie wracali z pracy.

★ AUTA

1974 PLYMOUTH FURY III 4 Dr sedan, V-8 auto, power steering, power brakes, radio, white sidewalls, wheel covers. 15,000 miles—\$3,000. Other good convert and clergy car buys. all makes, models. For demonstration —

(414) 425-2580 CANA CAR FLEET LEASE SALES, INC. 11227 W. Forest Home, Hales Corners "WHERE THE BARGAINS ARE"

Wpadł Pod Koła Kolejki CTA

36-letni mężczyzna doznał poważnych obrażeń, gdy wpadł pod pociąg kolejki CTA. Przewieziono go ambulansem straży pożarnej do Mercy Hospital, gdzie stwierdzono tożsamość ofiary: William Matlock, lat 36, zam. 7740 S. Rhodes, Matlock doznał obrażeń głowy i nogi, był przytomny ale nie wyjaśnił dlaczego znajdował się na torze. Motornicy Melvin Clark zeznał, że Matlock skoczył lub upadł na tor, gdy pociąg wjeżdżał na stację przy 35 i State. Motornicy zahamowali, ale pierwszy wagon 6-wagonowego pociągu przejechał nad Matlockiem. Wypadek spowodował 22-minutową przerwę w godzinach najwęższego ruchu, gdy ludzie wracali z pracy.

★ Praca Męska

★ Praca Męska

Live and Work in Beautiful Whitehorse, Yukon, Canada

Excellent Immediate Opportunities for

TV Technicians

TOP SALARY FOR QUALIFIED APPLICANTS. Large Northern Houghton's Department Store. Permanent employment. Excellent working conditions. Steady. A nice place to work. Wire, write or call in confidence to: RICHARD HANCOCK

HOUGEN'S LIMITED

305 Main St., Whitehorse, Yukon, Canada

403-667-4222

LIVE IN THE BEAUTIFUL NEW ENGLAND AREA

Excellent Immediate Opportunities for

NURSES

WINTHROP COMMUNITY HOSPITAL is looking for

R.N.'s

Full time Rotators. Full time—11 p.m. - 7 a.m. INTERMEDIATE INTENSIVE CARE UNIT MEDICAL-SURGICAL UNITS

L.P.N.'s

Salary commensurate with experience and ability. Benefits include free parking, master medical, tuition reimbursement, week ends and shift differential, 3 weeks paid vacation. Near public transportation. Wire, write or call in confidence.

Director of Nurses, Mrs. Ann Shepard

WINTHROP COMMUNITY HOSPITAL

40 Lincoln St., Winthrop, Mass. 02152 (617) 846-2600

Equal Opportunity Employer

Excellent Immediate Opportunities in Beautiful Pointe-Claire, Quebec, Canada for

HEAVY EQUIPMENT MECHANICS

The continuous growth of our Company has created numerous permanent openings for experienced heavy equipment mechanics. Candidates should have at least 5 years of experience on diesel powered heavy equipment as well as sound knowledge of hydraulics. Duties will include the overhauling, dismantling, adjusting and rebuilding of components on tractors, loaders etc. We offer permanent and stable employment, good salary, excellent working conditions as well as a full range of fringe benefits. Send resume in confidence, or call:

M. D. LAVOIE (DEPT. P.)

Personnel Department

HEWITT

EQUIPMENT LTD.

5001 Trans-Canada Hwy.

Pointe-Claire, Que., Canada

(514) 697-6911

Hewitt

EQUIPMENT LIMITED

POTRZEBNY ZARAZ ZEGARMISTRZ

Na "part time". Prosimy zgłaszać się do

EAGLE JEWELERS

1271 Milwaukee

Pytać o Jana Pośpiecha.

AUTO-BODY-FENDER COMB.

Must have 8-10 yrs. exp.

N. Side. Private Shop.

Skilled persons only.

725-9707 — 283-2292

WELDER

IMMEDIATE OPENINGS.

Steady work.

Good starting wage.

Good working conditions.

Liberal fringe benefits.

Apply in person:

VACUDYNE

ALTAIR

375 E. Joe Orr Rd.

Chicago Heights

An Equal Opportunity Employer

★ Praca Żeńska

★ Praca Żeńska

LIVE AND WORK IN BEAUTIFUL NORTH CAROLINA

Excellent Immediate Opportunities

FACULTY

NLN accredited, integrated baccalaureate program. Community-oriented curriculum geared to meet the needs of the Appalachian student and consumer. Expansion challenges innovative teachers to develop and utilize their skills. Minimum qualifications: master's degree, clinical nursing specialization. Academic year. Academic rank and salary based on preparation and experience.

Wire, Write or Call in Confidence to:

DR. MAJORIE BAKER, Head

DEPARTMENT OF NURSING

WESTERN CAROLINA UNIVERSITY

Cullowhee, N. Car. 28723 — or call 704-293-7211

An Equal Opportunity Employer

Live and Work in Beautiful British Columbia, Canada

Excellent Immediate Opportunities for

CLINIC INSTRUCTORS

Applications are invited for the above positions in the Department of Nursing Service. We require qualified university graduates who are registered, or eligible for B.C. registration. Both clinical nursing and teaching experience are required. Area of clinical assignment will be relevant to the incumbent's expertise. R.N.A.B.C. salary scale 1,132.00 per month to 1,337.00 per month with additional salary allowance for special preparation. ALSO

REGISTERED NURSES

PRACTICAL NURSES

All salaries open. All shifts. Applicants must be eligible for B.C. Licensing. Wire, write or call

(604) 374-5111 Director of Personnel

ROYAL INLAND HOSPITAL

Kamloops, B.C., Canada

ENGLISH SPEAKING CLEANING WOMAN WANTED

For Funeral Home. Age 30-45. From 9 A.M.-4 P.M. 6901 W. BELMONT AVE. NA 2-9300 Ask for JENNY.

★ DOMY

PIERWSZY RAZ PODANY DO SPRZEDAŻY Otwarty w Niedziele 1-4 5236 W. DIVERSEY (2800 N.)

Piękny, luksusowy, 8-mieszkaniowy. Małe tu 6 mieszkań z 2 sypialniami oraz 2 sypialnia z 1 sypialnią. Szafka kuchenna, "vanity" łazienki. Wszystkie pokoje bardzo duże. Konieczne musicie zobaczyć. Roczny dochód \$19,650. Cena tylko \$139,000 lub oferta. Przyjdźcie zaraz!

BEAUFORT

5411 Belmont 22-18-26 286 7912

OKLAHOMA CITY — Wrośnięty pazur nie jest czymś poważnym — chyba że należy do dorosłej tygrysy. Pracownicy zoologu Oklahoma City rostrzygnęli ten problem robiąc "manicure" łapy Shalimar, czego dokonała dr. Ala Lee Perotka i paru trenerów zwierząt. Shalimar została jednak na wszelki wypadek uszpaniona na czas zabiegu.

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION
IS THURSDAY 2 P.M.ALL CLASSIFIED ADS
ARE PAYABLE IN ADVANCEUnless Other Terms Are Established With
POLISH DAILY ZGODA

★ DOMY

FULLERTON I CENTRAL
3x5 i 2x4, gazowe ogrzewanie
gorącą wodą. Tylko cztery la-
ta temu zbudowany. Wszystko
bardzo nowoczesne wewnątrz
i zewnątrz. Nowe przewody
elektryczne. \$20,000 wpłaty.

BLISKO

MADONNA HIGH SCHOOL
Dwu-piętrowy, 3 mieszkaniowy.
Pełen basen, centralne
ogrzewanie. Garaż na dwa au-
ta. Wpłaty \$15,000.

JACKOWO

2x4, obity, pełen basen.
2 autowy garaż.
\$7,000 wpłaty.

Kupić, sprzedać dom się uda
Tylko przez Realty BudaBUDA
REALTY

486-6363

2990 N. Milwaukee Ave.

NOWSZY, 3-MIESZK. MUROW.

2x5 1/2 i 3-ma sypialniami i 1 1/2
łazienki plus 1-3 1/2 pokoje mie-
szkanie z jedną sypialnią. Murowany
garaż na 2 1/2 auta. Duża par-
cela. 6300 zachód. Tylko \$79,000.

BEAULIEU

5341 Belmont 28-29 282-7979

BELMONT I AUSTIN
DE LUXE
JUMBO OCTAGON

6 pokojowy dom, 3 sypialnie.
Wykończona piwnica. Kompletnie
odnowiony. Garaż na 2 auta.
Dużo dodatków. Musie-
cie zobaczyć aby ocenić.

KOŚCIÓŁ ŚW. FERDYNANDA

PRZEZ WŁAŚCICIELA.
Niska \$50-tka.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2524

WOODDALE
Właściciel Must Sprzedać

4 bloki na północ od Irving.
Natchmiastowe obiekty. W świet-
nym stanie. 11-letni, 2-sypialnia-
ny ranch. Dywany w każdym po-
koju. Garaż na 2 auta z bocznym
wjazdem. Wiele dodatków. Musie-
cie zobaczyć aby ocenić.

TYLKO \$38,900.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2524

Dom Otwarty w Niedziele 1-4
Nowy, Dwu-Apartamentowy
5108 W. ROSCOE

Dwa mieszkania 6-o pokojowe
z 3 sypialniami. Wbudowane
piece kuchenne. Air condition-
ing. Urządzenia plumbierskie
w basenie, dzięki którym
można tam zrobić drugie mie-
szkanie lub dodatkową łazien-
kę. Podłogi z twardego drewna
z dekoracyjnymi obramowaniami.
Gazem gorącą wodą ogrzewa-
nie. Natchmiastowe obiekty.

CUNEO & HALSEY

-39- 282-8100

OBEJRZYSIE PRZY
2337 N. Kedzie Blvd.

Oryginalny 2x8 jednostek. Był
używany jako pensjonat. Oraz
dodatkowo 3 pokoje mieszka-
nia dla właścicieli.
Po więcej informacji Tel.
MR. JOHN'S REALTY
Tel. 478-0200

DES PLAINES
215 W. Bradley Street

(Prosimy zobaczyć z ulicy
i nie przeszkadzać właścicielom).
W celu obejrzenia w
środku, dzwonić do biura.
Piękny — 12 lat stary murowany
garaż. 3-y duży sypialnie,
2 1/2 łazienki. Duży, wykoń-
czony pokój rekreacyjny. —
Centralne ogrzewanie.
Blisko stacji kolejowej.

TROY

3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

NA JACKOWIE

3 mieszkaniowy (czwórki), po
2 sypialnie, lokatorzy sami o-
grzewają, \$6,000 wpłaty, cena
\$21,500.

GDY ALTO ODWIEDZISIE
NAPEWNO DOM KUPISIE

237-0770

5131 W. Fullerton Ave.

OKOLICA
DIVERSEY I CENTRAL

2 mieszkaniowy, drewniany o-
bity, 1x6, 1x5. Natchmiastowe
obiekty 1go piętra, 3 sypialnie.
Nowe ogrzewanie gorącą wodą,
nowa elektryka, kryte werandy.
TYLKO \$40,900.

CENTURY 21

KAY REALTORS

5449 N. Harlem 775-7820

NOWSZY, 6-MIESZK. MUROW.

5x4 1/2. 1x3 1/2. Szafka kuchnie.
6500 zachód.
Wspaniałe kupno.
Murowany garaż na 2 auta.

BEAULIEU

5341 Belmont 28-29 282-7979

3100 ZACHÓD-4000 POŁOCE

5 pokojowy obity, drewniany. Nowy
piec, obrzynany stych. Częściowo
wykończona piwnica. \$33,900.
545-7534

★ DOMY

OAKTON-MILWAUKEE
14-letni, 3-sypialniowy murowany
ranch. Bardzo duża kuchnia-
dinette. Gazowe ogrzewanie.
Patio z markizami "fiber-
glas". Słownie wykończona pi-
wnica z barem z bieżącą wodą,
cedrowa szafa ścienna oraz let-
nia kuchnia.

BLISKO

Po więcej informacji
proszę telefonować do
pani ANNY NOWAK

LIS REALTORS

5629 N. Milwaukee Ave.

631-5700

MILWAUKEE I BELMONT
W SERCU POLONII!

4-y małe mieszkanie (2x4-ki
i 2x3-ki). 2 piętrowy oryginalnie
budowany z piwnicą.
Kryte porche. Każdy lokator
osobno ogrzewa. Nadzwyczaj
dobre i wygodne położenie
na bocznej, spokojnej ulicy
— 1/2 bloku od Milwaukee.
Z powodu podanego wieku
idzie ten budynek na sprzedaż
za bardzo niską cenę!
Wpłaty tylko \$8,200.
Dobre Kupno!
Wszyscy Wiedzą!
O BOY TYLKO TROY!
3033 N. Milwaukee Ave.
AR 6-5333

POSIADAMY KUPCÓW
ZA GOTÓWKĘ
NA WASZE DOMY

Należymy do Multiple Listing
Service. Chcąc sprzedać lub
kupić dom skontaktujcie się z

WILBERT S. PETERSON
Realtor

3144 N. Austin Ave.

889-7055 478-2495

2100 WEST—1900 NORTH
2 flat brick, excellent potential.
ABOUT \$7,500 DOWN.
1400 North-1400 West.
Near St. Stanislaus & Pulaski Park.CENTURY 21
ROHTER & CO. No. 26

973-7000

WACŁAWOWO

Dwu - mieszkaniowy, 1x5,
1x6. Nowe gazowe ogrzewa-
nie automatyczne. Cena zni-
żona. Jedno mieszkanie wa-
kuje, bo właściciel już się
wyprowadził.

SUPERIOR
REALTY

235-3632

PULASKI-DIVERSEY

1-5, 1-6, murowany. Nowo-
czesne kuchnie - łazienki.
Kryta weranda. Nowe, ga-
zowe ogrzewanie. Pokój re-
kreacyjny w piwnicy. Garaż.
\$35,950

KAMIN'S REALTY

486-4130

1446 N. RIDGEWAY

2 mieszkania po 4 pokoje każde,
murowany, stokerem opalany, 1
mieszkanie wolne, natchmiast do
objęcia. Mała wpłata. Cena \$16,500.
Aby obejrzeć wewnątrz dzwonić:

489-0900 lub 823-5684

TYLKO \$22,900

6ka i 4ka, piwnica, garaż,
blisko Kostner i Fullerton.
Polskie Biuro.

ASSET REALTY

5333 Fullerton 889-8824

W OKOLICY MAYFAIR
(4700 N.-4132 W.)

2 mieszkania, murowany, 1x6, 1x5
plus 2 pokoje z łazienką w piwni-
cy. Gazowe ogrzewanie. Garaż na
2 auta. W wyższych \$40-ch.

TOWN

-1- 286-8777

UROCZNE DWA MIESZKANIA

Dwu-piętrowy, murowany z dwu-
ma pięknymi mieszkaniami pięcio-
pokojowymi, z których każde ma
dodatkowy pokój. Może on być
używany jako "sun-parlor" lub
też jako dodatkowa sypialnia. Oba
mieszkania mają reprezentacyjną
jadalnię, piękne kuchnie szafka-
we i łazienki "Hollywood". 2 systemy
ogrzewania. 2 autowy garaż. Cena
zmniejszona do \$37,500, może wydać
się Wam cudem, gdy zobaczycie
ten dom i ocenicie jego wartość.

Dzwonić do Michaels zaraz.

254-8500

2 MIESZKANIA, MUROW.

8-letni, całkowicie nowoczesny.
Gazowe ogrzewanie gorącą wodą.
Parcela 33x125. Garaż. — \$52,900.

MONITOR REALTORS

889-8756

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA
PRZYJMUJE SIĘ W CZWARTEK, DO 2-EJ PO POŁUDNIUWszystkie Drobne Classified
Ogłoszenia Są Płatne z GóryO ile Nie Posiada Innej Umowy z
DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

★ DOMY

3144 N. AUSTIN AVE.
Nowe 4 pokoje, luksusowe
mieszkanie, 2 sypialnie, sa-
lon, kuchnia z szafkami z
formika, piec kuchenny, lo-
dówka. Luksusowa łazienka.
Oddzielne centralne ocha-
dzenie i ogrzewanie.

WILBERT S.
PETERSON
Realtor

3144 N. AUSTIN

Tel. 889-7055 Tel. 478-2495

LEARN
REAL ESTATE

Many brokers have full or part-
time openings for inexperienced
people. If you want to do R. E.
sales work, we can show you how
to find one who will help you get
started. For info on a FREE
salesmen's referral service write:

ILLINOIS STATE MLS
Dept. DZ, Box 48083,
Chicago 60648 — Phone: 965-4776

2 MIESZKANIA PO 6 POKOJÓW

3 sypialnie w każdym plus
2-sypialniowy "garden apt."
Garaż na 2 1/2 auta. Dom ma tylko
14 lat. Niska cena \$42,000.
5600 W.—1200 N.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

6 POKOJOWA REZYDENCJA
Natchmiast do objęcia.
TRIPP-FULLERTON.

\$18,500 772-8554

12 Mieszkaniowy,
Murowany

4300 Północ-3000 Zachód
Słiczny i czysty "Bargain Price,
Only 4 1/2 times rental".
Niska wpłata. Wspaniałe kupno.
50% zwrot kosztów netto od in-
westycji co roku.

PRZEZ WŁAŚCICIELA

267-3134

WACŁAWOWO

3700 na Zachód—3200 na Północ
Skład wyrobów według z sklepem.
Nowe urządzenia, 6 pokojowe
mieszkanie, 2-autowy garaż.
Cena niska.

SUPERIOR

235-3633

PRZEZ WŁAŚCICIELA, murowany,
dla teściów. 6 i 3 nowoczesne po-
koje. Dużo dodatków. Wykoń-
czony basen. Garaż. \$40,900. 4942
W. Schubert. — 637-2778.PRAWDZIWE KUPNO!
2 MIESZK., MUROW. \$32,900
1707 N. LOTUS (5500 W.)
Otwarty w Niedziele 1:30-4:30

Do prawdziwie bardzo dobrze utrzy-
many budynek. Nowoczesne kuch-
nie i łazienki. Nowe gazowe ogrze-
wanie. Garaż na 2 auta.

DEDES REALTORS

NA 2-6206

MUROWANY DOM
2 MIESZKANIA 4x1, 5x1
5900 południe—4100 zachód.

Murowany garaż. Dom bardzo czy-
sty, ogrzewany powietrzem. Apar-
at chłodzący na 1-szym.
PO 7-5033

LAWRENCE I RIVER RD.

Luksusowy, murowany ranch, 6 1/2
pokoi, 3 sypialnie plus wykoń-
czona piwnica z mieszkaniami dla
teściów. Boczny wjazd do garażu.
Centralne ogrzewanie. Duża par-
cela.

MONITOR REALTORS

889-8756

Otwarty w Niedziele 1-4
4119 WELLINGTON (3000 N.)

Słiczny, 2x6 murowany z luksu-
sowym wnętrzem. Nowe ogrzewa-
nie. Nowy dach. Garaż na 2 auta.
Wiele dodatków. Blisko żeńskiej
szkoły katolickiej, nowego składu
żywnościowego Jewel oraz 3 linii
autobusowych CTA.

BEAULIEU

5341 Belmont -33- 286-7979

MUROWANY BUNGALOW

6 dużych pokoi, dywany od ściany
do ściany, aluminiowe zimowe
okna i siatki.
Tylko \$24,500.

OKOLICA 5500 zachód i 1400 północ.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

PAR. SW. WACŁAWA

2x5 murowany dom. Nowy sys-
tem gazowego ogrzewania. Ga-
raż. Niskie podatki.
Przyjmujemy możliwą
każdą ofertę.

MR. JOHN'S REALTY

Tel. 478-0200

2603-05 N. HARDING

4 mieszkaniowy, murowany—2x5,
2x4. Pełen basen, automatycz-
ne ogrzewanie gorącą wodą. Ga-
raż na 2 auta. Tylko \$49,500 —
wpłata 10,000. — Bardzo dobre
kupno.

ALPINE REALTY

933-1337

2 PIĘTROWY dom 1x6, 1x7, base-
ment i stych. 1628 W. Julian —
\$16,500. — AR 6-8736.Otwarty w Niedziele 2-4:30
8-POKOJOWY, MUROWANY
5038 N. NAGLE (6400 W.)

5 dużych sypialni, 3 pełne łazien-
ki. Dom ma tylko 21 lat. Cały
nowoczesny i bardzo czysty. Wy-
kończona piwnica. Centralne ocha-
dzenie. Pośpieszcie! Nie potrwa
długo.

DEDES

NA 2-6200

★ DOMY

BERWYN
3 flat apartment, near Cermak
Shopping Plaza.
Yearly income \$8,480.
May be purchased with
\$15,000 down. Call Joe Zach.
TWIN CITY REALTY
5838 W. Cermak Rd. Cicero
863-8710

PRZEZ WŁAŚCICIELA — Dom
otwarty w sobotę i niedziel, 1-5
4 1/2 pokoi. 2 sypialnie. 7811 W.
Addison.

NA ZACHÓD OD HARLEM

Luksusowy, 10 letni, 12 mieszkań
ładny i czysty. Wspaniały dochód
Najlepsza okolica do wynajmowa-
nia

INTERDOME
5915 W. Irving
286-1515NORTHWEST CHICAGO
6000 West—2400 North

Large In-Law Residence, 5, 3, 2
rooms. By appointment. Priced to
sell \$24,000.

COSTOPOULOS REALTY
TU 9-1963MUROWANY, 2x6, basement, wy-
kończony. 4527 S. Francisco. —
247-7044.PRZEZ WŁAŚCICIELA
2 piętrowy, 6 mieszkań, murowany.
Blisko szkół, transporta-
cji Północny-zachód.
Dzwonić 9-3
725-8030MILWAUKEE - BELMONT
3-4ki, solidny, murowany.
Gazowe ogrzewanie w mie-
szkaniu właśc. Nowoczesne
łazienki. Kryta weranda.
Pełna piwnica. Garaż. Długa
parcela.
Pierwszy raz — \$37,500.
KAMIN'S REALTY 486-4130PIĘKNY murowany 2 mieszkaniowy,
wykończony, 4527 S. Francisco.
Agent. — 379-4913.DIVERSEY I PULASKI
O Boy Tylko w Troy
Możesz Tak Dobrze Kupić!

3x4-ki, murowane z piwnicą
i garażem. Osobno ogrzewa-
nie! Cena \$32,000 — a wpłata
dla odpowiedzialnych kup-
ców \$6,250.

TROY

3033 N. Milwaukee Ave.

AR 6-5333

POSEN
ST. STANISLAUS PARISH
(Near 149th S. Cleveland)
BRICK 2 FLAT

3 Bedroom up 2 down. Separate
heating & Utilities. 2 1/2 car garage.
Good investment. Mid 30's.
Call now for details:
ROYAL SUBURBAN REALTY
599-4100 (Open 8 days a week)

START PACKING!
2 Miesz. 5-4 Nr. 55 California
2 Miesz. 6-6 Nr. 56 Washetaw
2 Miesz. 5 1/2-5 1/2
Nr. 55 Mozart
PECH-SUSKI
2816 West 55th St.
RE 7-2300Beautiful 6 Flat
Winston Park area.
Will sell on contract.
282-1845DOM OTWARTY
Sobota i Niedziela 2-6 po poł.
1656 N. LINDER

Naróżnikowy, murowany, 2 miesz-
kaniowy, po 5 1/2 pokoi w każdym.
Garaż na 2 auta. Ogrzewanie spręż-
onym powietrzem.

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murowany, 2x6. Wykończona pi-
wnica. Jadalnia formalna, nowo-
czesna kuchnia. Ogrzewanie ga-
zowe gorącą wodą. Garaż na 2 auta.
Świetny stan domu.

283-4239

Na Władysławowie.

DIVERSEY-KILDARE

2x5 1/2, murowany. Semi-no-
woczesne mieszkanie. Kry-
ta weranda. Piwnica. Gazo-
we ogrzewanie. Pierwszy raz
podany. \$29,500.

KAMIN'S REALTY

486-4130

FARMA W WISCONSIN

81 akrów z domem i zabudowa-
niami. \$35,000.

PULASKI-BELMONT

8-o pokojowa murowana rezydenc-
ja. Garaż na 2 auta. — Cena do
omówienia.

RADIO REALTY

Tel. 777-4339 lub 588-1944

Blisko Kość.
SW. GENOWEY

duża, 6ka i 4ka, murowany,
duże sypialnie, nowe gazowe
ogrzewanie. 50 stop. parcela.
Garaż. Tani!

Polskie biuro.

ASSET REALTY

5333 Fullerton 889-8824

★ Domy Poza Chicago

Dom Otwarty 1-5 Po Pol.
Niedziela, 2 Marca
Po Lake St. na zachód do
Medinah Rd., skręcić na po-
łudnie za światłami i jechać do
numeru 5 N. 141 Medinah Rd.
ZACHODNIE PRZEDMIEŚCIA
Powiat Du Page
Domy do sprzedania od
25 wwyż.
Telefonujcie:
H. ORLICH i D. DUDZAK
620-8555
Mówimy po polsku.
Załatwiamy mortgage.
WEBSTER REALTY
Lombard

★ Kondominium

Wspaniałe Kupno!

Przyjdźcie — zobaczcie sami.
4825 N. MASON (5915 West)
Okolica Lawrence-Austin.
KUPCIE TERAZ
i ZAOSZCZĘDZCIE!
Ceny się podniosą
od 1-go marca.
STUDIO APARTMENT
— od \$17,500

2 i SYPIALNIA
— od \$26,900
Piękny budynek z windą.
Centralne ogrzewanie.
Zabezpieczony przed hałasem.
Kuchenne urządzenia.
Gazowe ogrzewanie dywanów.
Możliwość zamiany. Natych-
miast do objęcia. — Modele
otwarte w soboty i niedziele
od 1-5. Również codziennie od
1-5. Umożliwimy sfinansowanie.

SAHARA Realtors
622-1003

FOREST TOWERS
CONDOMINIUMS
6525 N. NASHVILLE AVE.
(Near Milwaukee Ave.)
New Elevator Building.
Inside Parking.
1 BEDROOM, 1 BATH \$29,900
2 BEDROOMS, 2 BATHS \$39,900
3 BEDROOMS, 3 BATHS \$49,900
SIGN IN FOR THE WEEKLY
DRAWINGS—DRAWER FOR TWO
647-8643 or 792-2361
10% DOWN NOON TO 5

★ CHCĘ KUPIĆ

KUPIE polski kostium regional-
ny, w małym rozmiarze. Dzwonić:
SP 4-5938.

★ Odezie

BARDZO WAŻNE
Sprzedam hurtem lub po-
jedynczo bardzo dużo rzeczy
używanych. Ładna odzież:
Damska, Męska i Dziecięca,
BARDZO TANIO,
OD \$1.00 DO 10 CENTÓW.
1363 N. Bosworth ul.

★ Osobiste

ZA DŁUGI zaciągnięte przez
p. Beate Florek — Restauracja
"Wista" nie odpowiada.

★ USŁUGI

SAVE THIS AD
OLD CHICAGO
REMOVAL COMPANY
Cleans out apartments, basements,
garages etc. Fair allowances on
items of value. Also, we pay cash
for anything old, unusual or de-
corative.
649-1773

★ Posiadłości w Polsce

WILLA nowa z ogrodem koło
Łomży sprzedam. Bogdan Rybicki.
— 1332 N. Cleaver, Chicago, Ill.
60622.

★ Instrumenty Muzyczne

OSZCZĘDZAJCIE NA
PIANINACH I ORGANACH
TYLKO 10 DNI
SPORTSMAN'S SHOW
INTERNATIONAL
AMPHITHEATRE
Fabryczne ceny
przy Kimball Kaboose

★ Rummage Sale

RUMMAGE SALE
4938 N. HAMLIN AVE.
NIEDZIELA, 2 MARCA
10 rano do 5 po poł.
MEBLE, ODEZIE, ZABAWKI
SETKI OKAZJI

★ Meble

NA SPRZEDAŻ meble z kuchni,
z sypialni i z salonu. Razem lub
osobno. Tanio. — 539-2843.

KOMPLETNY zestaw mebli z 5-cio
pokojowego mieszkania. Meble są
nowoczesne — oddam tanio.
— 482-4238

★ ZGUBY

ZGUBIONO polski paszport
Nr. PA 324977 na nazwisko Kazi-
miera Polcar. Znalazca proszony
dzwonić: 376-5277.

ZOSTAŁ skradziony paszport pol-
ski na nazwisko Bronisław Mro-
zek Nr. PA 252851. — 276-4990.

★ Do Wynajęcia

UMEBLOWANY pokój dla kul-
turnej pani ze stałym pobytom. —
463-3875.

JACKOWO. 4 pokoje odnowione.
Angielski basement. Dla dorosłych.
— 252-3650.

4 POKOJE, duże, odmalowane,
ogrzewane, na 3-cim. — 772-6641.

4 POKOJE, ogrzewane, odmalo-
wane. Logan i Rockwell. Dzwonić
po angielsku. — 528-5263.

5 POKOI, 2 sypialnie, bez zwie-
rzat. Na północnym-zachodzie. —
Dzwonić 276-3560 do 4-ej codzien-
nie. a 588-2507 w sobotę i niedzielę.

4 POKOJE, 2-gie piętro. Lokator
ogrzewa sam. 1831 N. Karlov. —
235-1201, po 6-ej.

4 POKOJE w oddzielnym domu
do wynajęcia. Umeblowane, z TV
i radio. 2233 W. Armitage.

DO WYNAJĘCIA od zaraz, 2 po-
koje, kuchnia i łazienka na pię-
trze. Ogrzewanie, woda gorąca
i gaz, włączone w czynsz. Pokoje
wykone dywanami. Piękna dziel-
nica Evanston. \$180 miesięcznie.
Tel. 777-8189 codziennie oprócz
środy.

5½ POKOI, kryta weranda na
2-im piętrze. Laramie-Fullerton
— 745-8318.

PIĘKNE OBSZERNE
6 POKOI
Nowo dekorowane, ogrzewane.
Gorąca woda. 2-gie piętro.
Dla dorosłych.
3635 W. WRIGHTWOOD AVE.

5 POKOI, ogrzewane, czyste. —
BR 8-2898. 2-4 po poł.

4 POKOJE na dole, czyste, widne.
1705 W. Beach. — 725-3462.

SKLEP do wynajęcia. Ogrzewany.
13'x55' na północno-zachodniej
stronie miasta. — AV 3-8223.

STORE for rent. Heated. 13'x55'
on Northwest side. — AV 3-8223.

SYPIALNIA. Przywileje kuchne-
nie. 1248 N. Paulina. — EV 4-9282.

MIESZKANIE do wynajęcia, 1800
N. Paulina ul. 4 pokoje, \$90 ko-
morne. Telefonować: 235-3103.

POKÓJ do wynajęcia dla pani.
486-3539

1 i 3 POKOJE umeblowane do
wynajęcia. — 243-4715.

2 POKOJE umeblowane, dobra
dzielnica. Jakubowo — 622-7137.

DIVERSEY-PULASKI — 4 poko-
je, ogrzewane, tylko dorośli. Dwo-
nić po 6 wieczorem: 692-5319.

POKÓJ umeblowany do wynaję-
cia. Używalność kuchni.
2724 W. Crystal

SYPIALNIA ogrzewana, oraz po-
kój z kuchnią i łazienką do wy-
najęcia. — 342-6428.

UMEBLOWANY pokój z kuchnią
i łazienką. Irving Park i Califor-
nia. — 588-0359.

PRZYJMIE panią na mieszkanie,
w Cragin. — BE 7-2868.

MIESZKANIE 5-o pokojowe "gar-
den apartment". Dorosłym. Na Jac-
kowie. — 777-6316.

PIĘKNY POKÓJ
Umeblowany, czysty widny.
Piec do gotowania, lodówka.
Dla pana pracującego.
Centralne Ogrzewanie.
1670 W. Division St.

SYPIALNIA i kuchnia dla pana.
— 278-2089.

4 POKOJE, nowo odmalowane.
Piec gazowe na miejscu. Dla lu-
dzi w średnim wieku. Elston-N.
Rockwell. — CO 7-0318.

SYPIALNIA dla pracującego pa-
na. Prywatne wejście. Można go-
tować. — 763-6147, wieczorem.

4 DUŻE pokoje. Piecem ogrzewa-
ne. — 227-0997.

NA HELENOWIE — 4 pokojowe
mieszkanie. Dzwonić: — 276-8490.

5 LARGE decorated sunny rooms,
plus enclosed porch. No pets. 1
child O.K. Vicinity North & Ke-
dzie, \$135. Worth seen. SP 4-0734.

DO WYNAJĘCIA
ŁADNE, WIDNE 4 POKOJE
Na 3-im piętrze.
Piecem ogrzewane.
Dla starszych lub bezdzietnych.
2621 W. RICE UL.
Tel. HU 6-8431

PRZYJMIE WSPÓŁLOKATORA
Umeblowana czwórka.
Okolica Austin-Division.
\$55.00 miesięcznie.
889-1413

4 DUŻE WIDNE POKOJE
Odnowione. Piecem ogrzewane.
Na 2-im z werandą.
Dorosłym. Bez zwierząt.
NA JADWIGOWIE.
252-0696

4 POKOJE przy kościele św.
Jaka. Dorosłym. Bez dzieci. —
342-8555, po 5-ej.

SLEEPING room with private
entrance, telephone, TV, air-con-
ditioner. Will show all day Sun-
day. 1825 W. Wabansia.

5 POKOI na 2-gim, ogrzewane,
spokojne. Dla pracującego małżeń-
stwa. Bez zwierząt. Referencje.
Humboldt Blvd., między Armitage
i Palmer Square. — 772-9794.

5 POKOI ogrzewane na 2-gim.
Okolica Irving Park i Monitor.
Dorosłym. — 275-1090.

PIĘKNE 6 pokoi ogrzewane na
2-gim. Spokojne miejsce dla do-
rosłych. — Parafia Our Lady of
Grace. — LA 9-1295.

5 POKOI na 3-im — Fullerton-
Western. 227-8634.

4 POKOJE do wynajęcia, doro-
słym, przy Marshallfield i Chicago.
421-1053

★ Elektryczne Roboty ★ Elektryczne Roboty

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FIRMA ELEKTRYCZNA
Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów
kodeksu miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorysy
darmo. Ceny umiarkowane. Sumienna, szybka obsługa 24
godziny na dobę.
SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
JÓZEF ORŁOF 247-1548 JÓZEF WÓJNICKI 965-5963
935-0740

Z. PODBIELSKI
POLSKA FIRMA
Licencjonowany Kontraktor
DAKIN ELECTRIC
SERVICE
Wykonuje wszelkie roboty
oraz zmiany drutów na 220
volt według wymagań mia-
sta. Ceny niskie. Obliczenia
i dorady bezpłatnie.
Telefon: SP 7-8044
lub HU 9-2012

A. RUTKOWSKI
UNIVERSAL ELECTRIC
CONTRACTING CO.
Wykonuje Wszelkie Roboty
Naprawy i Instalacje
Elektryczne
Tanio, Szybko i Sumiennie
Dostosowujemy Przewody
Elektryczne
Do Przepisów Miejskich
Na 220 Volt
Kosztorysy i Porady Darmo.
Telefonujcie:—
227-8010 lub 774-0105

Walter Zabrodzki
TROY ELECTRIC
Licencjonowany Kontraktor.
Wykonuje Wszelkie Roboty
Elektryczne 220 Volt —
Według Miejskich Wymagań.
Przystępne Ceny.
Prosimy Telefonować:
254-5595 lub 247-2978

SZUKAMY PRAC
ELEKTRYCZNYCH
KOSZTORYSY
• WSZYSTKO • WSZEDZIE
• O KAŻDEJ PORZE
NEW WORLD
CONSTRUCTION
656-9337

ROZMAITE **ROZMAITE**

KUPUJCIE JUŻ TERAZ PODARKI
DO POLSKI NA WIELKANOC
I INNE RZECZY WAM POTRZEBNE
OSZCZĘDZAJĄC PIENIĄDZE
MAGAZYNOWA WYPRZEDAŻ
NIEDZIELA, 2 MARCA — od 9 rano do 4 po poł.
BIELIŻNA PHILMAD PO NISKICH, NISKICH CENACH
Różne materiały, na jardy, Nylon, Nie Wymagające Prasowania,
Acetates, Czesany i miękkie "fleece", Trykot, Elastyki, Haftowane,
Halecki krótkie i długie, długie i krótkie podomki.
SPECJALNE 50c DUŻE TORBY WYPEŁNIONE
RÓŻNYMI KAWALKAMI MATERIAŁÓW.
Rozmiar 30 do 50. Ceny nieco niższe od detalicznych.
Kolejka Douglas "L" do Racine lub Morgan Stacji.
1022 W. VAN BUREN ST.
Pełno Darmowego Parkingu. Przyprawdzą Przyjaciółki.

★ Do Wynajęcia
MEDICAL OFFICES
FOR RENT
3144 N. Austin
3 examining rooms, consulta-
tion room, waiting room,
nurses station, private wash-
room. Available now.
WILBERT S. PETERSON
3144 N. Austin
889-7055 — Realtor — 478-2495

5 POKOI, częściowo umeblowane,
ogrzewane. Na Helenowie. Dwo-
nić: HU 6-3929 między 6 i 8 wiecz.

6 POKOI, 2-gie piętro, nieumeblo-
wane, piecem ogrzewane. 1635 N.
Maplewood. — HU 6-3917.

DO WYNAJĘCIA
PIĘKNE 3 POKOJE
Na pierwszym, ogrzewane.
Nieumeblowane. W dziel-
nicy parafii św. Heleny.
BR 8-7890

3 POKOJE, czyste, z łazienką,
umeblowane. 1612 W. Julian St.

OKOLICA Pulaski-Division. 4
pokoje, ogrzewane, gorąca woda,
2-gie piętro. 276-0617.

4 POKOJE do wynajęcia, 828 N.
Campbell Ave. Gazowym piecem
ogrzewane. Właściciel na 1-szym
z frontu.

2 POKOJE umeblowane, okolica
Montrose-Milwaukee. 777-8971.

DO WYNAJĘCIA dom jednorod-
zinny i garaż na 2 auta. 235-7360.

6 POKOI DO WYNAJĘCIA —
HU 6-4382

4½ POKOI—okolica Rice i Hoynes.
252-2739

3 POKOJE ogrzewane w spoko-
nym domu dla starszych. 1243 N.
Marion Ct.

3½ POKOI, umeblowane na 3im.
Użyteczności włączone w kom-
rte — \$180. Dorosłym, bez zwie-
rzat. 2456 N. Rockwell.

DO WYNAJĘCIA
PIĘKNY POKÓJ
Umeblowany, czysty widny.
Piec do gotowania, lodówka.
Dla pana pracującego.
Centralne Ogrzewanie.
1670 W. Division St.

SYPIALNIA i kuchnia dla pana.
— 278-2089.

4 POKOJE, nowo odmalowane.
Piec gazowe na miejscu. Dla lu-
dzi w średnim wieku. Elston-N.
Rockwell. — CO 7-0318.

SYPIALNIA dla pracującego pa-
na. Prywatne wejście. Można go-
tować. — 763-6147, wieczorem.

4 DUŻE pokoje. Piecem ogrzewa-
ne. — 227-0997.

NA HELENOWIE — 4 pokojowe
mieszkanie. Dzwonić: — 276-8490.

5 LARGE decorated sunny rooms,
plus enclosed porch. No pets. 1
child O.K. Vicinity North & Ke-
dzie, \$135. Worth seen. SP 4-0734.

DO WYNAJĘCIA
ŁADNE, WIDNE 4 POKOJE
Na 3-im piętrze.
Piecem ogrzewane.
Dla starszych lub bezdzietnych.
2621 W. RICE UL.
Tel. HU 6-8431

PRZYJMIE WSPÓŁLOKATORA
Umeblowana czwórka.
Okolica Austin-Division.
\$55.00 miesięcznie.
889-1413

4 DUŻE WIDNE POKOJE
Odnowione. Piecem ogrzewane.
Na 2-im z werandą.
Dorosłym. Bez zwierząt.
NA JADWIGOWIE.
252-0696

4 POKOJE przy kościele św.
Jaka. Dorosłym. Bez dzieci. —
342-8555, po 5-ej.

SLEEPING room with private
entrance, telephone, TV, air-con-
ditioner. Will show all day Sun-
day. 1825 W. Wabansia.

5 POKOI na 2-gim, ogrzewane,
spokojne. Dla pracującego małżeń-
stwa. Bez zwierząt. Referencje.
Humboldt Blvd., między Armitage
i Palmer Square. — 772-9794.

5 POKOI ogrzewane na 2-gim.
Okolica Irving Park i Monitor.
Dorosłym. — 275-1090.

PIĘKNE 6 pokoi ogrzewane na
2-gim. Spokojne miejsce dla do-
rosłych. — Parafia Our Lady of
Grace. — LA 9-1295.

5 POKOI na 3-im — Fullerton-
Western. 227-8634.

4 POKOJE do wynajęcia, doro-
słym, przy Marshallfield i Chicago.
421-1053

POSZUKUJE MIESZKANIA
3 POKOJOWEGO
W okolicy Milwaukee i Belmont,
lub na Jackowie albo na
Wacławowie.
Tel. 772-7363
przez cały dzień.
W niedzielę:
Tel. 925-6770

POLAK BUSINESSMAN
Ma do dyspozycji Bezpieczną
Inwestycję w szybko wzrastają-
cym interesie. Inwestycje
\$10,000 a za 15 miesięcy otrzy-
macie \$15,000. Dywidendy i
inwestycje są płatne miesięcz-
nie inwestorowi przez bank z
zobowiązań (udział w zys-
kach). Minimalna inwestycja
\$2,500. Maksymalna \$20,000.
Prosimy dzwonić dzisiaj
od 11 rano do 9 wiecz.
252-7847

INTERESY
POLAK BUSINESSMAN
Ma do dyspozycji Bezpieczną
Inwestycję w szybko wzrastają-
cym interesie. Inwestycje
\$10,000 a za 15 miesięcy otrzy-
macie \$15,000. Dywidendy i
inwestycje są płatne miesięcz-
nie inwestorowi przez bank z
zobowiązań (udział w zys-
kach). Minimalna inwestycja
\$2,500. Maksymalna \$20,000.
Prosimy dzwonić dzisiaj
od 11 rano do 9 wiecz.
252-7847

★ Kontraktorzy

CLARK
ROOFING
Rodzinne Przedsiębiorstwo
Od 3 Generacji
W CAŁYM MIEŚCIE
I NA PRZEDMIEŚCIACH
Dach CLARKA — Istnieje Dłu-
żej. — Kosztorysy Między-
Obsługa w Nagłych Wypadkach.
• Dachy • Fugowanie
• Kominy • Rynny
• NAPRAWA SZKÓD SPOWÓ-
DZANYCH PRZEZ WIATRY.
Szybka Obsługa. Darmo Kosztorysy.
24 Godzinna Obsługa telefoniczna.
PO USŁUGI DZWONICIE:—
CLARK
ROOFING COMPANY, INC.
2717 N. CALIFORNIA SP 2-6250
2716 N. CALIFORNIA SP 2-7410

P. & G. CARPENTRY
Aluminiowe obicia,
reperacja i objanie werand.
Roboty Cementowe.
Przeróbki łazienek i kuch-
ni. Dodatkowe Pokoje.
Tafelki na Podłogę.
Szafki Kuchenne.
Wszelkie inne prace ciesielskie.
DARMO KOSZTORYSY.
Wszelkie Prace Gwarantowane.
Tel. do JOHN GAMBINO
237-9492

Cieśla i Kontraktor
Ze starej emigracji, obsługuje
Polonię, blisko 40 lat. Wykonu-
je wszelkie roboty nowe i stare
według wymagań miejskich
(przekroczenia budowlane). Bu-
duje werandy, przybudówki,
okna zimowe, przerabia miesz-
kania, kuchnie i łazienki na
strychu lub w basemencie. Po-
krywanie domów aluminium lub
plastikiem. Cementowe roboty.
Fronty sklepów. Podmurówki.
Plastyczne zywiczne i alumini-
nowe rynny deszczowe. Prace
gwarantowane. Robotnicy unii
i ubezpieczeni.
Na miesięczne spłaty
Wolac:—
287-6294 lub Capitol 7-6503
TED BALINSKI I SYN

POLSKI KONTRAKTOR
Instaluje, Reperuje Łazienki.
Kuchnie, Bojler i Kanalizację
Licencjonowany
24 godzinna
obsługa telefoniczna
776-2923

WALTER JAKICH
CONSTRUCTION CO.
Wolacie o darmowe obliczenie na
roboty stolarskie, ciesielskie, ce-
mentowe, różne przeróbki
dobudówki, werandy, "dormers,"
oraz generalne utrzymanie bu-
dynków.
Licencjonowani i ubezpieczeni.
GENERALNY KONTRAKTOR
1831 N. Karlov Tel. 235-1201

PRZERABIAM
KUCHNIE, ŁAZIENKI
NA NOWOCZESNE
oraz wykonuje wszystkie prace
przy domu: cementowe, fugo-
wanie, malowanie, ciesielstwo,
dachy, obicia "siding", zimowe
okna.

SEREDA REMODELING
342-3646 lub AL 2-7100

NORMAN FETNER
CONSTRUCTION
Wolacie o darmowe obliczenia na
roboty stolarskie, ciesielskie, hy-
drauliczne itp. Robotę wykonamy
sumiennie i fachowo.
Mówimy po polsku.
764-5463

PAUL SEENE
ULEPSZENIA DOMÓW
OGÓLNE PRZERÓBK
CIESIELSTWO • MURARSTWO
• PRACE CEMENTOWE
• FUGOWANIE • MALOWANIE
• ALUMINIOWE OKNA ZIMOWE
• DRZWI • MARKIZY
• DYWANY
Tel. 237-9270

JÓZEF NARAS
Plumbiarka i Ogrzewanie
INSTALACJE • REPERACJE
SPaulding 2-9769
3810 W. DIVERSEY AVE.
Chicago, Ill.

CIEŚLA
Przeróbki, Pokoje Rozrywkowe,
Garaże,
wymiana belek w bezmencie.
Szybkie wykonanie małych robót.
JOE SALAZAR
458-5738

ROOF TOP VENTS
ON VANS
and TENT STRIPPING
ABC Auto Glass &
Seat Covers
6613 W. 95th St. Call 599-1287
OAK LAWN

OGÓLNE REPERACJE
HYDRAULICZNE
(PLUMBING)
PRACE STOLARSKIE,
MALARSKIE, itd.
Ceny umiarkowane.
Dzwonić: — 276-0030

WAŻNE
DLA NIEZAMOŻNYCH
POLSKICH RODZIN
Którę Mała Duma,
Ale Nie Moga Dużo Płacić
Za Naprawy
Polski kontraktor wykonuje
kompletne odnawianie, obicia,
"tuckpointing",
obijanie tafelkami.
Unowocześnia kuchnie,
naprawy werand, malowanie,
"tuckpointing",
roboty murarskie i cementowe.
zniżone raty wiosenne.
Dzwonić do
PAUL GALASINSKI
775-3175

FACHOWIEC z Polski wykonuje
tanie i z gwarancją wszelkie ro-
boty przy instalacjach wodnych
kanalizacyjnych i gazowych.
274-89

Stan. Wydział Transportacji Planuje Budowę 21 Stacji Kolejowych

Stanowy Dept. Transportacji ogłosił w środę o projekcie budowania 21 nowych stacji kolejowych i odnowienia 93 stacji w rejonie Chicago. Koszty tych prac wyniosłyby \$7 milionów.

Stan. sekretarz transportacji Langhorne Bond powiedział, iż odnowienie tych stacji jest konieczne celem zapewnienia bezpieczeństwa i zachęcenia mieszkańców do korzystania z tych pociągów. Zapewni to również może pewną ilość prac w dotkniętym inflacją dziale robót budowlanych.

Projekt ten włączony do Gubernatorskiego programu na 4,5 bilionów na przyspieszenie prac budowlanych wymaga zatwierdzenia przez legislaturę, nim roboty te mogłyby się rozpocząć.

Bond przewiduje, iż zatwierdzenie to może być przyspieszone w krótkim czasie i stan ma nadzieję, iż prace rozpoczną się od 1 lipca br. Projekt ukończony by został w lecie 1976 roku. Propozycja ta omawiana ma być przez komitety obu stanowych izb w tym tygodniu jeszcze.

Bond powiedział, iż stan mógłby przyznać pewne pieniądze na ten projekt bez żądania wyrównania sumy ze strony kompanii kolejowych. Stan miałby również projekt ten przesłać do RTA.

Największe sumy, bo \$500 tysięcy wymagałoby odnowienia stacji Chicago i North Western przy ulicach Madison i Canal. W projekcie jest również odrestaurowanie kosztów

\$300,000 stacji kolei Illinois Central Gulf przy South Water i Randolph Str.

Stan proponuje także wydatkować sumę \$407,000 na wymianę budek ochronnych na 23 stacjach, przy 4 liniach kolejowych i \$1,6 miliona na poszerzenie platform na ter. 52 stacji kolei. Dalszych \$277,100 ma być przeznaczonych na poprawę oświetlenia i znaków na 49 stacjach.

Wymienione miałyby być nast. tory kolejowe i stacje kompanii Burlington-North: Lisle, Westmont, Clarendon Hills, Brookfield i Berwyn. Dalej kompanii Chicago-NW: w Arlington Heights, Evanston, Lombard, Wheaton i Lake Bluff. Dalej dla komp. Milwaukee Road: w Medinah, Hanover Park, Franklin Park, Itasca, Elmwood Park i Schaumburg.

Przy komp. Rock Island stacje: przy 103-ej ul. - Washington Heights, 91-ej ulicy, oraz 99-ej ulicy w Beverly. W końcu dla komp. Chicago-South Shore i So. Bend - stacja przy Hegewisch.

Odnowieniu uległyby na Burlington-Northern RR cztery stacje; na Illinois Central Gulf 23 stacje; na Milwaukee Road osiem stacji; na linii Rock Island 15 stacji.

Budki ochronne miałyby być poprawione lub zbudowane przy Belmont i Halsted na Kolei Burlington Northern; na 6 stacjach kolei Illinois Central; na 14 stacjach kolei Milwaukee Road i na stacjach Robbins i Joliet - Rock Island RR.

Departament Zdrowia Psychicznego Zabiega o Dodatkowe Fundusze

Przedstawiciel Stanowego Departamentu Zdrowia Psychicznego (Dept of Mental Health i Developmental Disabilities) zabiega o dodatkowe fundusze na program lokalnych ośrodków, w następnym roku budżetowym. Na rok 1976 Departament potrzebuje \$399,1 mln., o \$48,3 więcej niż za rok bieżący. Według Biura Budżetowego jest to największa podwyżka, jaką kiedykolwiek żądał ten Departament.

W dodatku do kosztów prowadzenia ośrodków, przewidziane są wydatki w sumie \$57,3 mln. na projekt gub. Walkera, budowy nowych ośrodków. W marcu zostanie otwarty i oddany do użytku Chester Mental Health Center w miejscie zlikwidowanego Hospital for the Criminally Insane (szpital dla chorych psychicznie, którzy popełnili przestępstwo). Zostaną także otwarte trzy spośród 5-ciu nowych ośrodków dla opóźnionych w rozwoju umysłowym. W związku z powyższym zwiększa się wydatki na pensje dla nowych pracowników i obsługę oraz koszty utrzymania. Nowy budżet przewiduje pensje dla 670 pracowników w 4-ch nowych instytucjach, które zostaną oddane do użytku w roku budżetowym 1976.

Dyrektor Dept. do Spraw Zdrowia Psychicznego, dr Leroy P. Levitt dyskutował na temat nowego programu z przedstawicielami prasy. Levitt powiedział, że po dwóch latach na stanowisku dyrektora, obecnie bardziej troszczy się o pacjentów i sytuację panującą w niektórych domach dla starców. Levitt poruszył także swoje kontrowersyjne oświadczenie z 1973 r. gdy zalecał zamknięcie niektórych instytucji. Mówi, że

teraz rozważa inny problem - pracowników, którzy są w tych instytucjach zatrudnieni. Dwie instytucje dla umysłowo chorych, w Kankakee i Jacksonville obecnie przeznaczone są dla opóźnionych w rozwoju umysłowym, a po zlikwidowaniu stanowego szpitala w Peoria, budynek został przeznaczony na różne programy, korzystne dla okolicznych mieszkańców.

Nowy budżet zawiera 28-procentową podwyżkę na programy dla umysłowo chorych (\$31,850,000), opóźnionych w rozwoju (\$38,525,000) oraz na leczenie alkoholików (\$17,9 mln.).

Plan Automatycznych Podwyżek Opłat Za Telefony Odrzucony

Kompania telefoniczna Illinois Bell poniosła porażkę, gdy Komisja Stanowej Izby Przemysłowo-Handlowej odrzuciła w środę plan automatycznych podwyżek opłat telefonicznych.

Komisja po oświadczeniu, że kompania nie potrzebuje dodatkowych funduszy, wyznaczyła przesłuchania na dzień 15 marca. W czasie tych przesłuchań Illinois Bell ma wykazać, na żądanie Komisji, dlaczego nie zwraca \$15 mln. nadpłaconych przez 3 miliony abonentów.

Kompania telefoniczna zabiegała o uprawnienie do automatycznych podwyżek w miarę wzrostu inflacji, bez zwracania się za każdym razem do Komisji.

Komisja Izby Przemysłowo-handlowej zatwierdziła 31 grudnia 1973 roku 8,5 procentową podwyżkę opłat telefonicznych, ale gdy Illinois Bell zwróciła się przed 11 miesią-

FORT VALLEY, GA. — Policja i okoliczni mieszkańcy uprzątają jedną z ulic miasteczka, przez które przeszła trąba powietrzna. Dwie osoby zostały zabite a 35 rannych w wyniku katastrofy żywiołowej. Ponad 50 budynków zostało częściowo lub całkowicie zniszczonych. (UPI)

Związek Cieśli Przedłuża Termin Ubezpieczeń Szpitalnych Dla 1,025 Bezrobotnych Na Okres 6 Miesięcy

Chicagojski Związek Cieśli (Carpenters) postanowił przedłużyć termin beneficjów dla bezrobotnych cieśli, którzy po utracie pracy byli zagrożeni stratą ubezpieczenia chorobowego.

Trustys funduszu unięgo zatwierdzili w środę przedłużenie na okres 6-ciu miesięcy ubezpieczenia szpitalnego, lekarskiego i na wypadek śmierci dla 1,025 spośród 1,400 bezrobotnych cieśli. Jest to wypadek bez precedensu, gdyż zwykle cieśla tracąc pracę zostaje po pewnym czasie pozabawiony wszelkich świadczeń z tą pracą beneficjów. Benefisy zostały ufundowane z kontrybucji pracodawców, którzy wpłacali 55 centów za każdą godzinę pracy każdego pracownika. Obecnie 8,400 spośród 35,000 cieśli zrzeszonych w unii znajduje się bez pracy, ale większość jest nadal uprawniona do korzystania z ubezpieczenia.

George Vest, prezes Zarządu Unii Cieśli, Dystr. Chicagojski powiedział, że w ciągu 21 lat od założenia funduszu nie było wypadku specjalnego przedłużenia terminu. Zdecydowano się na to teraz, jedno-

razowo, ze względu na wzrost bezrobocia, jak i na to, że Unia Cieśli może przeznaczyć odpowiednią sumę z funduszu. Pracownik uprawniony jest do beneficjów w zależności od godzin wpłacanych na jego konto w okresie tymczasowej utraty pracy. 375 pracowników spośród 1,400 nie otrzyma beneficjów, gdyż fundusze dla nich przeznaczone zostały wyczerpane. Aby korzystać z beneficjów bezrobotny cieśla musi wykazać, że przepracował 200 godzin w ciągu ostatnich trzech miesięcy przed zwolnieniem lub 1,000 godzin w roku poprzednim.

Przedłużone benefisy ograniczają się do ubezpieczenia szpitalnego, zabiegów chirurgicznych, badań laboratoryjnych i opieki lekarskiej w wypadku poważnej choroby.

Prezes Mazewski w Programie TV w Poniedziałek, 3 Marca

Mec. Alojzy A. Mazewski, prezes ZNP i Kongresu Polonii Amerykańskiej będzie gościem w programie telewizyjnym Chicago Today WMAQ-TV, kanał 5 NBC, w poniedziałek, 3-go marca o 6:30 rano.

W programie prowadzonym przez Jerry C. Bishop, prezes Mazewski będzie mówił o Gen. Kazimierzu Pułaskim, obchodzie Konstytucji 3-go maja i o dowcipach etnicznych. — Producentem programu Chicago Today jest Joseph Turner.

Znaczny Wzrost Przestępczości w Gary w 2-iej Połowie 1974

Gary, które przodowało w całym kraju w obniżeniu się stanu przestępczości w pierwszej połowie 1974 roku, doznało w drugiej połowie 1974 gwałtownego podwyższenia się przestępczości, jak podaje departament policji w Gary.

Liczba poważniejszych przestępstw kryminalnych w tym mieście była w pierwszych 6 miesiącach do lipca o 21 procent niższą niż w pierwszej połowie 1973 roku. Jednakże stan przybrał zupełnie odmienny obraz w 6 miesiącach drugiej połowy 1974.

Już w sierpniu 1974 stan przestępczości był w Gary wyższy o 2,4 procent od stanu z sierpnia 1973, był również wyższy w każdym z następnych miesięcy, tak iż w grudniu był wyższy o 42 proc. od stanu z grudnia 1973.

Raport departamentu policji w Gary podaje również wzrost przestępczości i w innych miastach w pobliżu Gary, jak w Hammond, Whiting, Highland i Merrillville. Znaczny wzrost przestępczości w Gary i okolicy użyty został nawet do kampanii wyborczej przeciwko mayorowi Gary Richardowi G. Hatcher. Prawyborcy na urząd mayor'a odbędą się tam 6 maja.

Pomimo jednak znacznego wzrostu przestępczości w drugiej połowie roku w Gary — ogólny roczny stan był za rok 1974 niższy o 2 procent od rocznego stanu za rok 1973. Podczas gdy w całym roku 1974 popełnionych było w Gary 11,448 przestępstw to w 1973 było ich 11,747.

Mayor Gary Hatcher przypisuje gwałtowny wzrost w drugiej połowie roku podniesieniu się stanu bezrobocia i braku w mieście urzędzeń na przetrzymywanie przestępców podejrzanych o przestępstwa i wykroczenia. Hatcher przytoczył iż głównymi podejrzanymi o włamania są wyrostki, a według zarządzeń są-

Stan Nie Będzie Przeciwny Samoobsługowym Stacjom Benzynowym

Administracja Gub. Walkera zdecydowana jest nie sprzeciwiać się odstąpieniu od dotychczasowej opozycji na tworzenie się samoobsługowych stacji benzynowych w Illinois.

Stanowy marszałek przeciwpożarowy Bernard Sadowski oświadczył, iż jego biuro ani nie będzie przeciwnie ani nie będzie popierać uchwalenia przez stanową legislaturę ustawy, która by uprawniała operacje tego rodzaju stacji benzynowych. Stan Illinois w takim wypadku stałby się 44-yim stanem w którym istnieją samoobsługowe stacje benzynowe.

Na uprzednich sesjach Generalnego Zgromadzenia datujących się od 1960 roku, stanowi marszałekowie przeciwpożarowi tradycyjnie sprzeciwiali się ukazaniu się ustawy legalizującej operacje nalewania benzyny do aut przez samych kierowców. Głównym powodem tego rodzaju opozycji był ten, iż stacje mogą nie być całkowicie bezpieczne.

Jednakże obecnie, kiedy prawie we wszystkich otaczających Illinois stanach istnieją samoobsługowe stacje benzynowe, władze stanowe zdecydowane są na zmianę swego kierunku. — Przyczem władze stoją na tym również

stanowisku, iż stacje samoobsługowe pozwolą na obniżenie ceny benzyny.

Zwolennicy samoobsługowych stacji powiadają, iż wprowadzenie takich stacji w innych stanach pozwoliło na zaoszczędzenie od 3 do 5 centów w cenie za galon benzyny. Na stacjach bowiem benzynowych znajdują się tylko pompy na benzynę, pokój dla stróża i jedna osoba do odbierania należności za benzynę iaka kierowca autą uzupełnił w zbiorniku swego auta.

Trzech członków Izby stanowej, posłowie Carl Skinner (R-Crystal Lake), Zeke Giorzi (D-Rockford) i Giddy Dyer (R-Hinsdale) przedłożyli 13 lutego wniosek, któryby uprawniał do tego rodzaju operacji na stacjach usług, ale jeśli by zatwierdzone one były przez władze powiatowe lub inne lokalne władze.

Źródła przemysłowe głoszą, iż mają informację o innej wersji wniosku, który nie zawierałby swobodnego wyboru na zakaz od władz lokalnych i że wniosek o takiej wersji ma być już wkrótce wniesiony do senatu.

Sprzedawcy benzyny i grupy zawodowe obsługujące stacje ogłosili, iż zdecydowanie będą sprzeciwiać się jakimkolwiek formom ustaw.

Robotnik Chic. Dystryktu Parków Wygrał \$300,000 w Stanowej Loterii

W czwartek, 27 lutego, odbyło się ciągnięcie wygrających biletów z loterii stanowej. Losowanie przeprowadzone zostało na terenie wystawy samochodowej w McCormick Place, w Chicago.

Główna wygrana w grze Bonanza przypadła 37-letniemu Thomasowi F. Murray, robotnikowi Chic. Dystryktu Parków.

ci. Oboje rano w dniu ciągnięcia byli na mszy św. i przyjęli komunie św. Obecnie, mając pieniądze, zamierzają nabyć dom.

Dziś w piątek odbędzie się ciągnięcie wygranych w grze dodatkowej zw. Grand Slam. Losowanie odbywa się o godz. 9:50 rano w pomieszczeniach studia stacji telewizyjnej w Peru, Ill. Wyniki tego ciągnięcia

WINNING NUMBERS

THE ILLINOIS STATE LOTTERY					
WEEKLY LOTTO					
18	15	01	41	42	
WEEKLY BONANZA & MILLIONAIRE					
628	554	860			
For tickets dated 2/27/75					

Drugą nagrodę w wys. \$50,000 wygrał 54 lat liczący William E. C. Schmidt z St. Louis. Schmidt w chwili obecnej jest bez pracy i pieniądze wygrane pomogą mu, jak oświadczył, do utrzymania jego czworga dzieci i sześciorga wnucząt.

Murray, który wygrał 300 tys. dolarów zarabia około \$10,000 rocznie, pracując przy przygotowywaniu lodowisk, a w lecie i jesieni przy ścinaniu trawy w parkach na południowo zachodniej stronie miasta.

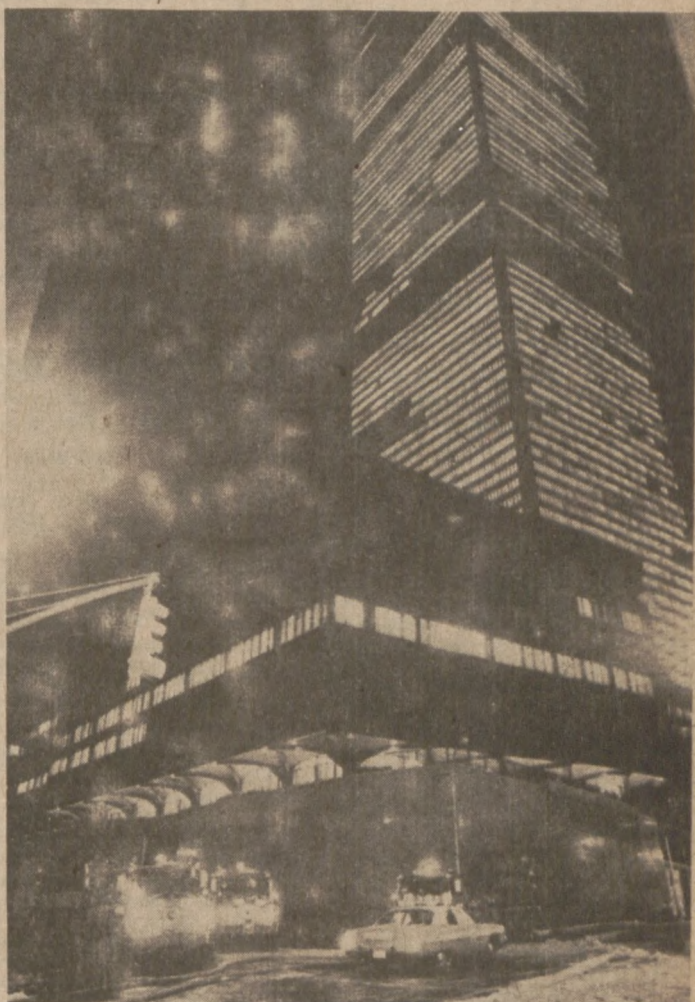
Wiadomość o wygranej przysłał on ze spokojem i opanowaniem, natomiast jego żona Rosemary, przyjmując wraz z mężem czek na pierwsze \$20 tysięcy, popłakała się z radości.

nia ogłoszone będą w radio, TV i w prasie amerykańskiej w sobotę rano.

W ciągnięciu w czwartek wylosowani zostali również szczęśliwcy, którzy wygrali dalsze nagrody poza \$300,000 i \$50,000. A więc po \$10,000 wygrały następujące osoby:

John Cybul z Chicago; Reginald Bergstrom z Woodhull, Ill.; Marlene J. Chaffin z St. Louis; Arnold E. Klotsch Jr. z Elgin, oraz Eugene R. Edwards z Belleville, Ill.

Załączona do treści tego artykułu tabelka podaje szczegółliwie wylosowane numery w grze Lotto oraz numery kwalifikujące do udziału w losowaniu w grze Bonanza, w przyszłym tygodniu.

NEW YORK. — 110-piętrowy wieżowiec "World Trade Center", gdzie niedawno wybuchł pożar na 11-tym piętrze. Pożar rozprzestrzenił się na 5 innych pięter wskutek uszkodzonych przewodów elektrycznych. Na szczęście nie zanotowano ofiar w ludziach. (UPI)

CHICAGO. — Dr Max M. Kaye (z lewej) emerytowany dentysta, aresztowany pod zarzutem wynajęcia mordercy, który zabił dwóch farmaceutów — Roberta Fields, lat 47, i Allena Ziperstein, lat 61. Kaye jest oskarżony o morderstwo i znową celem dokonania zabójstwa. (UPI)